

Osavuosikatsaus 30.6.2025

kaupunginhallitus 15.9.2025

Sisällys

1	Yleinen taloudellinen kehitys	3
1.1	Aluetalouden kehitys.....	4
1.2	Kuntatalouden kehitys	5
2	Iisalmen kaupungin talous	5
3	Keskusvaalilautakunta	8
4	Tarkastuslautakunta	9
5	Kaupunginhallitus	10
5.1	Hallintopalvelut -vastuualue	16
5.2	Elinvoima- ja työllisyyspalvelut -vastuualue	17
5.3	Talous- ja henkilöstöpalvelut -vastuualue	30
5.4	Lomituspalvelut -vastuualue	34
6	Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteislautakunta	37
7	Sivistys- ja hyvinvointilautakunta	41
7.1	Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto	46
7.2	Varhaiskasvatus -vastuualue	47
7.3	Perusopetus ja lukiokoulutus -vastuualue	48
7.4	Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut -vastuualue	50
7.5	Uimahalli.....	55
8	Tekninen lautakunta	56
8.1	Teknisen toimialan hallinto.....	62
8.2	Maankäyttö ja asuminen -vastuualue.....	62
8.3	Kadut ja ympäristö -vastuualue.....	64
8.4	Toimitilat -vastuualue.....	65
9	Ylä-Savon jätehuoltolautakunta	68
10	Ylä-Savon ympäristölautakunta.....	70
10.1	Ympäristöterveyspalvelut	74
10.2	Ympäristönsuojelupalvelut	76

11	Iisalmen Vesi -liikelaitos	78
11.1	Laskelmat	86
11.2	Investointien toteutuminen	88

1 Yleinen taloudellinen kehitys

Valtiovarainministeriön mukaan kasvu jatkuu maltillisena ja julkisen talouden haasteet pysyvät merkittävinä. Ennustejakson aikana taloutta tukevat muun muassa inflaation hidastuminen, korkotason lasku ja investointien elpyminen, mutta velkaantuminen ja kansainväliset riskit varjostavat kehitystä.

Suomen bruttokansantuotteen (BKT) arvioidaan kasvavan 1,0 prosenttia vuonna 2025, 1,5 prosenttia vuonna 2026 ja 1,7 prosenttia vuonna 2027. Talouskasvua vauhdittavat etenkin rakennusalan elpyminen, energiamurros sekä puolustusinvestoinnit. Myös keväällä 2025 toteutetut veronalennukset tukevat kotimaista kysyntää.

Vaikka suunta on positiivinen, kasvu pysyy vaatimattomana kansainvälisessä vertailussa. Erityisesti viennin kehitykseen liittyy epävarmuutta, sillä Yhdysvaltojen kiristytvä tullipolitiikka ja muut kauppapoliittiset jännitteet voivat hidastaa maailmantalouden ja Suomen viennin kasvua.

Työllisyyden odotetaan paranevan selvästi vasta vuonna 2026 talouden vahvistuessa. Työttömyysaste on vuonna 2025 noin 9,3 prosenttia, mutta sen arvioidaan laskevan 8,3 prosenttiin vuoteen 2027 mennessä. Työvoiman saatavuus ja osaamisen kehittäminen pysyvät kuitenkin keskeisinä haasteina.

Valtiovarainministeriön mukaan julkisen talouden kestävyysparantaminen edellyttää määrätietoista sopeutustoimia. Ilman niitä velkaantuminen jatkuu ja liikkumavara kriisitilanteissa kaventuu.

Maailmantalouden kasvunäkymät ovat kohentuneet hieman. Tästä huolimatta geopolittiset jännitteet, kauppasodat ja energiamarkkinoiden epävarmuudet voivat nopeasti heikentää talousluottamusta ja vientinäkymiä.

Suomen talouden ennusteet lupaavat maltillista kasvua ja työllisyyden asteittaista kohentumista. Samalla ne kuitenkin varoittavat velkaantumisen jatkumisesta ja julkisen talouden tasapainon puutteesta. Tulevina vuosina talouspolitiikan keskeinen haaste on löytää tasapaino kasvun tukemisen ja julkisen talouden kestävyysparantamisen välillä.

Volyymin muutos, %	2025	2026	2027
Bruttokansantuote markkinahintaan	1,0	1,5	1,7
Tavaroiden ja palveluiden tuonti	2,3	1,9	3,1
Tavaroiden ja palveluiden vienti	0,8	1,7	3,0

	2025	2026	2027
Työllisyysaste (20-64-vuotiaat), %	76,4	77,0	77,8
Työttömyysaste, %	9,3	8,8	8,3
Kuluttajahintaindeksi, muutos, %	0,6	1,6	2,0

Keskeiset ennusteluvut 2025–2027.

Lähde: Valtiovarainministeriö: Taloudellinen katsaus, kesä 2025, talousnäkymät, valtiovarainministeriön julkaisuja – 2025:30

1.1 Aluetalouden kehitys

Pohjois-Savon alueen väestö vähenee edelleen, mikä luo painetta työmarkkinoille ja palvelurakenteelle. Teollisuuden ja elinkeinoelämän näkymät ovat kohtalaisen hyvät. Pohjois-Savossa on vireillä useita investointeja bio- ja kiertotalouden, teknologiateollisuuden sekä matkailun saralla.

Alueen talous kasvaa maltillisesti, mutta kasvu jää muuta maata hitaammaksi. Inflaation on taittumassa ja kuluttajien ostovoima vahvistuu vähitellen. Pohjois-Savon säävutettavuutta parannetaan käynnissä olevilla liikenneinvestoinneilla. Erityisesti Savon radan kehittäminen ja tieverkon kunnostukset ovat tärkeitä sekä yrityksille että työssäkäyntialueiden toimivuudelle. Myös lentoliikenteen rooli Kuopion kautta on merkittävä alueen elinvoiman kannalta.

Ylä-Savossa yritysten liikevaihdon kasvu on vuosina 2010–2024 ollut keskimäärin 2,7 % vuodessa eli koko maan kasvua (2,5 %) parempaa. Vuoden 2020 notkahduksen jälkeen liikevaihto kasvoi pari vuotta vahvasti, noin 9,0 % vuosivauhdilla.

Vuonna 2023 liikevaihdon arvo säilyi lähes ennallaan (-0,9 %), mutta viime vuonna laskua tuli -3,9 %. Vaisumman liikevaihtokehityksen taustalla on heikko kehitys metalliteollisuudessa. Koko teollisuuden liikevaihto laski vuonna 2024 -6,6 %, ja vuonna 2023 laskua oli -2,7 %. Ylä-Savon liikevaihdosta 41 % syntyy teollisuuden toimialoilla.

Vuoden 2025 talouskehitykseen liittyy sekä riskejä että mahdollisuuksia. Väestön ikääntyminen ja työvoimapula haastavat alueen kehitystä, mutta samanaikaisesti vihreä siirtymä, bio- ja kiertotalouden ratkaisut sekä matkailun kasvu luovat uusia

mahdollisuuksia. Alueen kehityksen suunta riippuu pitkälti siitä, miten työvoimaa kyetään houkuttelemaan ja sitouttamaan sekä kuinka elinkeinoelämä pystyy hyödyntämään uusia investointimahdollisuuksia.

Lähde: Pohjois-Savon liitto: Pohjois-Savon aluetaloustarkastus, kevät 2025, 26.5.2025.

1.2 Kuntatalouden kehitys

Suomen kuntien ja kuntayhtymien taloudellinen tilanne vuonna 2024 oli kaksijakoinen. Kuntaliiton tilinpäätösarviot osoittavat, että käyttötalous toteutui odotettua paremmin ja kokonaisuudessaan kuntasektorin tulos jäi ylijäämäiseksi. Samalla kuitenkin investoinnit ja velanotto pitivät huolen siitä, että kuntatalouden rakenteelliset haasteet jatkuivat.

Vuoden 2024 tilikauden tulos oli noin 1,1 miljardia euroa positiivinen. Tulosta vahvistivat erityisesti kertaluonteiset erät, kuten energiayhtiöiden osakkeiden myynnit ja vesilaitosten yhtiöittämiset, joiden vaikutus oli noin 300 miljoonaa euroa. Ilman Helsingin, Espoon, Tampereen ja Mikkelin tuloksia kuntasektorin ylijäämä olisi jäänyt huomattavasti pienemmäksi, noin 310 miljoonaan euroon.

Kokonaiskuvaa kuitenkin heikentää se, että toiminnan ja investointien rahavirta jäi 470 miljoonaa euroa alijäämäiseksi. Tämä tarkoittaa, että menoja jouduttiin kattamaan velkarahalla ja kassavaroja vähentämällä.

Vuoden 2024 tilinpäätösarviot osoittavat, että kuntatalous selvisi odotuksia paremmin, mutta rakenteelliset ongelmat eivät ole kadonneet. Veropohjan kapeneminen, valtionosuuksien leikkaukset sekä velan ja korkokulujen kasvu luovat paineita kuntien talouden tasapainottamiselle.

Vaikka suuret kaupungit pitivät koko sektorin tuloksen plussalla, monilla kunnilla on edessään sopeuttamistarpeita ja talouden kiristämistä tulevina vuosina. Kuntatalouden kantokyky on vahvasti riippuvainen sekä paikallisista olosuhteista että valtakunnallisista ratkaisuista.

Lähde: Kuntaliitto: Kuntien ja kuntayhtymien tilinpäätösarviot 2024

2 Iisalmen kaupungin talous

Iisalmen kaupungin taloustilanne on vakaa ja taustalla on kaksitoista ylijäämäistä vuotta. Vuosi 2025 toteutunee ylijäämäisenä. Taseen kertynyt ylijäämä oli vuoden 2024 lopussa 30,3 milj. euroa.

Tilikausi on 1,9 milj. euroa ylijäämäinen tilanteessa 30.6.2025. Perustuen osavuositarkastuksen tilanteeseen, on valtuusto käsitellyt talousarviomuutoksen 18.8.2025, jossa tilikauden ylijäämän on ennakoitu olevan 0,9 milj. euroa. Tämänhetkinen ennuste on, että tilikausi 2025 toteutunee ylijäämäisenä.

Kaupungin toimintakulut alittuvat tilanteessa 30.6.2025. Merkittävin alitus on palvelujen ostoissa ja avustuksissa. TE-alueen asiakaspalvelujen ostot painottuvat loppuvuoteen eivätkä näy vielä alkuvuoden toteumissa. Lisäksi rakennusten purkukustannuksiin varatut määrärahat eivät tule tänä vuonna kaikilta osin toteutumaan. Osinkotuotot ovat toteutuneet ennakoitua parempina ja korkokustannukset ovat jääneet ennakoitua pienemmiksi.

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma €		TA2025	TA+muutos	Toteutunut	Jäljellä 2025	Tot %
Tammikuu-Kesäkuu 2025	TA 2025	muutos	2025	2025		
Toimintatuotot	54 998 400	69 000	55 067 400	28 252 738	26 814 662	51,3
Myyntituotot	29 963 600	0	29 963 600	14 683 301	15 280 299	49,0
Maksutuotot	3 789 300	0	3 789 300	2 044 974	1 744 326	54,0
Tuet ja avustukset	1 323 900	69 000	1 392 900	1 311 071	81 829	94,1
Muut toimintatuotot	19 921 600	0	19 921 600	10 213 393	9 708 207	51,3
Valmistus omaan käyttöön					0	
Toimintakulut	-113 719 600	-184 000	-113 903 600	-55 418 116	-58 485 484	48,7
Henkilöstökulut	-53 742 900	-11 700	-53 754 600	-27 393 460	-26 361 140	51,0
Palkat ja palkkiot	-43 802 800	-10 000	-43 812 800	-22 332 941	-21 479 859	51,0
Eläkekulut	-8 608 800	-1 600	-8 610 400	-4 324 197	-4 286 203	50,2
Muut henkilösivukulut	-1 331 300	-100	-1 331 400	-736 321	-595 079	55,3
Palvelujen ostot	-31 995 000	-161 500	-32 156 500	-14 824 981	-17 331 519	46,1
Aineet, tarvikkeet ja tava	-7 771 800	-4 800	-7 776 600	-3 770 204	-4 006 396	48,5
Avustukset	-6 946 900	0	-6 946 900	-2 929 716	-4 017 184	42,2
Muut toimintakulut	-13 263 000	-6 000	-13 269 000	-6 499 756	-6 769 244	49,0
Toimintakate	-58 721 200	-115 000	-58 836 200	-27 165 378	-31 670 822	46,2
Verotulot	43 478 000	1 100 000	44 578 000	20 304 745	24 273 255	45,5
Valtionosuudet	22 579 100	196 714	22 775 814	11 387 826	11 387 988	50,0
Rahoitustuotot ja -kulut	-852 500	1 200 000	347 500	1 295 874	-948 374	372,9
Korkotuotot	15 500	0	15 500	79 850	-64 350	515,2
Muut rahoitustuotot	2 933 900	700 000	3 633 900	2 447 922	1 185 978	67,4
Korkokulut	-1 871 000	500 000	-1 371 000	-296 763	-1 074 237	21,6
Muut rahoituskulut	-1 930 900	0	-1 930 900	-935 136	-995 764	48,4
Vuosikate	6 483 400	2 381 714	8 865 114	5 823 066	3 042 048	65,7
Poistot ja arvон alentumi	-8 987 200	440 000	-8 547 200	-4 191 825	-4 355 375	49,0
Tilikauden tulos	-2 503 800	2 821 714	317 914	1 613 241	-1 295 327	507,4
Poistoeron muutos	-720 800	0	-720 800	307 039	-1 027 839	-42,6
Rahastojen muutos	1 340 000	0	1 340 000	0	1 340 000	0,0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 884 600	2 821 714	937 114	1 938 280	-1 001 166	206,8

Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA €	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Poikkeama	Tot %
Iisalmen kaupunki						
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
VUOSIKATE	6 483 400	81 714	6 565 114	5 823 066	-742 048	88,7 %
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-150 000	0	-150 000	-639 420	-489 420	426,3 %
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
INVESTOINTIMENOT	-11 903 000	0	-11 903 000	-2 410 165	9 492 835	20,2 %
RAHOITUSOSUDET INVESTOINTIMENOIHIIN	0	0	0	44 213	44 213	
PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOVUTUSTULOT	250 000	0	250 000	80 427	-169 573	32,2 %
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-5 319 600	81 714	-5 237 886	2 898 121	8 136 007	-55,3 %
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET						
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	84 800	0	84 800	42 400	-42 400	50,0 %
LAINAKANNAN MUUTOKSET						
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	27 100 000	0	27 100 000	0	-27 100 000	0,0 %
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-21 863 000	0	-21 863 000	-4 479 837	17 383 163	20,5 %
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	0	0	0	182 044	182 044	
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET						
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOMIEN MUUTOKSET	0	0	0	-7 234	-7 234	
SAAMISTEN MUUTOS	0	0	0	938 388	938 388	
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	0	0	0	-2 219 872	-2 219 872	
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	5 321 800	0	5 321 800	-5 544 111	-10 865 911	-104,2 %
RAHAVAROJEN MUUTOS	2 200	81 714	83 914	-2 645 990	-2 729 904	-3153,2 %

Investoinnit

Investointiraportti € Toimielin: 10, 11, 12, 14		Tammi-Kesäkuu 2025				
	TA2025 muutos	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
14 Kaupunginhallitus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0
Kulut	-96 000	0	-96 000	-77 890	-18 110	24,7
Netto	-96 000	0	-96 000	-24 668	-71 332	24,7
30 Sivistys ja hyvinvointi ltk						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-110 000	0	-110 000	-19 108	-90 892	12,5
Netto	-110 000	0	-110 000	-19 108	-90 892	12,5
60 Tekninen lautakunta						
Tuotot	100 000	0	100 000	49 574	50 426	4,9
Kulut	-11 697 000	0	-11 697 000	-2 313 167	-9 383 833	34,2
Netto	-11 597 000	0	-11 597 000	-2 263 593	-9 333 407	34,5
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Tuotot	100 000	0	100 000	49 574	50 426	49,6
Kulut	-11 903 000	0	-11 903 000	-2 410 165	-9 492 835	20,2
Netto	-11 803 000	0	-11 803 000	-2 360 591	-9 442 409	20,0

3 Keskusvaalilautakunta

100 Vaalit	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	0	0	0	23 408	-23 408	*****
Henkilöstökulut	-46 200	0	-46 200	-70 332	24 132	152,2
Toimintakulut	-22 400	0	-22 400	-12 387	-10 013	55,3
Toimintakate	-68 600	0	-68 600	-59 311	-9 289	86,5
Muut laskennalliset kustann	-1 800	0	-1 800	-900	-900	50,0
Tehtävän kokonais- kustannukset	-70 400	0	-70 400	-83 619	13 219	118,8

Iisalmissa alue- ja kuntavaalit järjestettiin sunnuntaina 13. huhtikuuta 2025. Ennakoäänestys Suomessa oli keskiviikosta 2. huhtikuuta tiistaihin 8. huhtikuuta 2025, ja siihen sisältyivät myös koti- ja laitosäänestys. Iisalmen ennakoäänestyspaikat olivat kulttuurikeskus, K-Citymarket ja Prisma.

Vaaleista vastasi hallintopalveluiden vaalitiimi, johon kuuluvat hallintojohtaja, hallintosihteeri ja johdon sihteeri. Lisäksi palkattiin tilapäistä työvoimaa ennako-

äänestykseen ja muihin valmistelutehtäviin. Koska yhtä aikaa järjestettiin kahdet vaalit, henkilöstöresurssia varattiin niin ennakkoäänestykseen kuin alustavaan ääntenlaskentaan enemmän kuin yksittäisten vaalien osalta. Vaalien kustannukset ylittivät talousarvion, mutta hyvinvointialueen maksama korvaus aluevaalien järjestämisestä tasapainotti tilannetta.

4 Tarkastuslautakunta

1110 Tilintarkastus	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	5 600	0	5 600	2 800	2 800	50,0
Henkilöstökulut	-19 000	0	-19 000	-7 711	-11 289	40,6
Toimintakulut	-32 300	0	-32 300	-15 705	-16 595	48,6
Toimintakate	-45 700	0	-45 700	-20 617	-25 083	45,1
Muut laskennalliset kustann	-1 400	0	-1 400	-700	-700	50,0
Tehtävän kokonais- kustannukset	-52 700	0	-52 700	-24 117	-28 583	45,8

Tarkastuslautakunnalla on vuodessa noin 10–12 kokousta. Kevätkaudella 2025 kokouksia oli kuusi. Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtäviä hoitaa hallintosihteeri 0,1 henkilötyövuoden panostuksella ja tilintarkastaja osallistuu kokouksiin mahdollisuuksien mukaan.

Tarkastuslautakunta on laatinut valtuustokaudelle arviointisuunnitelman, jota on tarkennettu vuosittaiseksi työohjelmaksi. Lautakunta laatii vuosittain arviointikertomuksen. Vuodelta 2024 laadittu arviointikertomus oli kaupunginvaltuuston käsittelyssä 26.5.2025.

Tarkastuslautakunta valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista. Sidonnaisuusilmoitukset saatettiin kaupunginvaltuustolle tiedoksi 31.3.2025.

Kevään alue- ja kuntavaaleissa valitut luottamushenkilöt aloittivat työnsä 1.6.2025 ja kaupunginvaltuusto valitsi 2.6.2025 uudet jäsenet tarkastuslautakuntaan valtuustokaudeksi 2025–2029. Uuden tarkastuslautakunnan ensimmäinen kokous on sovittu 2.9.2025.

Tilintarkastuspalveluiden hankintasopimus KMPG Oy Ab:n kanssa on voimassa vuosille 2024–2025 sisältäen optiot vuosille 2026–2027 sekä 2028–2029.

5 Kaupunginhallitus

Elinvoima- ja konsernipalvelut -toimialalla hoidetaan keskitetysti kaupungin elinvoima-, työllisyys-, hallinto- ja tukipalvelutehtäviä.

Iisalmen kaupunki tehostaa edunvalvontaa ja strategista vaikuttamistyötä valtakunnallisiin, maakunnallisiin ja seudullisiin kysymyksiin, joilla on merkitystä kaupungin talouden, toiminnan ja elinvoiman kannalta.

Strategiset tavoitteet

Toteutunut
Toteutunut osittain
Ei toteutunut
Ei vielä tietoa

Visio – Suomen houkuttelevin seutukaupunki			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Muuttoliike on saatu kääntymään ja nettomuutto on vuositason positiivinen	Aktiivinen vetovoimatyö	Kokonaisnettomuutto positiivinen	Kokonaisnettomuutto 30.6.2025: -22 hlö
Olemme houkutteleva muuttokohde sekä palvelutarjontamme ja elinvoimamme kautta seudun selkeä veturi.	Seutuyhteistyö Ylä-Savon kuntien kanssa, kehittämissuunnitelman toteuttaminen	Kuntajohtajien tulevaisuustyöryhmä kokoontuu vähintään 5 krt / vuosi Seudullisten yhteistyöhankkeiden määrä vähintään 5 kpl	Tulevaisuustyöryhmä kokoontunut säännöllisesti. Seudullisia kehittämissuunnitelmia käynnissä 6 kpl.
Iisalmen imago on positiivisessa mielessä tunnettu ja houkutteleva myös kansainvälisille osaajille	Työnantaja- ja opilaitosyhteistyö osaavan työvoiman saamiseksi alueelle	Muuttohalukkuustutkimuksen kokonaisvaikutelma > 6,5 (Taloustutkimus)	Tulokset eivät ole vielä saatavilla.
Huolehdimme, että yrittäjien näkökulma otetaan kaupungin	Aktiivinen yhteistyö yrittäjäjärjestöjen kanssa,	Yrittäjien kuntabarometrin arvosana nousee	Kuntabarometrissa väli vuosi

Visio – Suomen houkuttelevin seutukaupunki			
kehittämisessä huomioon ja yrittämisen edellytykset ovat kunnossa	hankintapolitiikan kehittäminen	Elinkeinoelämän Keskusliiton kunta-ranking sijoitus 10 parhaan seudun joukossa	EK:n rankingissa Ylä-Savon tulos laskenut Seutukaupunkien vetovoimatutkimuksen tulokset parantuneet.

Ihmeiden Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Panostamme osaavan työvoiman saatavuuteen yhteistyössä yritysten ja oppilaitosten kanssa kehittämällä koulutusta sekä työllisyydenhoidon ja työperäisen maahanmuuton palveluja	Työnhakijoiden siirtymä työmarkkinoille tehostuu	Työttömyysaste pienenee Työttömyysjaksojen keskimääräinen kesto lyhenee Aktivointiaste nousee	Työttömyysaste on kasvanut 1-6/2025, keskimääräinen työttömyysprosentti 12,7 % (1-6/24 12,4 %), Ylä-Savon työllisyysalueella keskimääräinen työttömyysprosentti 11,1 % (työllisyysalueen tavoite alle 10 %) Työttömyysjaksojen kesto 43,2 vkoa (taso lähes sama kuin vuoden 2024 keskimääräinen kesto) Aktivointiaste 22,4 % (1-6/24 26,7 %)

Kestävä kuntatalous			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Kaupungin tulot kattavat menot suunnitelmakaudella	Talouden tasapainottaminen siten, ettei alijäämää synny	Tilikauden ylijäämä	Tilikausi on ylijäämäinen tilanteessa 30.6.
Hankintapolitiikkamme on yrittäjystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa	Hankintatoimintaa kehitetään tiiviissä yhteistyössä paikallisen yrityskentän kanssa	Hankintatoimintaa koskevan kyselyn tulos on vähintään tasoa hyvä. Kysely suunnataan paikallisille yrittäjille.	Kyselyä ei ole vielä tehty.

Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti	Kehityskeskustelut. Kehityskeskustelun yhteydessä tehtävän kuvot päivitetään.	Kehityskeskustelujen toteuma 100 %.	Toteuma 35,1 %, kehityskeskustelut painottuvat syksyyn
Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti	Varhainen välittämien työkyvyn heikentyessä, esihenkilön työn tukeminen, tiivis yhteistyö työterveyshuollon kanssa. Työkykyjohtamisen kehittäminen ja valvonta. Osamisen johtamisen kehittäminen.	Sairauspoissaoloja enintään 12,0 kpv/htv (koko kaupunki ilman maatalouslomittajia ja työllistettyjä) ja 29 kpv/htv (maatalouslomittajat). Kevan Avain-tiedot palvelu: sairauspoissaolot verkkokikuntiin nähden keskitasoa.	13,4 kpv/htv (koko kaupunki ilman maatalouslomittajia ja työllistettyjä) ja 30,5 kpv/htv (maatalouslomittajat) Vertailuluvut raportoidaan 31.12.
Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittämiseen on erinomaisella tasolla	Työyhteisötaitojen ja yhteisöllisyyden kehittäminen: yhteisöllisyyttä tukevat koulutukset, henkilöstön kehittämisryhmän aktiivinen toiminta,	Henkilöstökyselyn tulos: sosiaalinen pääoma 4,05/5,0.	Raportoidaan 31.12.

Hyvinvoiva henkilöstö			
	esihenkilötyön kehittäminen.		
Hyvinvoiva henkilöstö	Työnantajakuva parantaminen. Henkilöstön pito- ja vetovoiman lisääminen.	Henkilöstökyselyn tulos: henkilöstö suosittelee lisämen kaupunkia työnantajana, tavoite 3,7/5,0. Hakijamäärän kasvu avoimiin virkoihin ja tehtäviin: ka 6 hakemusta/ työpaikka. Hakijakokemus, tavoite 4,0/5,0.	Henkilöstökyselyn tulokset raportoidaan 31.12. Hakijamäärä avoimiin paikkoihin: keskimäärin 6,05 hakemusta/paikka Hakijakokemus: 3,4/5,0
Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittäminen on erinomaisella tasolla	Kunta- ja aluevaalien järjestäminen ja uuden valtuustokauden aloittaminen	Vaalit on järjestetty onnistuneesti Luottamushenkilöille on järjestetty koulutus- ja perehdyttämistilaisuuksia	Alue- ja kuntavaalit järjestetty ja vaalitulokset vahvistettu. Luottamushenkilöiden perehdytysohjelma käynnistetty kesäkuussa, jatkuu vielä vuoden 2026 kevään ajan suunnitelman mukaisesti.

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Henkilöstöriskit - asiantuntijaosaaminen yhden henkilön varassa - osaavien hakijoiden puute - rekrytoinnin epäonnistuminen - henkilöstön vaihtuvuus - perehdyttämisen epäonnistuminen	Henkilöstön kouluttaminen, sijaisuusjärjestelyjen kehittäminen. Laadukas rekrytointiprosessi. Perehdyttämisen prosessin huolellinen läpikäynti. Positiivinen työnantajakuva.	
Tietoliikenteeseen ja -järjestelmiin liittyvät häiriöt	Virustorjunta ajan tasalla. Varajärjestelmät ja varmennukset ajan tasalla. Sallitaan vain kaupungin hyväksymien järjestelmien käyttö. Käyttövaltuuksien huolellinen ylläpito. Kyberuhkiin varautuminen.	
Vakava häiriö- tai poikkeustilanne (ml. pandemia)	Varautumissuunnitelman ylläpito. Valmiusharjoitukset.	
Tietoturva ja tietosuojariskit	Käyttövaltuuksien huolellinen ylläpito.	Riskit kasvaneet

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
	Henkilöstön perehdyttäminen tietoturva- ja suoja asioihin. Pääkäyttäjien roolin vahvistaminen. Päätelaitteiden huolellinen käsittely.	
Rahoitus- ja sijoitustoiminnan riskit	Sijoitustoiminnan, korkoriskin, takauksien ja vakuuksien aktiivinen seuranta ja valvonta. Lainasalkun suojausaste.	
Henkilö-, omaisuus- ja vastuuvahingot	Vakuutusturvan tarkistaminen vuosittain. Vahinkorahasto. Työntekijöiden ammattitaidon ja -pätevyyskysymysten ylläpitäminen. Työntekijöiden hyvä perehdyttäminen. Huolellinen sopimusvalmistelu hankintojen yhteydessä. Pelastautumisharjoitukset.	

5.1 Hallintopalvelut -vastuualue

1200 Hallintopalvelut	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	1 304 800	0	1 304 800	687 264	617 536	52,7
Henkilöstökulut	-1 528 400	0	-1 528 400	-765 854	-762 546	50,1
Toimintakulut	-2 524 500	0	-2 524 500	-1 245 035	-1 279 465	49,3
Toimintakate	-2 748 100	0	-2 748 100	-1 323 625	-1 424 475	48,2
Muut laskennalliset kustann	-1 119 000	0	-1 119 000	-559 740	-559 260	50,0
Laskennalliset tuotot	4 860 800	0	4 860 800	2 430 640	2 430 160	50,0

Hallintopalveluiden vastuualueeseen kuuluvat asiakaspalvelutiimi, päätöksentekotiimi ja assistenttitiimi. Hallintopalvelut hoitavat keskitetyn kirjaamon, tietohallinnon ja tiedonhallinnon, pysäköinnin valvonnan, toimielinten päätösvalmistelun sekä tuottavat sihteeripalvelut.

Tietoturavastaava ja tietosuojavastaava kuuluvat asiakaspalvelutiimiin. Hallintopalvelut antavat tukea organisaatiolle viranhaltijapäätösten tekemisessä, toimielinpäätösvalmistelussa, kirjaamisessa ym. päätöksenteon tukipalvelutehtävissä. Hallintopalvelut hoitavat vaalit, lakipalvelut ja varautumisen yleiskoordinoinnin.

Toiminnan painopisteet 2025

Hallintopalveluissa työskentelee 21 henkilöä työskennellen useassa toimiyksikössä. Hallintopalveluiden keskeisiä kehittämistavoitteita on digitaalisuuden edistäminen, huomioiden samalla palvelujen saavutettavuuden ja saatavuuden varmistaminen. Kehittämistyötä tehdään kansalliset linjaukset huomioiden, joten mm. sähköisten viranomaisviestien käyttöönotto ja Kansallisarkiston sähköisen arkistoinnin kehittäminen määrittävät aikataulujen ja vaatimusten osalta työtä. Tekoälyn käyttöpilottia jatkettiin vielä vuoden 2025 ajan, ja tulosten perusteella laaditaan tavoitteet ja toimenpiteet tulevalle vuodelle.

Kaupungin tietohallintoa johtaa hallintojohtaja ja sitä koordinoi tietohallintokoordinaattori. Kaupungin ICT-palvelut tuottavat pääosin Savon ICT-palvelut Oy. Lisäksi palveluja ostetaan eri toimittajilta. Johtoryhmä toimii tietohallinnon ohjausryhmänä. Tietohallintokoordinaattori toimii asioiden esittelijänä ja vastaa valmistelusta. Tietoturvallisuus nostetaan vuonna 2025 entistä näkyvämmäksi osaksi valmiussuunnitelmaa.

5.2 Elinvoima- ja työllisyyspalvelut -vastuualue

1400 Elinvoimapaalvelut	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	2 671 100	0	2 671 100	1 387 478	1 283 622	51,9
Henkilöstökulut	-3 650 900	0	-3 650 900	-1 857 640	-1 793 260	50,9
Toimintakulut	-7 399 900	0	-7 399 900	-2 702 488	-4 697 412	36,5
Toimintakate	-8 379 700	0	-8 379 700	-3 172 651	-5 207 049	37,9
Muut laskennalliset kustann	-295 100	0	-295 100	-148 239	-146 861	50,2
Laskennalliset tuotot	0	0	0	689	-689	*****
Tehtävän kokonais- kustannukset	-11 345 900	0	-11 345 900	-4 707 679	-6 638 221	41,5

Elinvoima- ja työllisyyspalveluiden vastuualue muodostuu elinvoimapaalvelut sekä työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut-toimintayksiköistä. Lisäksi vastuualueelle kuuluu 1.1.2025 alkaen Ylä-Savon työllisyysalue ja sitä ohjaava Ylä-Savon työllisyys- ja yritys-palvelulautakunta.

Elinvoimapaalvelut vastaavat kaupungin strategiatyön ja elinkeinopolitiikan koordinoinnista, yrityspalveluista, viestinnän ja markkinoinnin toiminnoista, matkailu- ja tapahtumapaalveluista, sekä hanketoiminnasta sisältäen seudullisen hanketoiminnan rahoituksen.

Tavoitteena on kehittää yritystoiminnan edellytyksiä Iisalmen alueella ja edistää uusien työpaikkojen syntymistä erityisesti yksityiselle sektorille. Yksikön toimintaan on läheisesti liitetty myös Iisalmen Teollisuuskylä Oy:n toiminta siten, että elinkeinohoj-taja toimii oman toimensa ohella myös Teollisuuskylä Oy:n toimitusjohtajana. Teolli-suuskylä tarjoaa toimitiloja teollisuus- sekä palveluyrityksille ja yrityskehityspalveluita koko Ylä-Savon alueen yrityksille teknologia-alan kehittämishankkeiden kautta.

Työllisyys- ja kansainvälisyyspalvelut pyrkivät vähentämään Iisalmen pitkäaikaistyöt-tömyyttä työllistämällä oman kaupungin organisaatioon tai tarjoamalla työtehtäviä yhteistoimintaorganisaatiossa, myös koulutuspolkujen toteutumista tuetaan työllistä-mistoimenpitein. Maahanmuuton osalta yksikkö edistää Iisalmen ja Ylä-Savoon muut-taneiden ulkomaalaisten henkilöiden kotoutumista ja työllistymistä sekä tarjoaa heille sekä heidän kanssaan toimiville yhteistyötahoille ohjaus- ja neuvontapalveluita muun muassa lupaprosesseissa. Kansainvälisyyspalveluihin kuuluu myös kiintiöpakolaisten vastaanottamien. Työllisyyspalvelut tukevat työllistämistä myös tukien muodossa, joita ovat nuorten kesätyötuet ja harkinnanvarainen työllistämisen "Iisalmi-tuki", joita myönnetään alueen yrityksille. Työala koordinoi seudullista TYM-työtä.

Ylä-Savon työllisyysalue vastaa 1.1.2025 alkaen valtiolta kunnille siirtyvistä lakisääteistä työllisyys- ja elinkeinopalveluista viiden (5) kunnan alueella: Iisalmi, Kiuruvesi, Pielavesi, Sonkajärvi ja Vieremä. Työllisyysalueen vastuullisena viranhaltijana toimii elinkeinojohtaja ja toimintayksikön esimiehenä työllisyys- ja kansainvälisyyspäällikkö.

Yritysneuvonta

Yrityspalvelutiimiin kuuluvat yritysasiantuntijan lisäksi yritysrajoituksen kehittämissä hankkeissa työskentelevät kaupungin ja Iisalmen teollisuuskylä Oy:n työntekijät sekä Ylä-Savon työllisyysalueen työnantajapalveluiden työntekijät. Yritysneuvonnan asiakkaita palvelee pääasiassa Iisalmen alueella, mutta hankkeiden ja työllisyysalueen toimintojen osalta myös laajemmin Ylä-Savossa.

Vuoden 2025 tavoitteisiin kuuluu aiempien vuosien tapaan aktiivinen yhteydenpito alueen yrityksiin, toimivat neuvontapalvelut aloittaville ja toimiville yrityksille sekä tiedottaminen ja ajankohtaisten tilaisuuksien järjestäminen yrityksille ja muille sidosryhmille.

Tavoitteena on paikkakunnalla toimivien yritysten määrän kasvu ja nykyisten yritysten kehittyminen. Myös kaupungin hanke- ja projektipalveluiden koordinointi kuuluu yritysasiantuntijan tehtäväkuvaan ja yrityslähtöisen hanketoiminnan aktivointi on tärkeä osa yksikön toimintaa.

Alkuvuoden aikana yritysten aktiivisuus on ollut hieman normaalia alhaisempaa epävarmasta taloustilanteesta johtuen, mutta yksikön palveluille on kuitenkin ollut kysyntää. Uuden KYVYKÄS-hankkeen myötä yrityspalvelutiimiin on tullut lisäresursseja, joiden avulla kenttätöitä pystytään lisäämään ja aktivoimaan yrityksiä kehittämistoiminnan pariin. Työllisyysalueen työnantajapalveluiden integroitumista yrityspalvelutiimiin jatketaan aktiivisesti loppuvuoden aikana.

Markkinointi, viestintä, matkailu ja tapahtumat

Elinvoimapolu-toimintayksikön markkinoinnin, viestinnän ja matkailun kehittämisen sekä tapahtumien mahdollistamisen tiimissä työskentelee kolme päätoimista ja yksi määräaikainen työntekijä. Tiimin avaintehtäviä ovat markkinointi- ja viestinnän suunnitelmien ja yhteisten arkiviestinnän toimintamallien laatiminen ja niiden integroiminen koko organisaation toimintaan seuranta- ja ylläpitotoimintaan, kaupungin brändien jatkuva markkinointi ja kehittäminen (By Iisalmi ja Iisalmi ja tienoot), kaupungin toimialojen ja muiden yhteistyökumppaneiden kanssa toteutettavien markkinointi- ja viestintätoimenpiteiden tuki ja koordinointi, asukasmarkkinointi ja muuttajakonsepti, kaupunkiviestinnän kehittäminen eri kanavissa sekä matkailun ja tapahtumien kehittämistehtävät.

Markkinointi- ja viestintäsuunnittelun kokonaisuudesta, tiiminvetäjäyydestä, kaupunkibrändityön toimenpiteistä ja kumppanistyöstä vastaa markkinointi- ja viestintäsuunnittelija, joka toimii myös johtoryhmässä sihteerinä ja viestinnän tukena. Seudullinen matkailumarkkinointi ja kumppanuudet, matkailun kehittäminen sekä tapahtumien mahdollistamisen ja markkinoinnin palvelut ovat matkailu- ja markkinointiasiantuntijan vastuualueella.

Kaupungin toimialojen markkinoinnin ja viestinnän tuesta vastaa markkinointi- ja viestintäasiantuntija hoitaen myös muun muassa verkko- ja intranetsivustojen pääkäyttäjyyksiä ja sähköisiä uutiskirjeitä. Määräaikaisen markkinointiavustajan tehtäviin kuuluu Petterinkulma Oy:n ja Iisalmen Teollisuuskylä Oy:n markkinointi- ja viestintätoimia sekä asumisen markkinoinnin tehtäviä. Lisäksi vuosina 2024–2025 hän toimii URBACT-ohjelman ”Residents of the future”- vetovoimahankkeen koordinaattorina.

Markkinointi- ja viestintätiimi pyrkii työllään tukemaan kaupunkistrategian toteutumista ja synnyttämään ja vahvistamaan pito- ja vetovoimaa, jonka myötä Iisalmi on vuonna 2030 Suomen houkuttelevin seutukaupunki- kaupunki, jossa asukkaat ja elinkeinoelämä voivat hyvin.

Vuonna 2025 tiimin tärkeimpiä tehtäviä ovat kaupunkitasoisen viestinnän kehittäminen sitouttaen koko organisaatiota toimimaan proaktiivisena innostavana viestijänä ja vuorovaikuttajana keskeisten sidosryhmien suuntaan: Digitaaliset kanavat on viime vuosina uudistettu ja tukea niiden käyttöön on tarjottu runsaasti, joten alkuvuoden 2025 aikana on viestintää vahvistettu lisäämällä johdon valmiutta toimia entistä vahvempana strategisena viestijänä ja tukemalla toimialojen arkista, monikanavaista viestintäaktiivisuutta.

Kuluvan vuoden aikana on satsattu myös kansainvälisten kohderyhmien tavoittamiseen sekä vetovoima- että pitovoimaviestinnässä hyödyntäen loppuvuodesta valmistunutta Bridge to Iisalmi –konseptia ja syventämällä yhteistyötä kansainvälisyyspalveluiden ja muiden kv-toimijoiden kanssa. Kaupunkimarkkinoinnissa on jatkettu pitkäjänteisesti By Iisalmi –markkinointistrategian ja vastuullisuuskonseptin mukaista asukas- ja muuttajamarkkinointia sekä yrityskohderyhmälle suunnattua investorikampanjointia.

Seudullisen Iisalmi ja tienoot –matkailustrategian toimenpiteiden toteuttaminen ja verkoston sitouttaminen on jatkunut suunnittelun mukaisesti. Paikallista asukashyvointia ja pitovoimaa vahvistavaa markkinointia on tuotettu esimerkiksi erilaisia lähettiläsmalleja hyödyntäen ja kulttuuri- ja liikuntapalveluita aktiivisesti esille nostaen.

Onnistuneita, yhdessä toimialojen kanssa tuotettuja viestintäkokonaisuuksia ovat esimerkiksi Ideoista ihmeiksi-osallistuvan budjetoinnin konsepti ja strategiavalmistelun

osallistava viestintä työpajoihin. Tehostettua viestintätukea vuonna 2025 tarjotaan muun muassa Kulttuurikeskuksen peruskorjaus ja uudistaminen -projektiin ja Ylä-Savon työllisyysalueen ensimmäisen toimintavuoden tarpeisiin.

Markkinointi- ja viestintätoimenpiteet nivotaan mahdollisuuksien mukaan synergisesti osaksi hankkeiden toimenpiteitä. Kaikella markkinoinnilla ja viestinnällä vahvistetaan ilmapiiriä, jossa kaupungin slogan ja lupaus ”Emme odota ihmeitä. Teemme niitä.” toteutuu mahdollisimman monella elämän osa-alueella, olipa kyse yrittämisestä ja urasta, koulutuksesta tai harrastamisesta.

Markkinoinnin määrärahoja on pienennetty edellisvuoteen verraten 30 000 eurolla, mikä on huomioitu läpileikaten markkinoinnin ja viestinnän toiminnoissa. Kuitenkaan esimerkiksi tapahtumatukea ei leikattu, jotta yhteisöllisiä tapahtumia on voitu toteuttaa entiseen tapaan ja uuttakin luoden.

Hanke- ja projektipalvelut

Elinvoimapalvelut koordinoivat kaupungin hanke- ja projektitoimintaa sekä kaupunkikehittämisen palveluita. Toiminnan vastuuhenkilönä toimii yritysasiantuntija ja toimintaa ohjaa hanketiimi, jossa on edustajat kaikilta toimialoilta.

Elinvoimapalvelut toteuttavat matkailutoimialan kehittämiseen liittyvää Kasvua ja kansainvälistymistä vastuulliseen matkailuun -hanketta, joka käynnistyi tammikuussa 2024. Tavoitteena on tukea Ylä-Savon matkailuyritysten kasvua vahvemman verkostoitumisen, organisoitumisen ja yhteistyön kautta. Hankkeen toteutuksesta vastaa koko-aikainen projektipäällikkö ja osa-aikainen hankesihteeri. Osana hanketta toteutetaan Mansikkaniemen alueella pienimuotoisia investointeja, joilla alueen esteettömyyttä parannetaan matkailutoiminnan näkökulmasta. Hanke kestää 30.6.2026 saakka.

Elinvoimapalveluiden yhteyteen nivoutuva Iisalmen Teollisuuskylä Oy on päätoteuttajana maakunnallisessa TechSavo-hankkeessa, joka käynnistyi keväällä 2023 ja jatkuu vuoteen 2026. Tavoitteena on teknologia-alan pk-yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edistäminen. Hankkeen toteutuksesta vastaa Teollisuuskylässä projektijohtaja ja osa-aikainen yritysasiantuntija. Lisäksi Teollisuuskylä on mukana syksyllä 2023 käynnistyneessä KesTech-hankkeessa yritysasiantuntijan työpanostuksella. KesTechin tavoitteena on rakentaa kestävä teknologian osaamiskeskittymä Ylä-Savoon yhteistyössä yritysten, oppilaitosten ja kuntien kanssa. Päätoteuttajana toimii Savonia Ammattikorkeakoulu.

Iisalmen kaupunki toimii ”Suunnitelmallisen ilmastotyön jalkauttaminen Pohjois-Savossa”- hankkeessa Ylä-Savon osatoteutuksesta vastaavana. Hankkeen seudullinen ilmastokoordinaattori työskentelee Iisalmen lisäksi Kiuruveden, Sonkajärven ja

Lapinlahden alueella koordinoitujen ja toteuttaen sekä seudullisen että kuntakohtaisten ilmasto-ohjelman käytännön toimenpiteitä. Hankkeen toteutukseen on haettu jatkoaikaa, jonka mukaan hanke kestää huhtikuuhun 2026.

Lisäksi kaupunki osallistuu ajalla 1.6.2023-31.12.2025 URBACT-ohjelman kansainväliseen hankkeeseen "Residents on the Future", jonka tavoitteena on löytää uusia keinoja veto- ja pitovoiman parantamiseen pienissä ja keskisuurissa kaupungeissa. Hankkeessa on mukana Iisalmen lisäksi kahdeksan eri kaupunkia eri puolilta Eurooppaa.

Ylä-Savon yhteistyöpilotit 2025-hanke sai rahoituspäätöksen alkuvuodesta ja käynnistyi 1.2.2025. Hankkeella viedään eteenpäin Ylä-Savon kehittämissuunnitelmaa ja erityisesti kotoutumispalveluiden kehittämistä sekä kansalaisopistoyhteistyötä. Lisäksi selvitetään varhaiskasvatuksen ohjelmistoratkaisuja yhteistyössä Kuopion kanssa.

Muita elinvoimapaalveluiden hankerahasta tuettavia hankkeita ovat muun muassa maakunnallinen Mieliteko 2.0-hanke, Itä-Suomen Yrityskylä ja Savonian Business Center yhteistyö.

Hanketoiminta on toteutunut alkuvuonna pääosin toimintasuunnitelman mukaisesti ja myös uusi NOVA-työllisyysuhanke nuorisokohderyhmälle on saamassa positiivisen rahoituspäätöksen elokuun aikana ja pääsee aloittamaan toimintansa 1.9. alkaen. Uuteen URBACT Transfer Network -hakuun osallistuttiin yrittäjyyskasvatustoiminnan kehittämishankkeella, päätöksiä sen toteutumisesta odotetaan lokakuussa.

Kansainvälisyyspalvelut

Kansainvälisyyspalveluiden asiakkaat ovat kotoisin ympäri maailman. Asiakkaisiin kuuluvat kuntapaikan ja oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat, tilapäisen suojelun statuksella olevat, työperäiset maahanmuuttajat, kansainväliset kausityöntekijät, opiskelijat, yritykset ja työnantajat sekä alueen toimijat ja yhteistyökumppanit. Kokonaisuutena kansainvälisyyspalveluiden asiakasmäärät ovat kasvaneet, mm. alueelle saapuneita kansainvälisiä opiskelijoita ja heidän perheitänsä on enemmän kuin aiempina vuosina.

Pakolaistyön asiakaskuntaan kuuluvat kiintiöpakolaiset sekä oleskeluluvan saaneet turvapaikanhakijat. Iisalmen kaupunki jatkaa kiintiöpakolaisten vastaanottoa toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella ja vastaanottaa vuosittain 20–25 kiintiöpakolaista. Suomen valtio on leikannut vastaanotettavien pakolaisten määrää, mistä johtuen Iisalmeen odotetaan vain n. 10 hengen ryhmiä tulevina vuosina.

Vuoden 2025 kiintiömme on 15 hlöä, eli syksyllä Iisalmeen saapuu 3 perhettä. Suomeen otettavien kiintiöpakolaisten kokonaismäärä on pienempi kuin vastaanotosta

kiinnostuneiden kuntien paikkojen määrä, joten Iisalmissa otetaan vastaan kaikkia kansallisuuksia mitä Maahanmuuttovirasto tarjoaa. Tähän mennessä Iisalmeen on saapunut afgaaneja, syyrialaisia sekä eritrealaisia. Pakolaisten kanssa työskentelee kaksi vakinaista työntekijää ja heillä on asiakkaita tällä hetkellä n. 110 henkilöä.

Maahanmuuttoneuvonnan asiakaskuntaan kuuluvat Suomeen työperäisesti, perhesiirron tai opiskelun perustella saapuvat maahanmuuttajat sekä paikalliset yritykset, joilla on kansainvälisiä työntekijöitä tai jotka suunnittelevat palkkaavansa heitä. Kansainvälisissä rekrytoinneissa tehdään yhteistyötä mm. Eures -verkoston kanssa.

Maahanmuuttoneuvonnassa on korostunut erilaiset lupaprosessit, mutta palvelun tarvetta on entistä enemmän muissakin asioissa mm. muuttoon liittyvissä asioissa (esim. ohjaus vuokrasopimuksen teossa, osoitteen muutoksissa jne.), koulutusasioissa ja palveluneuvonnassa.

Maahanmuuttoneuvonnassa toimii yksi vakinainen työntekijä. Hänen työparinaan toimii kansainvälisyyskoordinaattori. Kansainvälisyyskoordinaattorin virka perustettiin keväällä, koska uusi laki kotoutumisen edistämisestä (Finlex 681/2023, voimaantulo 1.1.2025) toi kunnille paljon uusia vastuita.

Iisalmen kaupungilla ja työllisyysalueen kunnilla on yhteistyösopimus: "Sopimus Ylä-Savon kuntien yhteisestä maahanmuuttaneiden neuvonta- ja ohjauspalveluista". Sopimus ja Ylä-Savon kuntien kotoutumisohjelma päivitettiin keväällä, jotta ne vastaavat uutta lakia. Kotoutumisohjelma on reaaliaikaisesti päivitettävä asiakirja, jota ei enää tehdä valtuustokaudeksi.

Maahanmuuttoneuvonnan toimintakuluja katetaan yhteistyökuntien maksamilla osuuksilla, jotka laskutetaan kunnissa asuvien maahanmuuttajien määrän mukaisesti. Kansainvälisyyskoordinaattorin toimintakulut ovat Iisalmen kaupungin kuluja, mutta kunnissa tehtävät palvelutarpeenarviot sekä kotoutumissuunnitelmat, jotka lain mukaan olisivat kunnan omaa työtä ovat yhteistoimintasopimuksessamme mahdollistettu tehtäväksi maahanmuuttotyönkoordinaattorin toimesta. Jos Iisalmen kaupungin viranhaltija tekee toisen kunnan vastuulla olevan palvelutarpeenarvioinnin ja siihen liittyvän kotoutumissuunnitelman, niin työn kokonaiskustannus on 250 €, joka on erikseen myytävää palvelua (hinta on kokonaishinta sisältäen kilometrikulut, tulkin ja työntekijän työajan). Nämä työvoiman ulkopuolella olevien palvelutarpeen arvioinnit ja kotoutumissuunnitelmat tapahtuvat aina kunnan pyynnöstä eli kunta välittää tiedon palvelutarpeesta Iisalmen kansainvälisyyspalveluille.

Pakolaistyön toimintakulut katetaan suurelta osin pakolaisista maksettavilla valtion laskennallisilla korvauksilla. Korvauksiin tuli muutoksia mm. tulkkausten korvauksista eli jatkossa välttämättä kaikki kustannuspaikan kulut eivät korvaudu laskennallisten

korvausten kautta. Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi huomioidaan asetetut kehittämiskohteet; liikunnan ja harrastusten sekä liikuntaolosuhteiden edistäminen niin, että eri ikäryhmät ja eri kansallisuudet kohtaavat toisensa. Keväällä tähän tavoitteeseen liittyen oli uimahalli Saukossa naisten vesiliikuntaryhmä, johon osallistui 13 henkilöä ja MEL (Meetings in Everyday Life) -tapahtumassa esiteltiin alueemme harrastuksia sekä 3. sektorin toimintaa.

Työalalla on teemaviikko Rasisminvastaisella viikolla. Tänä vuonna aiheena oli lapset ja lasten kohtaama rasismi. Viikon toteuttamiseen pyydettiin mukaan mm. nuorten parissa työskenteleviä, tukioppilaita ja päiväkoteja. SPR oli mukana teemapäivässä uimahallilla sekä kauppakeskuksessa järjestetyssä tapahtumassa. Kauppakeskuksessa oli viikonajan nähtävillä kiintiöpakolaisen koti, jolla halusimme lisätä tietoisuutta asioista sekä herättää keskustelua.

Työllisyyspalvelut ja TYM

Työllisyyspalvelut hoitavat keskitetysti Iisalmen kaupungin työllisyydenhoidon sekä tukee kuntalaisten työllistymistä muille työnantajille. Ylä-Savon työllisyysalue aloitti toimintansa 1.1.2025. Uutta organisaatiota sekä toimintatapoja rakennettiin kevään 2025 aikana. Kansainvälisten asiakkaiden kasvava määrä lisää tiivistä yhteistyötä työllisyys- ja kansainvälisyyspalveluiden sekä Ylä-Savon työllisyysalueen välillä.

Työllisyyspalveluiden perinteinen ydin muuttui kuntien palkkatukityöllistämisen vähe- tessä ja velvoitetyöllistämisen loppuessa. Iisalmen kaupungin työllisyyspalveluiden toiminnan laajuus muuttui painottuen tuettuun työllistämiseen, jossa mukana on opinnollistaminen, palvelusopimusten kautta tapahtuvaan työllistämiseen sekä nuorten kesätyöllistämiseen.

Työllisyyspalveluilla on voimassa kolme palvelusopimusta: työllistämisen palvelusopi- mus TOIMI-säätiön kanssa, nuorten työpajatoiminnan sopimus Iisalmen Nuorison Tuki Ry:n kanssa sekä palvelusopimus Työttömien toimintapaja Ry:n kanssa. Näillä sopimuksilla mahdollistetaan eri tasoista etenemistä kohti työmarkkinoita niin työn- hakutaitojen päivittämisen kuin työllistymisenkin eri vaiheissa.

Vuonna 2025 jatketaan sekä järjestö- että yrityssektorin työnantajien tukemista työl- listämisessä Iisalmi-tuella, jolla katetaan työllistämiseen aiheutuvien varuste-, laite-, opastus- ja muita vastaavia kuluja.

Työllisyyspalvelut tukevat nuorten (16–29 v.) iisalmelaisten kesätyöllistämistä kahdella eri tukimuodolla: työnantajalle maksettavalla kesätyötuella sekä nuorelle itselleen maksettavalla miniyrittäjätuella.

Omana toimintana toteutettavien ja lakisääteisten palveluiden toteuttamiseksi työllisyyspalvelut tekevät laajaa verkostoyhteistyötä mm. alueen monitahoisessa työllisyysverkostoissa ja Ohjaamo-palvelussa sekä toteuttaa asiakaspalvelua työnantaja-että työnhakija-asiakkaiden kanssa yhdessä Ylä-Savon työllisyysalueen kanssa.

Työllisyyspalveluiden yksikkö rahoittaa liikunta- ja viherpalveluissa toteutettavaa ryhmämuotoista kuntouttavaa työtoimintaa henkilöstö- ja tilakustannusten osalta sekä rahoittaa työllistettyjen ja työtoimintajakson osallistujien työ- ja suojavaatetushankinnat.

Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi huomioidaan asetetut kehittämiskohteet; Osallistaminen ja kuuleminen, joissa kuntouttavan työtoiminnan suunnittelu tapahtuu yhdessä osallistujien kanssa, niin että toimintaan kuuluu liikuntaryhmiin osallistuminen ja omaehtoisen liikunnan tukeminen. Kevään aikana ryhmäläiset ovat osallistuneet hyvin ja motivoituneesti toiminnan suunnitteluun sekä liikunnan lisäämiseen.

Työllisyyspalveluiden toiminta tukee ensisijaisesti vetovoiman ja kasvun sekä osaamisen ja hyvinvoinnin strategisia ohjelmia. Työllisyyspalveluiden kokonaisuudessa työskentelee kaupungin työllisyysasiantuntija, työsuunnittelija ja työllisyyskoordinaattori/TYM-johtaja sekä työllisyys- ja kansainvälisyyspäällikkö.

Palvelurakenne painottuu jatkossa asiakaspolkujen edistämiseen kaupungin suorien työllisyydenhoidon keinojen avulla pyrkimyksenä vähentää kaupungille työttömyyskorvauksista kohdistettavaa maksuosuutta, johon on vuonna 2025 arvioitu menevän 2,515 milj. euroa. Puolivuotistoteuma on 53,4 %.

Maksuosuusperusteet muuttuivat vuoden 2025 alusta, joten ennakoitavissa on, että kulut tulevat nousemaan. Kaupungin työllisyyspalveluiden ja Ylä-Savon työllisyysalueen yhteinen tavoite on saada pidettyä kuntien maksuosuus mahdollisimman alhaisena ja kehittää toimintoja, joiden vaikutuksesta maksuosuuksia saataisiin pienemmiksi.

Ylä-Savon työllisyys- ja yrityspalvelulautakunta/Ylä-Savon työllisyysalue

1520 Ylä-Savon työllisyysalue/ltk	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	2 052 900	0	2 052 900	1 022 996	1 029 904	49,8
Henkilöstökulut	-1 809 500	0	-1 809 500	-917 921	-891 579	50,7
Toimintakulut	-2 956 000	0	-2 956 000	-667 175	-2 288 825	22,6
Toimintakate	-2 712 600	0	-2 712 600	-562 100	-2 150 500	20,7
Muut laskennalliset kustan- nukset	-127 300	0	-127 300	-63 670	-63 630	50,0
Laskennalliset tuotot	0	0	0	20	-20	*****
Tehtävän kokonais- kustannukset	-4 892 800	0	-4 892 800	-1 648 746	-3 244 054	33,7

Valtakunnallisen TE-uudistuksen myötä vastuu työllisyys- ja yrityspalveluista siirtyi valtiolta kunnalle. Ylä-Savossa uutta tehtävää ryhtyi hoitamaan Ylä-Savon työllisyysalue, jonka vastuukuntana toimii Iisalmen kaupunki. Toimintaa ohjaava Ylä-Savon työllisyys- ja yrityspalvelulautakunta aloitti toimintansa lokakuussa 2024 ja se tuli toimivaltaiseksi viranomaiseksi 1.1.2025 alkaen.

Ylä-Savon työllisyysalue koostuu Iisalmen ja Kiuruveden kaupungeista sekä Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän kunnista. Työllisyysalueelle myönnettiin poikkeuslupa toiminnan järjestämiseen. Alueella oli työvoiman määrä n. 17 000 hlöä ja valtakunnallisena tavoitteena oli, että työllisyysalueen koko olisi vähintään 20 000 hlöä. Poikkeuslupan myöntämisen perusteena oli työssäkäyntialue.

TE-uudistuksen kansallisen tason tavoitteena on kasvattaa työllisyyttä edistämällä työn kysyntää ja tarjontaa valtion ja kuntien välisellä yhteistyöllä sekä vahvistaa alueiden elinvoimaa ja kilpailukykyä asiakaslähtöisillä palveluilla hyödyntämällä kunta-ekosysteemin mahdollisuuksia. Rahoitusvastuu kannustaa kuntia huolehtimaan alueen työllisyydestä sekä järjestää työttömille työnhakijoilla mahdollisimman tehokkaita palveluita, jotka johtavat työllistymiseen.

Ylä-Savon kunnat ovat sitoutuneet edistämään työllisyysalueellaan kansallisia tavoitteita huomioiden myös valtioneuvoston hallituskausittain ja vuosittain palvelujärjestelmälle asetettavat erillistavoitteet.

Kunnat määrittivät työllisyysalueen valmistelussa päätavoitteet:

- Laadukkaat ja tehokkaat lähipalvelut kuntien kaikille asiakaskohderyhmille
- Alueen työllisyyden paraneminen: tavoitellaan Suomen korkeinta työllisyysastetta

- Osaavan työvoiman turvaaminen alueen yrityksille ja muille työnantajille: nopea, ketterä ja paikallisuutta hyödyntävä työnvälitys elinkeinoelämän tarpeisiin ja tähän kytkeytyvät työllistämisen tukipalvelut helposti saatavilla

Yhteisen työllisyysalueen tavoitteet ja toimintaperiaatteet:

- Yritys-, oppilaitos- ja kolmannen sektorin yhteistyön kehittäminen ja tiivistäminen työllisyysalueen kuntien kanssa
- Alueen kunnilla on vahva halu turvata metalli- ja teknologia-alan, maatalousalan ja hyvinvointi- sekä terveydenalan koulutuksen jatkuminen alueella. Alueelle tarvittaisi ylemmän ammattikorkeakoulun opetusta, samoin kuin englanninkielisiä tutkintoja.
- Kunta ja alue-ekosysteemin hyödyntäminen: työllisyydenhoidon yhteistyömallien kanssa jatkaminen ja mahdollistaminen, yhdyspintatyöskentely hyvinvointialueen kanssa, etenkin työkyvyn haasteita omaavien asiakkaiden palveluissa, oman asuinkunnan palveluverkoston hyödyntäminen
- Hyvä asiakaskokemus ja korkea henkilöstötyytyväisyys/työntekijäkokemus

Ylä-Savon ja yrityspalvelulautakunnan asettamat tavoitteet vuodelle 2025:

- Laadukkaat ja helposti saavutettavat palvelut sekä työnhakija-asiakkaille että työnantajille
- Uuden työajan toiminnan käynnistämisen ja vakiinnuttamisen osana kaupungin organisaatiota ja peruspalveluita
- Työllisyysalueen valmisteluryhmissä aloitettu vuoropuhelu yhteistyötahojen kanssa jatkuu ja toimintaa kehitetään
- Panostetaan siihen, että henkilökunta viihtyy työssään ja jokaisen tehtäväkuva on selkeä
- Panostamme lähipalveluun ja kasvokkain kohtaamiseen
- Työ ja tekijä kohtaavat eli kehitämme uusia toimintamalleja ketterään työvoiman liikkuvuuteen
- Alueemme hyödyntää EURES-palveluita kansainvälisissä rekrytoinneissa
- Koko työllisyysasteen työttömyysprosentin keskiarvo alle 10 prosenttia
- Työllisyysasteen aktivointia sitten on yli 27 prosenttia

Laadullisten mittareiden seuranta varten tehdään asiakastyytyväisyyskysely. Henkilöstökyselyn kautta saadaan tietoa organisaation toiminnasta.

Toiminnan volyymi vuonna 2025 on noin 4,7 milj. euroa, josta Iisalmen kaupungin maksuosuudeksi ja toimintakatteeksi jää noin 2,7 milj. euroa. Henkilöstömäärä on 36 htv, josta 2 htv ostetaan Kuopion työllisyysalueelta maakunnallisesti tuotettavana henkilöasiakkaiden ja työnantajien puhelinpalveluina ja EURES-verkoston työpanoksena. Henkilöstön määrä sisältää 0,5 htv TYM-johtajan ja 0,5 htv Uravalmentajan työpanosta.

Työllisyysalueen toiminta käynnistyi aikataulun mukaisesti ja suuria palvelukatkoksia ei alueellamme ollut. Henkilöstö on osaavaa, motivoitunutta ja suurimmalla osalla on pitkä työkokemus TE- palveluista tai kuntien työllisyyspalveluista. Alkuvuosi on ollut uusien prosessien hiomista, palveluiden järjestämistä, ennakointia uusiin palvelutarpeisiin sekä organisaation rakentamista asiakkaita palvelevaksi kokonaisuudeksi. Keväällä saimme yhteisen uravalmentajan, joka työskentelee 50 % Ylä-Savon ammatitopistolla ja 50 % työllisyysalueella. Tällä tuemme opiskelijoiden ohjautumista töihin ja ammatinvaihtajien/ täydennyskoulutusta hakevien ohjautumista alueemme oppilaitoksiin.

Kevään aikana saimme myös aloitettua työnhakuvalmennukset, jotka teemme omana työnä. Valmennuspalveluita toteutetaan myös kuntien lähipalvelupisteissä, niin että jokaisessa kunnassa on vähintään yksi valmennusryhmä. Iisalmissa on pidetty työnhakuinfoja uusille työnhakijoille. Infojen työllistymisvaikutuksia on seurattu ja seurataan tämän vuoden ajan.

Työllisyysalue on hyväksynyt omaksi toiminnakseen myös ns. ”työpajasopimuksella” tuotettavat palvelut kuntien toimipisteissä. Sonkajärven kunnan kanssa on sopimus tehty ko. palvelusta. Näiden lisäksi uusia palveluita on ideoitu ja valmisteltu. Osa palveluista alkaa syksyllä 2025.

Työllisyysalueen toimintojen käynnistyminen onnistui henkilöasiakaspalvelun osalta hyvin. Asiantuntijoilla oli heti alkuvuodesta tiedossa oma sijoittumisensa kuntiin ja tiimeihin. Tietojärjestelmät toimivat hyvin, joten asiakkaat saatiin jaettua omille asiantuntijoille kahden ensimmäisen viikon aikana ja myös aikavaraukseton asiakaspalvelu päästiin aloittamaan kaikissa kunnissa tammikuun puoliväliin mennessä.

Kevään aikana tapahtui joitakin henkilövaihdoksia, mutta suurin osa asiantuntijoista jatkaa alkuvuodesta määritellyssä tehtävässään. Tammi-huhtikuussa purettiin vuodenvaihteessa rästytyntä työkuormaa ja otettiin haltuun omaa asiakaskuntaa. Rästytyntä työkuorma johtui siitä, että valtakunnalliset ohjelmistot olivat suljettuina osan aikaa joulukuuta sekä tammikuun ensimmäiset päivät, jolloin TE- palvelut siirtyivät kuntien palveluiksi.

Nuorten työttömyyden kasvu Ylä-Savossa on huolestuttavaa, vaikka työttömien työnhakijoiden määrän kasvu edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna oli Ylä-Savossa muuta Pohjois-Savoa alhaisempaa. Nuorten työttömyyteen on osassa kuntia jo tartuttu ja lähdetty pohtimaan ratkaisuvaihtoehtoja työttömyyden kasvun hillitsemiseen verkostoyhteistyöllä.

Ratkaisuja haetaan muun muassa palvelumallin muutoksilla ja varhaisemman puuttumisen keinoilla. Työllisyysalueella oli toisella kvartaalilla nuoria alle 30-vuotiaita työnhakijoita 732, heistä työttömiä 399 (54,5 %). Ylä-Savon työllisyysalueen henkilöasiakaspalvelussa nuorten palveluun on kohdennettu seitsemän henkilötyövuotta Aikuisia 30-vuotiaita tai sitä vanhempia työnhakijoita alueellamme oli 2838, joista työttömiä 1266 (44,6 %). Aikuisten palveluun on kohdennettu 11 henkilötyövuotta.

Ensimmäisen puolen vuoden aikana henkilöasiakaspalvelussa tehtiin kaikkiaan lähes 31 000 yhteydenottoa asiakkaisiin, luku pitää sisällään sekä asiantuntijan että asiakkaan aloitteesta tehdyt yhteydenotot. Työttömyysturvalausuntoja annettiin 5488 kpl. Lausuntojen antaminen tapahtui alueellamme nopeammin kuin keskimäärin kaikilla työllisyysalueilla. Peruslausuntojen käsittelyaika oli 10 päivää (valtakunnallinen keskiarvo 11 päivää). Selvityspyyntöjen peruslausuntojen käsittelyaika oli 4 päivää, (valtakunnallinen 7 päivää, KEHA:n asiantuntijalausuntojen käsittelyajan mediaani oli 8 päivää). Ylä-Savon työllisyysalueella on tehty ensimmäisien 6 kk:n aikana yhteensä 1 344 selvityspyyntöä asiakkaille, joista suurimmat ryhmät: "miten olet toteuttanut työllistymissuunnitelmaa", "olet jättänyt saapumatta varatulle ajalle", "olet irtisanoutunut työstä" tai "olet ilmoittanut harjoittavasi yritystoimintaa".

Työllisyysalueen yhteisiin palveluihin kuuluvat Iisalmen avoin asiointi (ajanvarauksen palvelu), ammatinvalinnanohjaus, koulutuspalvelut, työntekijä-palvelut ja maksatus. Maksatus siirtyi hallinnollisesti talouspalveluiden alle 1.5.2025 alkaen.

Avoin asiointi on avoimena Iisalmessa ma-pe ja muissa työllisyysalueen kunnissa keski- viikkoisin. Iisalmen kaupungintalolla avoimessa asiointissa on ollut kävijöitä keskimäärin 35 hlö/viikko. Avoimessa asiointissa hoidetaan uusien asiakkaiden työnhakijaksi ilmoittautumisen vastaanottamista ja ohjaamista, neuvontaa ja palveluohjausta sekä annettu apua sähköiseen asiointiin ja työnhakuun asiakaspisteellä.

Näiden lisäksi avoimeen asiointiin kuuluvat palkkatukien valmistelut, matka- ja yöpymiskustannusten korvausten päätökset sekä omat valmennuspalvelut. Avoin asiointi toteuttaa tukipalveluna alueen virkailijoille kirje- ja sähköisenpostin jakelua ja edelleen lähetystä sekä hoitaa omalta osaltaan asiakirjojen arkistointia. Alueen yhteisen sähköpostin ja asiointipisteen kautta saapuu yhteydenottoja henkilöasiakkailta, työntekijäiltä, viranomaisilta sekä muita yhteistyökumppaneilta.

Alkuvuoden ja kevään tiedottaminen ja viestintä työllisyysalueen palveluista näyttöä onnistuneena. Tieto uudesta työvoimaviranomaisesta saavutti asiakkaat. He löysivät pääsääntöisesti oikealle palvelupisteelle ja avoimen asioinnin saapuneiden puheluiden määrä on vähentynyt huomattavasti. Tämä kertoo siitä, että asiakkaat ovat ottaneet käyttöön eri yhteydenottokeinoja; Työmarkkinatori, asiakkaiden puhelinvälä ja oma vastuuasiantuntija.

Starttirahapäätöksiä on tehty aloittaville yrittäjille 30.6. saakka yhteensä 28 kpl (ensimmäisiä hakemuksia 22 kpl ja jatkohakemuksia 6kpl), joista myönteisiä päätöksiä 20 ja kielteisiä päätöksiä kahdeksan kappaletta. Starttirahapäätöksiin myönnettiin ensimmäisen puolivuotiskauden aikana 108 467 €. Palkkatukipäätöksiä on tehty työnantajille yhteensä 72 kpl, joista 58 on myönteistä päätöstä ja 14 kielteistä päätöstä. Palkkatukipäätöksistä yrityssectorille kohdentui 33 kpl ja välityömarkkinoille 32 kpl. Starttirahan maksuspäätöksiä on tehty 107 kpl ja palkkatuen maksuspäätöksiä on tehty 687 kpl. Huhtikuussa 2025 Ylä-Savon työllisyys- ja yrityspalvelulautakunta linjasi palkkatukien myöntämisehtoja, mutta siitä huolimatta palkkatukiin varatut määrärahat eivät tule riittämään koko vuodeksi.

Henkilö- ja työnantaja-asiakkaille maksettavien tukien ja korvausten maksutukset siirtyivät vuoden alusta alkaen KEHA-keskuksesta uusille työvoimaviranomaisille. Tammikuun puolesta välistä alkaen saatiin ensimmäisiä maksuspäätöksiä tehtyä. Kevään aikana palkkatukien, starttirahojen, matka- ja yöpymiskustannusten korvausten maksujonot saatiin purettua. KEHA-keskuksesta siirtyi joulukuusta 2023 alkaen maksatusta odottaneet harkinnanvaraiset kulukorvaukset uusille työvoimaviranomaisille ja näiden kulukorvausten jonoa päästiin purkamaan tilapäisellä lisäresursilla kesäkuun alusta alkaen.

Avoimia työpaikkoja on työmarkkinatorille avattu 173, joista 46 kirjattu maahanmuuttajille sopivaksi. Avoimet työpaikat toimialan mukaan 3 suurinta: terveys- ja sosiaalialan palvelut, hallinto- ja tukipalvelutoiminto, tukku- ja vähittäiskauppa. Ylä-Savon työllisyysalueen yrityksissä on muutosneuvotteluja ollut 7 v kpl, joissa alueellinen irtisanomistoteuma on 128 hlöä ja alueellinen lomautustoteuma 55 hlöä.

Koulutuspalvelut ovat yhdessä alueemme oppilaitosten kanssa olleet mukana työnhakija-asiakkaiden koulutusvalinnoissa mm. koto-koulutukset ja TE- toimistolta siirtyneet optiovuosiin sisällytetyt koulutukset. Uutena, isona osana koulutuspalveluiden työtä on ollut koulutushankinnat ja niiden valmistelu sekä kilpailutus. Osa suunnitelluista koulutuksista alkaa syyslukukaudella 2025.

Koulutuspalvelut tekevät tiivistä yhteistyötä työllisyysalueen asiakas- ja työnantajapalveluiden sekä alueen oppilaitosten kanssa. Uravalmentaja ja ammatinvalinnanohjaus

ovat myös tärkeitä yhteistyötahoja työllisyysalueen koulutuspalveluille. Ammatinvalinnanohjauksen asiakkuuden on kesäkuun 2025 loppuun mennessä aloittanut noin 100 henkilöä, joista lisämelaisia on noin 70. Asiakkaita on pääosin tavattu kasvokkain paikan päällä, mutta asiakkaan toiveiden mukaisesti myös puhelu/teams on ollut käytössä. Asiakkaiden ikäjakauma oli painottunut nuoriin.

5.3 Talous- ja henkilöstöpalvelut -vastuualue

1300 Talous ja henkilöstöpalvelut	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	747 700	0	747 700	208 566	539 134	27,9
Henkilöstökulut	-1 412 900	0	-1 412 900	-696 462	-716 438	49,3
Toimintakulut	-2 464 000	0	-2 464 000	-1 084 083	-1 379 917	44,0
Toimintakate	-3 129 200	0	-3 129 200	-1 571 979	-1 557 221	50,2
Muut laskennalliset kustann	-103 400	0	-103 400	-52 083	-51 317	50,4
Laskennalliset tuotot	0	0	0	383	-383	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-3 980 300	0	-3 980 300	-1 832 245	-2 148 055	46,0

Henkilöstöpalvelut

Henkilöstöpalvelut tuottavat keskitetysti Iisalmen kaupungin henkilöstöpalvelut ja yksikkö toimii asiantuntijana henkilöstöasioissa. Henkilöstöpalveluihin kuuluvat: henkilöstösuunnittelun ja strategisen linjausten valmistelu, palkanlaskenta, yleiset palkka- ja palvelussuhdeasiat, työlainsäädännön ja virka- ja työehtosopimusten tulkinta ja täytäntöönpano, henkilöstön kehittäminen (keskitetty koulutus ja osaamisen hallinta), henkilöstön hyvinvointipalvelut (työterveyshuolto, kuntoutus, työtoiminta), työsuojelu, yhteistoiminta, rekrytoinnin ohjaus ja koordinointi, luottamushenkilöhallinto, henkilöstön ohjeistukset ja tiedottaminen sekä HR- järjestelmien ylläpito. Henkilöstöpalvelut tuottavat myös Savon ICT-palveluiden palkanlaskennan.

Vuosien 2025–2027 aikana toiminta keskittyy strategisen *hyvinvoiva henkilöstö* -ohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin. Tavoitteet ja toimenpiteet koskevat kaikkia toimialoja. Henkilöstöpalvelut seuraavat keskitetysti tavoitteiden toteutumista ja raportoi niistä osavuositarkastuksessa tilinpäätöksessä ja henkilöstökertomuksessa.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025:

Vuonna 2025 tärkeimmät painopisteet ovat työnantajakuvan kehittäminen ja osaavan henkilöstön hankinta sekä nykyisen henkilöstön pitovoiman lisääminen. Henkilöstö on nostanut merkittävimmäksi kehityskohteeksi palkkauksen työnantajakuvan sekä pito- ja vetovoiman näkökulmasta.

Vuonna 2025 on keskitytty erityisesti palkkauksen kehittämiseen. Kvtes:n ja Ovtes Osio G:n henkilöstö siirretään 25 vuotta vanhasta työnvaativuuden arviointijärjestelmästä, eli tva-järjestelmästä, uuteen tasopalkkajärjestelmään. Tasopalkkajärjestelmä on valtakunnallinen palkkajärjestelmä, jota täsmennetään paikallisesti yhteistyössä henkilöstön edustajien kanssa. Se tuo yhtenäisyyttä, tasapuolisuutta ja avoimuutta henkilöstön palkkoihin.

Kaikkien uuteen palkkajärjestelmään siirtyvien tehtävät tarkistetaan ja työntekijät sijoitetaan järjestelmässä oikeaan palkkaryhmään sekä osaamisen ja vastuun tasolle, jonka perusteella määräytyy henkilön uusi tasopalkka. Lisäksi käyttöön otetaan uusia valtakunnallisia ja paikallisia palkkatekijöitä eli tasolisiä, esimerkiksi opiskelijan ohjauksesta sekä varhaiskasvatuksessa ja kouluissa annettavasta lääkehoidosta. Uudistuksen kustannuksia katetaan virka- ja työehtosopimukseen kirjatulla järjestelyillä.

Tasopalkkajärjestelmän lisäksi palkkausta on kehitetty henkilökohtaisen työsuorituksen arvioinnin osalta. Kaikki yli kolme vuotta yhtäjaksoisessa palvelussuhteessa olleet työntekijät on arvioitu yhteisten henkilökohtaisen työsuorituksen arviointikriteerien perusteella. Arvioinnin perusteella määräytyy henkilökohtainen palkanlisä. Jatkossa henkilökohtaisen työsuorituksen arviointi tehdään aina 0,5–1 vuoden kuluttua palvelussuhteen alusta lukien sekä uusitaan kolmen vuoden välein.

Henkilöstön työhyvinvointia on pyritty turvaamaan työtyytyväisyyttä parantamalla ja osaamista ylläpitämällä. Henkilöstöltä kerätään palautetta erilaisten kyselyiden kautta, joista merkittävimpänä on vuosittainen syksyllä toteutettava laaja henkilöstökysely.

Työkykyjohtamisen tilaa sekä sairauspoissaolojen ja työtapaturmien kehitystä on seurattu. Työkykyjohtamisen yhtenäistämiseksi ja tehostamiseksi on otettu käyttöön uusi Työkyvyn tuki -sovellus. Työterveyspalveluiden ja vakuutusyhtiön kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä muun muassa työkykykustannusten pienentämiseksi ja työtapaturmien ehkäisemiseksi. Esimerkiksi työterveyshuollon kanssa pidetään ajankohtaispalaveri kahden viikon välein. Korvaavan työn käyttöä on pyritty hyödyntämään aktiivisesti yhdessä esihenkilöiden ja työterveyshuollon kanssa. Esimerkiksi työterveyshuollossa merkitään aina sairauspoissaolotodistukseen, jos työntekijän työkyky mahdollistaa korvaavan työn toipumista vaarantamatta.

Henkilöstöä on kannustettu hyödyntämään myös liikuntaa ja kulttuuria osana työkyvyn ylläpitämistä. Tavoitteena on työkykyinen ja hyvinvoiva henkilöstö. Osatyökykyisten työllistymiseen varattua määrärahaa on käytetty työkokeiluun ja määräaikaisiin tehtävien muutoksiin.

Talouspalvelut

Talouspalvelut tuottavat keskitetysti Iisalmen kaupungin taloushallinnon palvelut. Toimintayksikön palveluita ovat lisäksi henkilö- ja joukkoliikenne- sekä logistiikka- ja hankintapalvelut. Talouspalvelujen tavoitteena on tuottaa kustannustehokkaita ja laadukkaita taloushallinnon palveluista kaupunkiorganisaatiolle.

Talouspalvelujen tehtäviä ovat myynti- ja ostolaskujen käsittely, reskontranhoito, vesiliikennelaitoksen asiakaspalvelu ja taloushallinto, konserniyhteisöjen taloushallinto, avustusten maksatus sekä erilaiset taloushallinto- ja kirjanpito tehtävät. Yksikön vastuulle kuuluu lisäksi talouden suunnittelu, seuranta ja raportointi, pääkirjanpito ja tilinpäätös (ml. konsernitilinpäätös), talous- ja toiminta- sekä investointisuunnitelman valmistelu, vakuutus-, takaus- ja riskienhallinta-asiat, henkilö- ja joukkoliikenne-, logistiikka- ja hankintapalvelut, maksuliikenne ja rahoitus sekä hankkeiden taloushallinto.

Toiminnan painopisteet vuonna 2025

TE-palveluiden siirtyminen kuntien järjestämisvastuulle ja Ylä-Savon työllisyysalueen syntyminen vaikuttivat merkittävästi talouspalvelujen toimintaan. Ylä-Savon työllisyysalueen valmistelu aloitettiin vuonna 2024 ja tehtävät siirtyivät kaupungille 1.1.2025.

Tavoitteena oli, että TE-alueen maksatus- yms. tehtävät hoidetaan katkeamattomasti vuoden 2025 alusta. Tehtävien siirto TE-toimistoilta ja KEHA-keskuksesta sujui onnistuneesti. TE-alueen maksatus- yms. tehtävät on hoidettu suunnitelman mukaisesti.

SOTE-kiinteistöjen yhtiöittämisselvitys tehtiin vuonna 2024. SOTE-kiinteistöjen yhtiöittämisen valmistelu on käynnistetty ja yhtiöittäminen toteutunee vuoden 2025 aikana. Lisäksi talouspalveluissa toteutettiin Ylä-Savon kuntien talous- ja henkilöstöhallinnon yhteistyöselvitys.

Hankintapalvelut

Kaupungin organisaatiossa toimi hankintatiimi, johon kuului hankintoja toteuttavia asiantuntijoita ja viranhaltioita eri toimialoilta. Hankintatiimin tehtävänä oli seurata ja kehittää kaupungin hankintatoimintaa.

Hankintaohje uudistettiin vuoden 2023 alussa. Kaupungin hankintaohjeen tavoitteena on edistää kaupunkistrategian mukaisten tavoitteiden toteutumista. Hankintaohjeen tavoitteena oli lisäksi parantaa hankintatoiminnan laatua ja tehokkuutta, yhdenmukaistaa kaupungin hankintaprosessia, edistää alueen elinvoiman kehittymistä ja lisätä aktiivista vuoropuhelua ja viestintää yrittäjien kanssa.

Merkittävien hankintojen osalta järjestettiin infotilaisuuksia ja markkinavuoropuheluita tarjoajille. Yrittäjien kanssa pidetään hankintafoorumit suunnitelman mukaisesti kaksi kertaa vuodessa. Tiivis yhteistyö Sansia Oy:n kanssa jatkui edelleen merkittävien yhteishankintojen, puitesopimusten sekä erillistoimeksiantojen osalta. Ostoanalyysi laaditaan tilinpäätöksen yhteydessä. Ostoanalyysin avulla seurataan kaupungin hankintojen aluetaloudellisia vaikutuksia.

Kuljetus ja joukkoliikenne

Iisalmen kaupungin joukkoliikenne koostui kahdesta paikallisliikenteen bussista, kahdesta palveluliikenteen (PALI) pienoisinlinja-autosta, yhdestätoista kaupungin sisäisestä joukkoliikennevuorosta sekä kuntakeskuksen välisistä reittivuoroista.

Paikallisliikenne toimii Jordanin ja Peltosalmen välisellä kaupunkialueella. Paikallisliikennettä hankittiin yhteistyössä Pohjois-Savon ELY-keskuksen kanssa. Paikallisliikenteessä kesäkuussa 2024 uutena liikennöitsijänä aloitti Savonlinja Oy, liikennöintisopimus on voimassa 4.6.2028 saakka, jonka jälkeen mahdollisuus kolmen vuoden optiokaudelle.

Palveluliikenteessä (PALI) toinen auto toimii keskusta-alueella hoitaen muun muassa vammaisten ja ikäihmisten kuljetuksia ja toinen hoiti maaseutualueen asiointiliikennettä. Sekä keskustaajaman että maaseutualueen liikennöinti on kutsuohjattua palvelunkuvausten mukaisesti. Kutsuohjatuilla palvelumalleilla pyritään palveluliikenteen asiakasmäärien nousuun ja pitämään toiminta-alueiden liikennöinti kustannustehokkaampana sekä ympäristöystävällisempänä. PALI-liikennöintisopimus on voimassa vuoden 2026 alkupuolelle, jonka jälkeen on mahdollisuus kahteen (2) optiovuoteen.

Kaupungin sisäisissä joukkoliikennevuoroista uudet liikennöintisopimukset alkoivat elokuun 2024 alussa. Sopimukset kilpailutettiin 11 reittivuorosta yhteistyössä Sansia Oy:n kanssa, reitteihin tehtiin pieniä muutoksia. Liikennöintisopimusten varsinainen sopimuskausi on 3 vuotta, toukokuun 2027 loppuun saakka, jonka jälkeen on mahdollisuus 2 optiovuoteen. Joukkoliikennevuorot palvelet sekä työmatka- että koululaisliikennettä kaupungin reuna-alueilla.

Iisalmen kaupunki osallistui kuntaosuudella myös joukkoliikenteen toimivaltaisen viranomaisen (Pohjois-Savon ELY-keskuksen) hankkimiin palvelusopimusasetuksen mukaisesti kuntakeskusten välisiin liikenteisiin vuosittain vahvistettavan rahoitusmallin mukaisesti. Nämä liikenteet ovat kaikille avointa joukkoliikennettä.

Joukkoliikenteen osalta tavoitteena oli lisätä tietoisuutta kaikille avoimista joukkoliikennemuodoista ja pyrkiä pitämään joukkoliikenteen palvelutarjonta vähintään

nykyisellä tasolla kustannuskehitys ja Pohjois-Savon ELY-keskuksen hankkiman vuorotarjonnan mahdollinen supistuminen huomioon ottaen.

Joukkoliikenteen määrärahat sisältävät myös kaupungin täyssähköisen yhteiskäyttöauton leasingvuokrat sekä käyttö- ja ylläpitokustannukset. Yhteiskäyttöauton käyttöperiaatteita päivitettiin ja käyttövelvoitteita korostettiin tarpeen mukaan.

Alueellisina joukkoliikenteen matkustus- ja lipputuotteina Matkahuollon toimittamat ja ylläpitämät palvelut jatkuivat. Matkahuollon matkustus- ja lippupalvelut olivat kattavasti käytössä Iisalmen ja Ylä-Savon joukkoliikenteessä.

Matkustajien odotustilaratkaisuita ylläpidettiin linja-autoaseman kiinteistössä, jossa on erillinen matkustajien odotustila.

Joukkoliikennettä ja siihen liittyviä lipputuote vaihtoehtoja selvitetään ja kehitetään mahdollisuuksien mukaan, ottaen huomioon alueellinen näkökulma ja toimivalta.

5.4 Lomituspalvelut -vastuualue

1930 Lomituspalvelut	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	18 288 300	0	18 288 300	8 523 602	9 764 698	46,6
Henkilöstökulut	-13 583 300	0	-13 583 300	-6 643 782	-6 939 518	48,9
Toimintakulut	-4 696 000	0	-4 696 000	-1 964 258	-2 731 742	41,8
Toimintakate	9 000	0	9 000	-84 438	93 438	-938,2
Muut laskennalliset kustann	-488 200	0	-488 200	-244 100	-244 100	50,0
Tehtävän kokonais- kustannukset	-18 767 500	0	-18 767 500	-8 852 140	-9 915 360	47,2

Pohjois-Savon lomituspalvelut- paikallisyksikkö/Iisalmen kaupunki hallinnoi ja vastaa Melan toimeksiantosopimuksella seuraavien kuntien, Heinävesi, Kaavi, Keitele, Lapinlahti, Leppävirta, Pielavesi, Rautalampi, Rautavaara, Siilinjärvi, Sonkajärvi, Tervo, Tuusniemi, Vesanto sekä Iisalmen, Kiuruveden, Kuopion, Suonenjoen ja varkauden kaupunkien lomituspalveluiden järjestämisestä.

Maatalousyrittäjien lomituspalvelujen tehtävä on turvata maatalousyrityksen keskeytymätön toiminta maatalousyrittäjien vuosiloman ja sijaisavun ajaksi. Maatalousyrittäjille luodaan edellytykset vapaa-ajan pitämiseen ja riittävään lepoon ja toipumiseen sairaus- ym. tilanteissa.

Lomituspalvelujen hallinnon tehtävänä on päättäminen maatalousyrittäjien oikeudesta lomituspalveluihin, maatalousyrittäjien laskutus, maatalouslomittajien

työvuorosunnittelu sekä maatalouslomittajien palkkojen valmistelu, maatalouslomittajien työolojen tarkastaminen ja työsuojelu, esihenkilötyö sekä koko alueen maatalousyrittäjien asiakaspalvelu. Asiakaspalvelu on keskitetty yhteen palvelunumeroon. Hallinnollinen toimipiste on Iisalmissa.

Toiminnan laajuus 2025 alkaen on arviolta seuraava: maatalousyrittäjien määrä on noin 1180 ja lomituspalveluita saavien tilojen määrä on noin 760. Tilojen määrä laskee vuosittain noin 5–7 prosenttia. Maitotiloja mm. on alueella lopettanut viime vuosina enemmän kuin keskimäärin. Tämä näkyy myös lomitettujen päivien aikaisempaa suurempana laskuna.

Lomituspalvelut tuotetaan 220 vakituisen maatalouslomittajan voimin. Lomituspalveluja tekevät myös lyhyillä työsuhteilla olevat lomittajat, joiden määrä vaihtelee kuukausittain. Näitä määräaikaista lomittajia paikallisyksiköllä työskentelee vuosittain noin 500 eri henkilöä. Kaupungin palveluksessa olevien lomittajien lisäksi lomitustyötä tekevät ostopalveluyrittäjät, joiden työpanosta ostetaan tarpeen mukaan. Osavien ammattitaitoisten lomittajien määrässä on vajetta, rekrytointi on edelleen yhtenä painopisteenä vuosina 2025–2027. Kysyntä ja tarjonta eivät aina kohtaa, erityisesti tämä ollut nähtävissä alkuvuonna.

Lomituspalvelujen hallinnossa työskentelee 22 vakituista henkilöä. Lomituspäivien laskeminen sekä hallinnon rahoitus huomioidaan hallintohenkilöstön määrässä. Lomituspalvelujen hallintorahaan on mahdollisesti tulossa vuosille 2026 ja 2027 koko valtakunnan tasolla leikkaus, joka voi tarkoittaa henkilöstövähennyksiä lomituspalvelujen hallinnossa. Hallinnonrahoituksesta tulee arvio, jonka perusteella tehdään budjetti ja rahoitus ensi vuodelle vahvistuu joulukuussa 2025.

Mela on käynnistänyt lomituksessa käytettävän tietojärjestelmän kehittämisen ja kilpailutuksen. Vanha Lomitusnetti-ohjelma on jo yli 18 vuotta vanha. Pohjois-Savon lomituspalvelujen yksikkö on osallistunut uuden lomituksen tietojärjestelmän kehittämistyöhön muiden paikallisyksiköiden kanssa. Uusi lomituksen tietojärjestelmä tulee helpottamaan merkittävästi lomahallinnossa tehtävää hallinnollista työtä. Ohjelman käyttöönotto aloitetaan vaiheittain vuoden 2027 kevään aikana.

2025 vuoden rahoitus lomituspalveluihin määräytyy samoilla periaatteilla kuin vuonna 2024. Hallinnon määräraha määräytyy Pohjois-Savon lomituspalvelun vuonna 2023 lomitettujen päivien mukaisesti ja on noin 1,6 milj. euroa hallintoon ja valtionosuus lomituspalveluihin noin 15 milj. euroa. Muutos lomituksen valtionosuu-teen Melan arvion mukaan – 5,5 prosenttia vuosittain, joka johtuu maatalousyrittäjien vähenemisestä.

Lomituspalvelujen onnistuminen edellyttää yhteistyötä kaikkien lomitusjärjestelmän kanssa tekemisissä olevien välillä. Paikallisyksikköön on perustettu yhteistoimintaryhmä, jossa on jäseninä paikallisyksikön vastuhenkilö, lomittajien, maatalousyrittäjien ja Melan edustajat. Yhteistoimintaryhmä kokoontui kerran alkuvuonna 2025 ja toinen kokous on syksyllä. Iisalmen kaupunginhallitus nimeää jäsenen lomituksen yhteistoimintaryhmään. Yhteistoimintaryhmän toimintaa kehitetään edelleen.

Lomatoimen henkilöstön ammattitaitoa kehitetään ja ylläpidetään koulutussuunnitelman mukaisilla koulutuksilla. Henkilöstön ammattitaito ja koulutustarpeet kartoitetaan muun muassa kehityskeskusteluissa ja osaamisen kartoituksella. Lisäksi lomittajien luona tehdään säännöllisesti työjohdollisia tilakäyntejä, joissa myös kartoitetaan koulutustarpeita muun muassa havainnoimalla työskentelyä. Maatilojen olosuhdekartoitukset päivitetään kolmen vuoden välein (työsuojelu). Lomituspalvelulain 16 §:n mukaan paikallisyksikön järjestämiä lomituspalveluja käyttävän maatalousyrittäjän ja paikallisyksikön tulee toimia yhteistyössä työturvallisuuden takaamiseksi lomitus-työssä.

Tilojen määrän lasku yhdessä tilakoon kasvun ja ammattitaitovaatimusten lisääntymisen vuoksi vaatii sopeutumista henkilöstöltä. Täydennyskoulutuksen järjestämistä sekä koulutusmuotoja on uudistettu. Oppisopimuksella suoritetaan osatutkintoja sekä Melan rahoittama mentori uudelle lomittajalle otetaan käyttöön. Lomitetun päivien määrää seurataan. Osallistuttiin valtakunnalliseen lomittajakisaan, joka järjestettiin koulutuksena, kolme lomittajaa pääsi semifinaaleihin.

Maatalousalan tapaturma- ja sairastumisalttius tiedostetaan ja lomittajien sairausloimia pyritään vähentämään muun muassa esimiestyön keinoin sekä koulutuksella. Näistä poissaoloista johtuvia kustannuksia pyritään pienentämään vahvistamalla esimiestyötä sekä kehittämällä hallinnon prosesseja. Työjohdollisten tilakäyntien ja kehityskeskustelujen määrä on pidetty säännöllisenä, lomituspalveluohjaajien tehtävässä painotetaan kenttätöitä. Maatalouslomittajille tarjotaan työnohjausta ammattitaitoisen työnohjaajan suorittamana ryhmä- tai yksilömuotoisesti toteutettuna. Työnohjaus ryhmiä on 14 eri puolilla yksikköä. Näihin on osallistunut n 75 lomittajaa. Maatalouslomittaja työskentelee maataloilla pääsääntöisesti yksin ilman oman työyhteisön tukea, myös tämä asia huomioidaan ryhmätyönohjauksissa.

Asiakaspalautekysely toteutetaan vuosittain, arviointiasteikko 1–5. Asiakkaiden tyytyväisyys lomituspalveluihin, tavoitteena on vähintään 4,0. Asiakkaiden tyytyväisyys paikallisyksikön asiakaspalveluun, tavoitettavuuteen ja tiedonsaannin riittävyyteen tavoitteena vähintään 4,0. Asiakaspalautejärjestelmää kehitetään yhdessä muiden paikallisyksiköiden kanssa, jatkuvan palautteen antomahdollisuus on otettu käyttöön keväällä.

Lomahallinnon kehittämiseen liittyviä toimia jatketaan edelleen. Jatketaan 2023 aloitettua sähköisen asioinnin lisäämistä, niin yrittäjien hakemus- ja laskutusasioissa kuin maatalouslomittajien palkkaprosessissa, Melan lomitussuunnitelman toimivuuden rajoissa.

Siilinjärven toimipisteen lakkautus toteutettiin vuoden vaihteessa 2025. Iisalmen toimipisteen asiointi muutettiin vastaamaan Ylä-Savon maaseutupalvelujen aukioloaikoja, eli toimisto on avoinna maanantaisin ja torstaisin. Puhelinpalvelu on avoinna 9-15 välisenä aikana.

Työprosesseja kehitetään osallistumalla myös valtakunnalliseen lomahallinnon kehittämistyöhön yhdessä Melan kanssa. Paikallisyksiköiden vastuuhenkilöt kokoontuivat kevään aikana neljä kertaa, tavoitteena yhtenäistää valtakunnallisesti maatalouslomittajien osaamisen ja vastuun kriteeristö ja koko hallinto osallistui kevään aikaa kuluessa Melan järjestämään koko hallintojen yhteistyöryhmätoimintaan, jossa hallinnon eri toimia kehitetään myös työpajoissa. Edellä mainitun lomituksen tietojärjestelmän kilpailutusvaiheessa ohjelman vaatimusten määrittelyyn osallistui kolme henkilöä.

6 Ylä-Savon maaseutuhallinnon yhteislautakunta

	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	347 600	0	347 600	174 024	173 576	50,1
Henkilöstökulut	-342 500	0	-342 500	-179 409	-163 091	52,4
Toimintakulut	-125 300	0	-125 300	-51 174	-74 126	40,8
Toimintakate	-120 200	0	-120 200	-56 559	-63 641	47,1
Muut laskennalliset kustannukset						
nukset	-12 500	0	-12 500	-6 350	-6 150	50,8
Laskennalliset tuotot	0	0	0	100	-100	*****
Tehtävän kokonais- kustannukset	-480 300	0	-480 300	-236 833	-243 467	49,3

Strategiset tavoitteet

Toteutunut
Toteutunut osittain
Ei toteutunut
Ei vielä tietoa

Digitalisaatio, tiedonhallinto ja tiedolla johtaminen			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen	Kehitämme työprosesseja ja seuranta	Maksajavirastosopimuksen palvelutavoitteiden täyttyminen 100 %	Ensimmäisen puolen vuoden aikana ei ole ollut sellaisia poikkeamia, jotka vaarantaisivat tavoitteen täyttymisen.

Ihmeiden Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Turvaamme menestymisen edellytykset	Tuemme maatalousyrittämisen aloittamista tarjoamalla asiantuntijapalvelua	Kolmen vuoden (2022 - 2024) keskiarvona maatalousyrittäjien aloittaneiden yhteistoiminta-alueella vähintään 15 kpl/vuosi	Toteuma on km. 11 kpl/v. Alkuvuoden 2025 osalta vain 7 kpl.
Turvaamme menestymisen edellytykset	Pystymme vastaamaan kysyntään maatilayrittäjille tarjoamissamme asiantuntijapalveluissa osaamis- ja hyödyn	Asiakaspalautekyselyssä vähintään 4/5	Asiakaspalautekysely toteutetaan keskimäärin noin kahden vuoden välein. Viimeisin palautekysely on toteutettu 3/2024. Silloin palaute eri osa-alueilla vaihteli 4,1 - 4,6 välillä ja toimintojen aukioloaikojen osalta se oli 3,9.

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Toiminta ei täytä maksajavirastosopimuksen vaatimuksia ja palvelutavoitteita.	Toimivat toimintaprosessit ja seuranta järjestelmät tehtävien hoitamiseksi aikataulussa ja laadukkaasti.	

Iisalmen kaupunki hoitaa Iisalmen kaupungin sekä Lapinlahden, Sonkajärven ja Vierevän kuntien muodostaman maaseutuhallinnon yhteiskunta-alueen lain 210/2010 (Laki maaseutuhallinnon järjestämisestä kunnissa) ja kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen mukaisesti.

Maaseutuhallinnon yhteislautakunta toimii sopimuskuntien maaseutuelinkeinoviranomaisena sekä yhteistoimintasopimuksen tehneiden kuntien välisenä yhteistoimintaelimenä sopimuksen mukaisissa asioissa.

Maaseutuelinkeinohallinnon lakisääteisiä tehtäviä ovat viljelijätukihallinto, riistaeläinten aiheuttamien vahinkojen korvaaminen valtion varoista, eläintenpitäjän ja eläinten pitopaikkojen rekisteröinti, hukkakauran torjuntaan liittyvät tehtävät sekä häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen liittyvät tehtävät.

Viljelijätukia maksetaan noin 38 milj. euroa, josta noin kolmasosa on EU:n maksuosuutta. Ruokavirasto (toimii Suomen maksajavirastona) suorittaa maksut suoraan valtion tililtä yhteistoiminta-alueen myöntöpäätöksen mukaisesti.

Iisalmen kaupunki on tehnyt Ruokaviraston kanssa maksajavirastosopimuksen. Sopimuksella on sovittu EU:n säästöjen soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä maksajaviraston tehtävien siirtämisessä noudatettavien edellytysten täyttymisestä. Sopimuksessa on määritelty tukihallinnon palvelutavoitteet. Sopimuksen liitteissä on kuvattu hallinto- ja valvontajärjestelmä, tehtävien eriyttäminen, tietoturvakäytännöt, tehtäväkuvaukset euromääräisine toimivaltarajoineen sekä eturistiriitojen ja esteellisyyksien ennaltaehkäisy ja hallinta siirrettyjen maksajavirastotehtävien hoitamisessa. Maksajaviraston delegoituja tehtäviä hoitavana tahona yhteistoiminta-

alueella on tietoturvaan liittyen käytössään maaseutuhallinnon johdon hyväksymä soveltamistapalausunto. Niihin on kirjattu soveltuvilta osin käytännöt, kuinka ISO/IEC 27001:2022-standardiin perustuvia vaatimuksia noudatetaan.

Lautakunta edistää osaltaan maaseudun kehittämistä ja toimii asiantuntijatoimielimenä maaseutuelinkeinojen osalta, antaen muun muassa lausuntoja sopijakunnille kaavoitus- ja muista vastaavista hankkeista.

Henkilöstö toimii jokaisessa sopijakunnassa sijaitsevassa maaseututoimistossa. Toimistoissa on kokoaikainen palvelu kahtena päivänä viikossa. Muina aikoina palvelua on saatavilla ajanvarauksella.

Henkilöstö koostuu maaseutujohtajasta, neljästä maaseutuasiamiehestä ja yhdestä palvelusihteeristä. Kesäajan harjoittelijatyövoimalla varmistetaan kevään tukihakemusten käsittely lomakaudella maksatusvalmiiksi syksyille.

Henkilöstön kehittäminen

Maaseututoimen henkilöstön ammattitaitoa ylläpidetään ja kehitetään hallinnonalan omilla koulutuksilla. Henkilöstön työhyvinvoinnissa kiinnitetään huomiota avoimuuteen, yhteisiin tavoitteisiin sitoutumiseen, kannustetaan oman hyvinvoinnin ylläpitoon, kiinnitetään huomiota työpisteiden ergonomiaan sekä pidetään ajan tasalla tehtäväkuvaukset ja tehtävien jaot.

Kehityskeskustelut käydään vuosittain, tavoitteena 100 %. Perehdytyksessä käytetään sähköistä perehdytysohjelmaa.

Avaintehtävissä käytetään harkinnan mukaan päällekkäistä rekrytointia eli poistuva henkilö perehdyttää tarvittaessa uuden työntekijän. Maaseutujohtaja eläköityy vuoden 2025 aikana. Päällekkäinen palkkavaraus tehdään kahdeksi kuukaudeksi. Tällä varmistetaan maksajavirastosopimuksen mukaisten tehtävien perehdyttäminen.

Henkilöstön hyvinvointia ja työtyytyväisyyttä seurataan vuosittain henkilöstökyselyjen avulla. "Ihmeet balanssissa" Iisalmen kaupungin perhe- ja ikäohjelmalla pyritään vaikuttamaan eri ikäisten työtyytyväisyyteen ja työssäjaksamiseen elämän eri vaiheissa.

Henkilöstökuluja on tullut talousarviossa huomioitua hieman enemmän ensimmäisen puolen vuoden aikana, sillä kahden kuukauden ajaksi palkattiin myös maaseutuasiamiehen sijainen edellisen maaseutuasiamiehen siirtyessä maaseutujohtajan tehtäviin. Sijaisuusjärjestelyn avulla voitiin varmistaa vuoden 2024 tukien loppumaksujen suorittaminen oikea aikaisesti sekä vuoden 2025 tukihakemusajan sujuvuus.

Maaseutuelinkeinohallinto on toteutettu suunnitelman mukaisesti. Maatalousyrittäjien palvelu osittain etäpalveluina on muodostunut asiakkaille rutiiniksi. Maaseutuhallinnon tärkein tehtävä, eli maatilayrittäjien tukeminen, on täyttynyt.

Tukea hakevien maatilojen määrä väheni EU:n rahoituskauden kolmantena vuotena peltotukien haussa 2,75 %. Lukumääräisesti eniten tuenhakijoita poistui Iisalmessa vuoden takaiseen verrattuna. Peltotukien haku tapahtui täysin sähköisesti.

Maatalousyrittäjätoiminnan aloittaneita oli koko yhteistoiminta-alueella yhteensä 7, joista 4/7 on päätoimisia. Määrä on sama kuin edellisvuonna samaan aikaan, poikkeavuutena kuitenkin se, että tämän vuoden aloittaneista maatalousyrittäjistä yli puolet on päätoimisia. Kiinnostus jatkaa luopuvien maatalousyrittäjätoimintaa on kuitenkin kaiken kaikkiaan vähäinen. Lisäksi maatalousyrittäjätoiminnan aloittamiseen on kuluva vuonna tuonut lisähaasteita rahoittajien suhtautuminen maatalouteen ja heidän näkemyksensä maatalouden kannattavuudesta. Yksittäisiä maatalousyrittäjätoiminnan aloittamisia on jäänyt toteutumatta rahoittajan vetäytymisen vuoksi.

Uusia navettarakennushankkeita yhteistoiminta-alueella on käynnissä yksi. Investoinnit keskittyvät nyt lähinnä olemassa olevien tuotantorakennusten laajennuksiin ja perusparannushankkeisiin sekä eläinten hyvinvointiin tähtääviin hankkeisiin. Tulevaisuuteen uskovat maatalousyrittäjät hakevat kannattavuuden parantamista investoimalla tehokkaampaan tuotantoon ja uusiin ratkaisuihin.

Kehittämismäärärahaa on varattu 15 000 euroa. Vuonna 2025 kehittämistoimena on tähän mennessä järjestetty Maatilojen varautumiskoulutus Vieremällä maaliskuun lopussa. Osallistujia koulutukseen oli kaikista yhteistoiminta-alueen sopijakunnista. Toive koulutuksesta tuli alueen viljelijöiltä.

Lisäksi maaseudun kehittämistehtäviä on tehty yleisellä tasolla yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vieremällä on käynnissä tilusjärjestelyhanke, jossa kunta on mukana.

7 **Sivistys- ja hyvinvointilautakunta**

Lautakunnan tehtävänä on edistää iisalmelaisten hyvinvointia ja sivistystä tarjoamalla monipuolisia ja nykyaikaisia koulutus- ja varhaiskasvatuspalveluja sekä vahvistaa alueen kulttuuriperintöä ja iisalmelaisten yhteenkuuluvuutta tarjoamalla monipuolisia terveyttä ja hyvinvointia edistäviä kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluja.

Lisäksi sivistys- ja hyvinvointilautakunnan tehtävänä on vastata oppivelvollisuuslain mukaisesta asuinkunnan ohjaus- ja valvontatehtävästä. Lisäksi sillä on vastuu yksityisen varhaiskasvatuksen valvonnasta ja ohjauksesta.

Kasvatus-, opetus- ja kulttuuripalvelut ovat kunnalle lainsäädännössä määritellyjä tehtäviä. Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen ja lukiokoulutuksen lainsäädäntö määrittelee pitkälti palvelujen järjestämistavan ja opetussuunnitelmat toteuttamistavan. Kulttuuri-, liikunta-, nuoriso- ja vapaa-ajan palveluissa sekä osallisuuden ja yhteisötoiminnan järjestämisessä kaupunki voi itse määritellä palvelujen sisältöä ja laajuutta vapaammin.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Toteutunut
Toteutunut osittain
Ei toteutunut
Ei vielä tietoa

Inspiroiva Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä ole-malla mukana kokei-luissa.	Vapaa-aikatoimien ja palvelujen mer-kitys asukkaiden tekemisessä ja kokemisessa.	Kulttuurikeskuksen kävijämäärä Uimahallin kävijä-määrä Musiikki ja kansa-laisopiston opiskeli-jämäärät Nuorisotoimien kävi-jämäärä Kävijämäärät pysy-vät vähintään edel-lisvuoden tasolla.	Kulttuurikeskus: tapahtumat 14654, kirjasto 79125 Uimahalli 116 000 (+11 000) Nuorisotilat 8 650
Osallistamme käyttäjäryh-mät ja kolmannen sekto-rin mukaan palveluiden suunnitteluun ja vies-timme palvelutarjonnas-tamme aktiivisesti ja mo-nikanavaisesti	Kolmatta sektoria hyödynnetään palvelujen tuotta-misessa sopimus-pohjaisesti.	Sopimusten määrä vähintään edellis-vuoden tasolla.	Toteutui. Sopi-muspohjaisiin avustuksiin siir-retty liikunta- ja nuorisojärjestöistä 4H ry
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannusta-malla omatoimiseen	Arjen hyvinvointia edistävät elinta-vat lisääntyvät	Nuorten alkoholin-käyttö ja tupakointi / tulos on parempi	Huolta herättävää päihteiden tai tu-pakka- ja

liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	kaikissa ikäryhmissä ja huomioon ottaen kaikissa palveluissa.	kuin edellisessä kouluterveyskyselyssä. Tuntee itsensä yksinäiseksi / tulos on parempi kuin edellisessä kouluterveyskyselyssä.	nikotiinituotteiden käyttöä tai rahapelaamista 8. ja 9. luokan oppilaista; 2023: 6,5 % ja 2021 7,2 % Tuntee itsensä yksinäiseksi; 4.-5 luokan oppilaat. ei toteutunut; 2023; 3,3 % ja 2021; 4,7 % 8.-9. luokan oppilaat: toteutui; 2025: 17,8 ja 2023; 12,0 %
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Perheiden ja lasten liikkumisen edistäminen (hallitusohjelmassa) sekä lasten ja nuorten tasa-arvoisen kulttuuri-osallistumisen mahdollistaminen.	Kaikilla lapsilla ja nuorilla on vähintään yksi harrastus / kouluterveyskysely. Kansalaisopiston opiskelijamäärä vähintään edellisvuoden tasolla. Kulttuurikasvatussuunnitelmat käytössä.	Harrastaa jotakin vähintään kerran viikossa 4. ja 5. luokan oppilaat 2023: 84,3 % ja 2021: 87,3 % 8. ja 9. luokan oppilaat 2023: 94,1 % ja 2021: 97,2 %
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaa-ajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Liikuntaolosuhteiden kehittäminen ja omatoimisen liikkumisen lisääminen.	Liikuntatilojen ja -alueiden käyttöasteet vähintään vuoden 2024 tasolla.	

Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoidusti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikä-tasolle ja kohderyhmille	Ikäihmisten kulttuuri- ja liikunta-palvelujen kehittäminen ja saata-vuoden parantaminen.	Uusia toimintamalleja otettu käyttöön kirjasto- ja kulttuuri-palveluissa vähintään 2 kappaletta. Ikäihmisten kulttuurisuunnitelmat käytössä. Myytyjen seniorikorttien määrässä kasvua 5 %.	Myytyjen seniorikorttien määrä samalla tasolla viime vuoden jaksoon verrattuna
Kehitämme uusia yrityslähtöisiä koulutusmalleja ja toimimme aktiivisesti ammatillisen koulutuksen ja korkeakoulutusmahdollisuuksien lisäämiseksi alueella yhteistyössä opilaitosten kanssa	Yrittäjyyskasvatusta toteutetaan varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle. Toisen asteen yhteistyötä (MAHIS) kehitetään ja siitä tiedotetaan laajemmin.	Yrittäjyyskasvatuksen polku on käytössä kaikissa yksiköissä. Osallistuvien määrä säilyy vähintään edellisvuoden tasolla.	
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Turvataan kolmannen sektorin toimintaedellytykset hyvinvoinnin edistämiseksi.	Avustusmäärärahat ovat vähintään edellisvuoden tasolla.	
Teemme päätöksiä, joilla turvataan perheiden, lasten ja nuorten mahdollisuudet turvalliseen kasvuun ja hyvään oppimiseen	Koulut, päiväkodit ja muut toimitilat ovat viihtyisiä ja innostavat oppimaan.	Kouluterveyskysely Lapset ja nuoret pitävät koulunkäynnistä enemmän kuin Suomessa keskimäärin.	Toteutui osittain. 4.-5. lk osalta Iisalmi 74 %, koko maa 73 % 8.-9. lk osalta Iisalmi 49,8 %, koko maa 51,8 %

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Kiinteistöjen heikko kunto tai viat vaikuttavat toiminnan järjestämiseen.	Säännölliset kuntotarkastukset/katselmukset. Ilmoituksen ongelmista kiinteistöhuoltojärjestelmään.	
Toimitilojen heikko kunto vaikuttaa palvelutuotannon imagoon.	Aktiivinen tiedotus korjaustoimenpiteistä.	
Työskentelyn olosuhteista johtuvat tai työtehon merkittävät heikkenemiset / sairaslomat	Ennaltaehkäisy, varhainen puuttuminen, ikäohjelma, aktiivisen tuen toimintamalli	
Yksikön palvelutuotanto joudutaan keskeyttämään mm. omaisuus- tai epidemiavahingon vuoksi.	Omavalvonta toteutetaan ohjeiden mukaisesti. Kunnossapito säännönmukaista. Henkilöstön koulutuksesta huolehditaan.	
Tietojärjestelmiin liittyvissä rekisterin ylläpidossa ei onnistuta ja salassa pidettäviä tietoja vuotaa ulkopuolisille.	Pääkäyttäjien osaamistaso pidetään koulutusten avulla korkeana. Henkilöstöä koulutetaan tietoturvan ja lainsäädännön osalta säännöllisesti. Käyttöoikeuden tarkastetaan säännöllisesti.	
Pätevyysvaatimukset täyttävää henkilöstöä ei saada hakea avoimia työtehtäviä	Osallistutaan erilaisiin rekrytointitilaisuuksiin sekä markkinoidaan lisäsalmen kaupunkia hyvänä asuinpaikkana ja työnantajana.	Riski realisoitui osittain. Joihinkin määräaikaisiin tehtäviin (sijaisuuksiin) ei saatu kelpoista henkilöä.
Väkivaltainen asiakas / henkilö toimipisteessä.	Kartoitetaan tehtävät, joissa väkivaltatilanteita voi sattua.	

	Koulutetaan henkilöstöä. Hankitaan hälytysjärjestelmiä.	
Syntyvyyden alenemiseen ei reagoida riittävästi palvelutuotannossa.	Palvelutarpeen mahdollinen väheneminen huomioidaan investoinneissa, rekrytoinneissa ja toiminnan suunnittelussa.	

7.1 Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallinto

3000 Sivistys ja hyvinvointitoimialan hallinto	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	0	0	0	105	-105	*****
Henkilöstökulut	-383 500	0	-383 500	-186 459	-197 041	48,6
Toimintakulut	-545 300	0	-545 300	-258 160	-287 140	47,3
Toimintakate	-928 800	0	-928 800	-444 514	-484 286	47,9
Muut laskennalliset kustannukset	-2 060 700	0	-2 060 700	275 710	-2 336 410	-13,4
Laskennalliset tuotot	2 612 600	0	2 612 600	240	2 612 360	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-376 900	0	-376 900	-168 669	-208 231	44,8

Sivistys- ja hyvinvointitoimialan hallintoon kuuluvat lautakunta, hyvinvointijaosto, toimialajohtaja sekä vastuualueiden johtajat. Osa kustannuksista kohdistetaan toimintayksiköihin vyörytyserinä.

Sivistys- ja hyvinvointitoimiala myöntää vuosittain avustuksia iisalmelaisille rekisteröityneille yhdistyksille sivistys- ja hyvinvointilautakunnan päättämien (24.2.2023 §10) avustusten myöntämisperusteiden mukaisesti. Sivistys- ja hyvinvointitoimiala myöntää vuonna 2025 avustuksia yhteensä 371 100 euroa ja myönnettyistä avustuksista on 30.6.2024 mennessä maksettu 53,9 %.

Lisäksi on siirrytty sopimuspohjaiseen yhteistyöhön yhdentoista toimijan kanssa. Vuosittainen korvaus on 189 500 euroa käytettävissä olevasta avustusrahoista, myönnettyistä avustuksista on 30.6.2024 mennessä maksettu 124 500 euroa.

7.2 Varhaiskasvatus -vastuualue

3100 Varhaiskasvatus	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	404 800	7 000	411 800	354 483	57 317	86,1
Henkilöstökulut	-5 623 600	0	-5 623 600	-2 946 605	-2 676 995	52,4
Toimintakulut	-7 016 200	-7 000	-7 023 200	-3 844 287	-3 178 913	54,7
Toimintakate	-12 235 000	0	-12 235 000	-6 436 409	-5 798 591	52,6
Poistot ja arvonalentumiset	-5 800	-17 700	-23 500	-11 643	-11 857	49,5
Muut laskennalliset kustannukset	-785 300	0	-785 300	-433 958	-351 342	55,3
Laskennalliset tuotot	0	0	0	41 308	-41 308	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-13 430 900	-24 700	-13 455 600	-7 195 184	-6 260 416	53,5

Varhaiskasvatuksen vastuualueeseen kuuluvat päiväkotij- ja perhepäivähoito sekä esiopetus. Varhaiskasvatuksen vastuualueen muodostavat Pohjoisen päiväkotihoidon, Eteläisen päiväkotihoidon, Esiopetuksen ja Perhepäivähoidon toimintayksiköt. Kunnallisessa varhaiskasvatuksessa oli keväällä 2025 kuusi päiväkotia.

Varhaiskasvatuspalvelujen tavoitteena on tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteutumista inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus on suunnitelmallinen ja tavoitteellinen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Lapsella on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen, jota tulee saada perheen tarpeen mukaan myös iltaisin, öisin ja viikonloppuisin. Varhaiskasvatustalaki säätelee varhaiskasvatustoiminnan tavoitteet. Toiminnassa tulee huomioida lapsen etu.

Lapsimäärän vähenemisen vuoksi Päiväkotij Simpukan yhteydessä toimivan Pikku-Simpukan toiminta päättyi 30.6.2025. Päiväkotij Lumilinnan toiminta turvattiin olosuhdearvioinnin mukaisilla korjaustoimenpiteillä 30.6.2025 asti, jonka jälkeen toiminta päättyi.

Perhepäivähoidon toimintayksikössä toimi omassa kodissaan 13 perhepäivähoitajaa, ja Kirkkopuiston Montessori päiväkodissa perhepäivähoidon varahoitoryhmä.

Varhaiskasvatuspalveluja tuotti lisäksi kaupungin valvomana viisi yksityistä päiväkotia, kuusi yksityistä perhepäivähoitajaa ja kaksi yksityistä ryhmäperhepäiväkotia.

Varhaiskasvatuksen asiakkaiden terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi kehittämisalueina olivat varhainen puuttuminen ja vanhemmuuden tukeminen sekä liikunta- ja kulttuurikasvatuksen kehittäminen.

Perusopetuslain (§26a) mukaan lapsen on osallistuttava ennen oppivelvollisuuden alkamista vuoden kestävässä esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttamaan toimintaan kunnan osoittamassa esiopetuspaikassa.

Esiopetusta järjestettiin kahdessa vuorohoitopäiväkodissa, Kirkkopuiston Montessori päiväkodissa, yhdessä yksityisessä päiväkodissa sekä viidessä koulujen yhteydessä sijaitsevassa erillisessä esiopetusryhmässä ja Soinlahden koulun yhteydessä sijaitsevassa Sointulan päiväkodissa.

Varhaiskasvatus yhteiskehittää lapsiperheiden hyvinvointia edistäviä palveluja monitoimijaisesti yhdessä lapsiperheiden, Pohjois-Savon hyvinvointialueen sekä eri hallinnonalojen viranomaisten, järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Yhteistyöstä Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa tehtiin varhaiskasvatuksen, neuvolan ja lapsiperheiden sosiaalipalveluiden yhteistyösuunnitelma.

Avoin varhaiskasvatus toimi yhteistyössä Perheentalo Onnin ja Ilonan kanssa myös kesäaikana Lasten liikennepuistossa, joka toimii avoimen kohtaamispaikkaperiaatteen mukaisesti.

7.3 Perusopetus ja lukiokoulutus -vastuualue

3200 Perusopetus ja lukiokoulutus	TA2025			Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
	TA 2025	muutos	TA+muutos 2025			
Toimintatuotot	4 063 500	20 000	4 083 500	2 566 906	1 516 594	62,9
Henkilöstökulut	-16 177 000	0	-16 177 000	-8 439 985	-7 737 015	52,2
Toimintakulut	-13 655 300	-20 000	-13 675 300	-6 588 010	-7 087 290	48,2
Toimintakate	-25 768 800	0	-25 768 800	-12 461 088	-13 307 712	48,4
Poistot ja arvonalentumiset	-354 200	57 000	-297 200	-145 406	-151 794	48,9
Muut laskennalliset kustannukset	-1 286 800	0	-1 286 800	-713 871	-572 929	55,5
Laskennalliset tuotot	0	0	0	70 471	-70 471	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-31 473 300	37 000	-31 436 300	-15 816 800	-15 619 500	50,3

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen vastuualueen muodostavat peruskoulut ja lukio-koulutusta antava Iisalmen lyseo sekä ruokapalvelut. Peruskouluja on 11, joista alakouluja on kymmenen ja yksi yläkoulu. Valmistuskeittiöitä oli vuoden alussa kaksi ja koulujen palvelukeittiöitä kymmenen sekä päiväkodeilla viisi jakelukeittiötä.

Oppilasmäärän tiedossa olevasta vähenemisestä johtuen avautuneet opettajien virat täytettiin pääsääntöisesti määräaikaisena.

Tilastointipäivänä 20.1.2025 lukioopetuksessa oli 282 opiskelijaa, joista 278 suoritti opintoja nuorten ja neljä aikuisten lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukaisesti.

Perusopetus

Perusopetuslain mukaan kunnan tehtävä on järjestää sen alueelle asuville oppivelvollisuusikäisille maksutonta perusopetusta. Iisalmen kaupungin 11 peruskoulua tarjosivat opetussuunnitelman mukaista opetusta luokille 1–9. Maahanmuuttajille järjestettiin perusopetukseen valmistavaa opetusta. TUVA-koulutuksen järjesti Ylä-Savon ammattioppilaitos.

Kaikilla perusopetuksen oppilailla oli käytössään henkilökohtainen päätelaite; iPad tai kannettava tietokone. Tutoropettajatoiminta jatkui kouluilla siten, että koulujen omia opettajia toimi digitutoreina saaden siitä korvauksen. Kaikki koulut toimivat Liikkuva koulu- toimintamallin mukaisesti.

Oppimisen tuki uudistuu syksyllä 2025. Opetussuunnitelma päivitettiin kevään aikana uusien perusteiden mukaiseksi ja opettajia koulutettiin.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyötä eli VIRTATOIMINTAA oli jossakin muodossa kaikilla alakouluilla.

Perusopetukseen aiemmin saatujen valtion erityisavustusten käyttö jatkui vuonna 2025 tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin sekä yhteisölliseen opiskeluhoitoon. Lisäksi saatiin avustus koulujen kerhotoimintaan.

Lukiokoulutus

Lukio antaa opiskelijalle kelpoisuuden jatkaa opintoja korkea-asteella (yliopistot ja ammattikorkeakoulut) tai lukion oppimäärään perustuvassa ammatillisessa koulutuksessa.

Lukio-opetus jatkui normaalina noudattaen nuorille tarkoitettua lukiokoulutuksen opetussuunnitelmaa. Osa nuorista suoritti opintoja osittain etänä hyödyntäen itsenäisen opiskelun mahdollisuutta, opiskelua verkkoalustalla Snellman-kesäyliopistossa tai etäopetusta Tutorhousessa.

Oppimisen tuki uudistuu lukioissa syksyllä 2025. Opetussuunnitelma päivitettiin kevään aikana uusien perusteiden mukaiseksi ja muutoksen valmistauduttiin muutenkin osana oppimisen tuen hanketta (yhteishanke Rautavaaran lukion kanssa). Erityisopetuksen ja ohjauksen palveluita myytiin edelleen Rautavaaran kunnalle (yksi opettajatyöpäivä viikossa).

Ruokapalvelut

Koulu- ja varhaiskasvatuksen ateriat valmistettiin Lumakeskuksen Majakka valmistuskeittiössä sekä Juhani Ahon koulun Kielo valmistuskeittiössä. Ruoanjakoon ja astiahuoltoon käytettiin oman henkilökunnan lisäksi ostopalvelua. Sijaisuudet hoidettiin paikallisilla sijaisilla.

Elintarvikkeet hankittiin Sansia Oy:n sopimuksilla ja lähiruokaa ostettiin mahdollisuuksien mukaan ja kaksi kertaa vuodessa pidettiin lähiruokapäivä.

Kesäkuussa 2023 julkaistussa pohjoismaisissa ruokasuorituksissa suositetaan kasvispainotteista ruokavaliota. Vähemmän lihaa, enemmän kasviksia, on myös useimmiten ekologista.

Käytössämme on Sydänmerkki, joka varmentaa asiakkaalle, että on ravitsemussuositusten mukaista, monipuolista ja maukasta.

Yläkoulujen oppilaille annettiin maksuton aamupala ja välipala.

7.4 Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut -vastuualue

3400 Kulttuuri ja vapaa-aikapalvelut (sis. uimahallin)	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	1 685 800	42 000	1 727 800	1 408 669	319 131	81,5
Henkilöstökulut	-3 435 100	-11 700	-3 446 800	-1 832 631	-1 614 169	53,2
Toimintakulut	-7 369 900	-145 300	-7 515 200	-3 693 012	-3 822 188	49,1
Toimintakate	-9 119 200	-115 000	-9 234 200	-4 116 974	-5 117 226	44,6
Poistot ja arvonalentumiset	-157 800	20 700	-137 100	-65 534	-71 566	47,8
Muut laskennalliset kustannukset	-540 500	0	-540 500	-270 411	-270 089	50
Laskennalliset tuotot	0	0	0	161	-161	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-11 503 300	-136 300	-11 639 600	-5 861 427	-5 778 173	50,4

Kulttuuri ja vapaa-aikapalvelut -vastuualueen muodostavat kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto- ja kulttuuripalvelut sekä liikunta- ja nuorisopalvelut. Uimahalli kuuluu liikunta- ja nuorisopalvelujen alle. Uimahallia sitoo valtuustoon ja lautakuntaan nähdyn toimintakate.

Kulttuuripalveluiden tavoitteena oli edistää alueen asukkaiden hyvinvointia tuottamalla, tukemalla ja edistämällä monipuolista kulttuuritoimintaa. Kirjaston tehtävä oli tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, edistää lukemista ja kirjallisuutta sekä ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa. Iisalmen kansalaisopisto

tarjosi vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille ja Ylä-Savon musiikkiopisto laajan oppimäärän mukaista taiteen perusopetusta musiikissa. Liikuntapalveluiden tärkeimpänä tavoitteena oli liikunnallisen elämäntavan, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen. Nuorisopalveluiden tavoitteena oli nuorten kasvun ja itsenäistymisen tukeminen sekä nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen.

Kulttuuri- ja vapaa-aikapalveluihin kuuluu myös osallisuus- ja hyvinvointikoordinaattorin tehtävä. Koordinaattori vastasi koko kaupungin terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen koordinoinnista laadittujen suunnitelmien mukaisesti.

Kulttuuri- ja vapaa-aika- vastuualue valmistelee kaikki kaupungin harkinnanvaraiset avustukset tapahtuma- avustuksia lukuun ottamatta. Erityis- ja hankeavustukset olivat tärkeä osa palveluiden kehittämistä.

Kansalais- ja musiikkiopisto

Iisalmen kansalaisopisto tarjosi vapaan sivistystyön opetusta kaikille kuntalaisille. Opiston tarjonnassa korostuivat kansalaistaidot, kädentaitojen ylläpito ja kehittäminen, kieli- ja taideopetus, terveyden ylläpito sekä käytännön taidot.

Kansalaisopistolla järjestettiin maahanmuuttajille erittäin tärkeitä valtakunnallisia Yleisiä kielitutkintoja suomen kielessä (YKI).

Suomen kielen iltaopetuksen lisäksi Iisalmen kansalaisopistossa jatkettiin kotoutettavien maahanmuuttajien suomen kielen opetusta Opetushallituksen rahoituksella. Kansalaisopistossa oli kaksi ryhmää ja opetusta oli viikoittain 20 tuntia. Kurssilaisia oli yhteensä noin kaksikymmentä.

Palveluissa jatkettiin monipuolisten palveluiden tuottamista kuntalaisille ja erityistä huomiota kiinnitettiin palveluiden saavutettavuuteen ja saatavuuteen. Iisalmen kuvataidekoulu toimii Iisalmen kansalaisopiston alaisuudessa. Esikoululaiset kävivät vuosittain kansalaisopistossa tekemässä keramiikkatyön. Ikäihmisille myönnettiin kurssimaksusta 20 % alennus.

Opistot olivat mukana useissa Erasmus+ hankkeissa.

Musiikkiopisto oli mukana myös viiden maan COMMON-yhteistyöhankkeessa sekä Nordplus Junior -hankkeessa islantilaisen musiikkiopiston ja ystävyyskaupunki Vörun musiikkiopiston kanssa.

Ylä-Savon musiikkiopisto tarjosi opetusta yhteensä 270 pääaineiselle opiskelijalle sekä reilulle sadalle muskarilaiselle. Iisalmessa kaikki hakijat pystyttiin ottamaan opetuksen piiriin.

Musiikkiopisto tuotti myös konserttitoimintaa: Torstaiklassiset-konsertteja, Ylä-Savo sinfonietan ja Ylä-Savon viihdeorkesterin konsertteja sekä tilauskonsertteja.

Kulttuurikeskuksen tavarat muutettiin kevään päätteeksi väistötiloihin.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Iisalmen kaupunginkirjasto palvelee kuntalaisia laadukkailla kokoelmilla, osaavalla asiakas- ja tietopalvelulla, toimivilla tiloilla ja monipuolisilla tapahtumilla. Iisalmessa kulttuuripalvelut ovat mukana edistämässä, tukemassa ja järjestämässä kulttuuritoimintaa. Keskeisenä tehtävänä on kehittää kulttuurin toimintaympäristöä.

Kulttuurikeskuksen peruskorjausta ennakoiden siirtyminen väistötiloihin alkoi touku-kuussa. Kulttuurikeskuksen toiminnot sulkeutuivat ja tiloja alettiin tyhjentää. Kulttuuritapahtumia järjestetään väistön aikana pääasiassa nuorisotalolla, jonne siirrettiin tekniikkaa ja kalustoa kulttuurikeskukselta.

Kirjasto aloitti väistötiloihin siirtymisen valmistautumisen jo alkuvuodesta kokoelmatyön ja poistojen osalta. Varsinainen muutto väistötiloihin toteutettiin touko-kesäkuussa vaihteittain siten, että kirjastopalvelut olivat täysin kiinni vain yhden viikon. Kirjasto avattiin 16.6. väistötiloissa osoitteessa Pohjolankatu 28 (entinen Powerin liiketila). Väistötilat ovat melko toimivat, mutta aiheuttavat silti muutoksia palveluihin, esim. omatoimikirjasto ei ole käytössä. Kokoelmatyön valmistelussa onnistuttiin, ja aineisto saatiin hyvin sijoiteltua väistötilan avokokoelmaan ja varastoon. Asiakkaat ovat löytäneet hyvin tiloihin ja niistä on saatu hyvää palautetta.

Vaikka painotus oli muutossa, kirjastossa ehdittiin järjestää monenlaisia tapahtumia ja käyttäjäkoulutuksia eri kohderyhmille. Toiminnalla mm. edistettiin lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista vuoropuhelua, tarjottiin erilaisia kulttuurikokemuksia sekä tuettiin yhteisöllisyyttä, osallisuutta ja hyvinvointia. Itä-Suomen AVI myönsi "Lukuvoimaa ihmeiden Iisalmessa"-hankkeelle 33.000 € valtionavustusta. Hanke alkaa loppuvuodesta 2025, ja hankkeen myötä kirjasto pyrkii tavoittamaan uusia käyttäjiä ja vahvistamaan rooliaan hyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden rakentajana.

Valtakunnallisesti kulttuurialalla painotettiin osallisuuden merkitystä ja kulttuurialan elinvoimaa. Kesäkuun lopulla avattu ulkoilmataidenäyttely Koivukujabiennaali lisäsi

taiteen saavutettavuutta ja saatavuutta alueella. Kulttuuripalveluiden saavutettavuutta on parannettu tarjoamalla edullisia tai maksuttomia kulttuuritilaisuuksia monipuolisesti. Kulttuurin toimintaedellytyksiä on vahvistettu tukemalla kulttuuritarjontaa tuottavia yhdistyksiä ja toimijoita.

Kulttuuripalveluiden ja Ylä-Savon Kotiseutuyhdistyksen yhteistä yhteisamanuenssi-hanketta on jatkettu. Painopisteenä vuonna 2025 ovat museopedagogisten sisältöjen suunnittelu ja pienet näyttelyuudistukset. Juhani Ahon museo on syventänyt yhteistyötä Mansikkaniemen koulun kanssa. Museo osallistui myös kotiseutuliiton digitaalisten verkkopalveluiden kehittämishankkeeseen.

Terveiden ja hyvinvoinnin edistämiseksi on huomioitu yksiköille asetetut kehittämis-kohteet: Ikäihmisten kulttuuripalveluiden kehittäminen ja saatavuuden parantaminen, lasten ja nuorten tasa-arvoisen kulttuuriosallistumisen mahdollistaminen sekä kulttuurikeskuksen tilojen ja palveluiden kehittäminen, erityisesti tulevaan peruskorjaukseen liittyen.

Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapalvelut keskittyivät terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseen liikuntatilojen hallinnan, ohjattujen ryhmien, yhteistyön ja viestinnän kautta. Toimintaan sisältyivät liikuntatilojen hallinta, ohjattujen ryhmien järjestäminen, yhteistyö liikuntajärjestöjen kanssa sekä hanketoiminta. Palveluissa huomioitiin erityisesti elintapaohjaus, perhe-liikunnan ja harrastusten tukeminen sekä liikuntaolosuhdeyhteistyö teknisen toimialan kanssa. Nuorisopassin ja Fredo-sovelluksen käyttö kasvoi ennätykselliseksi, ja maksuttomien perhevuorojen kysyntä lisääntyi. Paloisvuorelle käynnistettiin lumen säilöntähanke yhteistyössä naapurikuntien kanssa ja Sankariniemen kentän äänentoisto uusittiin. Uuden talviuintipaikan toteutus siirtyi vuodelle 2026. Keskustan rannalle palkattiin kaksi rantavalvojaa. Suurimpana tapahtumana järjestettiin hiihdon Suomen Cupin osakilpailu yhteistyössä Iisalmen Visan kanssa. Iisalmen näkyvyys markkinoinnin näkökulmasta oli merkittävä.

Nuorisopalveluissa toiminta koostui perusnuorisotyöstä, koulunuorisotyöstä, etsivästä nuorisotyöstä sekä Ohjaamotoiminnasta. Kolmella nuorisotilalla (Luukku, Linkki ja Kuoppa) kävijämäärät kasvoivat, ja tiloja täydensivät tapahtumat, kurssit ja ryhmät nuorten toiveiden mukaisesti. Nuorisopalvelut vastasi myös nuorisovaltuusto INN:n toiminnasta ja osallistui Po1nt-sivustoon.

Nuorisotyöntekijät jalkautuivat nuorten pariin kouluissa, oppilaitoksissa ja eri puolilla kaupunkia, ja uutena toimintamuotona kokeiltiin iltajalkautumista nuorisotilojen

sulkeuduttua. Twist-kesätyöhön haki 197 nuorta, joista 120 valittiin pienryhmiin. Ohjaamossa nuorisotyöntekijöiden lisäksi työskentelivät YSAOn koulutusneuvojat, työllisyyspalvelujen asiantuntijat ja Onni-ohjaaja. Uutena palveluna otettiin käyttöön Fredo-sovellus vähävaraisten nuorten liikuntamahdollisuuksien tukemiseksi.

Hanketoiminta vahvisti sekä liikunta- että nuorisopalveluja. Liikuntapalveluissa *IHMe-hanke* (Suomen harrastamisen malli) jatkui ja sai jatkorahoituksen, mahdollistaen noin 50 kerhoa viikossa jokaisella peruskoululla ja harrastuspaikoilla. Lisäksi rahoitusta saatiin varhaiskasvatuksen liikkumisohjelmaan vuoden 2025 loppuun, koulujen kerhotoimintaan sekä *Liikkuva Koulu* ja *kouluPT* -hankkeille kaudelle 2025–2026. Nuorisotyössä käynnistettiin *Tunteet Tutuksi* -hanke (2024–2026), joka toi kahdelle alakoululle oman koulunuorisotyöntekijän, ja rahoitus varmistui myös *Vuorovaikutus vahvaksi* -hankkeelle (2025–2027) Ylä-Savon ammattiopistossa. Ankkuri-nuorisotyöhön tuli muutoksia poliisin *Koulu25*-hankkeen myötä.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Iisalmen kaupunki edistää asukkaidensa hyvinvointia ja terveyttä poikkihallinnollisesti osana lakisääteistä tehtäväänsä. Työtä on ohjannut hyvinvointisuunnitelma 2022–2025, ja valtuusto hyväksyi keväällä 2025 laajan hyvinvointikertomuksen, joka toimii pohjana uudelle suunnitelmalle.

Asukkaiden osallisuutta on vahvistettu osallistuvan budjetoinnin kautta, jonka tuloksena vuonna 2025 toteutetaan kirsikkapuisto, frisbeegolfrata sekä Iisalmi Hoods -tapahtuman kehittäminen. Uusina osallistamisen muotoina on otettu käyttöön Commu-sovellus naapuriavun lisäämiseksi sekä Kiireneutraalit kaupunkikahvit vuorovaikutuksen vahvistamiseksi.

Ikäihmisten, vammaisten ja nuorten neuvostot ovat toimineet aktiivisesti osallisuuden edistäjinä ja linkkeinä järjestöihin. Kaupunki on tukenut järjestöjä harkinnanvaraisilla ja sopimuspohjaisilla avustuksilla. Lisäksi Kaikukortti-toiminnan kokeilu on parantanut vähävaraisten mahdollisuuksia osallistua kulttuuriin.

Iisalmen kaupungin hyvinvoinnin edistämisen työryhmä on kokoontunut kevään aikana ajankohtaisten hyvinvoinnin edistämisen äärelle. Hyvinvointi- ja osallisuuskoordinaattori on osallistunut hyvinvointialueen yhteistyöverkostoihin, Mieliteko -hankkeen, Vakka -hankkeen ja Äxöniä -hankkeen ohjausryhmiin sekä Terve Kunta -verkostoon.

7.5 Uimahalli

3640 Uimahalli	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	700 000	0	700 000	433 396	266 604	61,9
Henkilöstökulut	-480 200	0	-480 200	-263 235	-216 965	54,8
Toimintakulut	-1 517 400	0	-1 517 400	-741 791	-775 609	48,9
Toimintakate	-1 297 600	0	-1 297 600	-571 630	-725 970	44,1
Poistot ja arvonalentumiset	-84 100	-7 100	-91 200	-44 742	-46 458	49,1
Muut laskennalliset kustannukset	-99 900	0	-99 900	-49 950	-49 950	50,0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-2 181 600	-7 100	-2 188 700	-1 099 718	-1 088 982	50,2

Iisalmen uimahalli Saukolla on merkittävä rooli seudullisena palveluna sekä kaikenikäisen kansalaisten liikuttajana ja terveyden ja hyvinvoinnin edistäjänä. Koko vuoden 2025 kävijätavoite on 180 000, josta kuntosalin osuudeksi arvioitiin 40 000.

Vuoden ensimmäisen puoliskon kävijämäärä ylitti viime vuoden vastaavan ajanjakson noin 11 000 kävijällä. 1.1.–30.6. kävijöitä oli yhteensä 116 000, keskimäärin 694 päivässä. Tammi–maaliskuussa kävijämäärät nousivat kuukausitasolla hallin historian ennätyslukemiin (22 000–24 000 kävijää/kk). Arkipyhien ja pääsiäisen aukioloa lisättiin asiakastoiveiden mukaisesti. Viikonlopun kävijämäärät olivat lähes kaksinkertaiset vanhaan halliin verrattuna. Uimahalli jäi vuosihuoltoon 20.6. alkaen.

Keväällä pidettiin uimahallin 2-vuoden takuutarkastukset. Viimeiset takuun piirissä olevat työt määriteltiin tehtäväksi vuosihuollossa.

Uimahallissa jatkettiin monipuolisia ohjattua palveluja kuten koulu-uintien järjestämisestä koko seutukunnassa tiivistäen yhteistyötä naapurikuntien kanssa sekä toteuttamalla maahanmuuttajille uimakouluja. Valtakunnallisen uimataitokriteerin täyttävien määrä ylitti selkeästi valtakunnalliseen keskiarvon. Alttaiten määrät, asiakasturvallisuus, laajat aukioloajat, koulu-uinninopetus ja ohjattu toiminta lisäsivät tilapäisten henkilöstön ja ostopalvelun tarvetta.

Palvelun laatua kehitettiin säännöllisellä asiakastyytyväisyyden seurannalla, tehostetulla hygienian valvonnalla, allasvesien valvontasuunnitelmalla ja päivitettyjen turvallisuussuunnitelmien avulla.

8 Tekninen lautakunta

Teknisen lautakunnan alaisuudessa toimii kolme vastuualuetta:

1. Maankäyttö ja asuminen -vastuualue vastaa maapolitiikan organisoinnista, maanomaisuuden hallinnasta, maankäytön suunnittelusta (mm. kaavoitus), paikkatietohallinnasta ja kiinteistörekisterin ylläpidosta sekä rakennetun ympäristön valvonnasta ja viranomaisluvista. Vastuualue kehittää yhdyskuntarakennetta sekä luo edellytyksiä asumisen ja elinkeinoelämän toimintaympäristölle.
2. Kadut ja ympäristö -vastuualue vastaa julkiseen käyttöön tarkoitettujen kaupungin omistamien alueiden hallinnasta, suunnittelusta, rakentamisesta sekä ylläpidosta. Vastuualue toimeenpanee laadittuja asemakaavoja ja yleisen alueen suunnitelmia yhdyskuntarakenteen erilaisille toiminnoille sekä asumiselle ja elinkeinoelämälle.
3. Toimitilat- vastuualue vastaa kaupungin omistuksessa olevien toimitilojen hallinnasta, ylläpidosta ja vuokraamisesta sekä näiden suunnittelu- rakennuttamistehävistä sekä vastaa toimitilojen järjestämisestä kaupungin eri yksiköille.

Strategisten tavoitteiden toteutuminen

Toteutunut
Toteutunut osittain
Ei toteutunut
Ei vielä tietoa

Inspiroiva Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Edistämme kuntalaisten hyvinvointia kannustamalla omatoimiseen liikunnan ja kulttuurin harrastamiseen sekä tarjoamalla Monipuoliset ja saavutettavat kulttuuri- ja vapaaajan palvelut yhteistyössä kolmannen sektorin kanssa	Liikuntapaikkojen määrää ja laatua koskevan palvelutasoselvityksen laatiminen. Maankäytön suunnittelussa huomioidaan Liikuntapaikkojen alueellinen tasa-arvoisuus.	Liikuntapaikkojen määrä, laatu, saavutettavuus ja ylläpidon laatuluokitus. Palvelutasoselvityksen tulokset.	Liikuntapaikkojen ylläpitoa on tehty vuosikellon ja työohjelmien mukaisesti. Liikuntapaikkojen Palvelutasoselvitys on käynnissä.
Inspiroiva Iisalmi			

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Osallistamme käyttäjäryhmät ja kolmannen sektorin mukaan palveluiden suunnitteluun ja viestimme palvelutarjonnastamme aktiivisesti ja monikanavaisesti	Vuorovaikutus kuntalaisten, elinkeinoelämän, kolmannen sektorin ja muiden sidosryhmien kanssa	Järjestetyt vuorovaikutustilaisuudet kansalaisten ja sidosryhmien kanssa, vähintään 20 kpl.	Vuorovaikutustilaisuuksia on järjestetty 9 kappaletta.
Ihana Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Olemme toiminnassamme hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä	Vähähiilisen rakentamisen ja kiertotalouden edistäminen. Energian kulutuksen vähentäminen. Viisaan liikuttamisen edistäminen. Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja palvelujen saavutettavuuden turvaaminen.	Kuntien energiatehokkuussopimuksen noudattaminen. Resurssiviisauden tiekartan toimenpiteiden huomioiminen. Iisalmen ilmastosuunnitelman toteuttaminen.	Infran rakentamisessa materiaalien kierrätystä ja kuljetusten optimointia. Viheralueilla on jätetty niittyalueita. Pyöräpysäköintiä on parannettu. Ilmasto-toimenpiteiden vaikuttavuusarvioinnin tarjouspyyntö kilpailutettu kaavoituksen toimesta.
Vaallimme kaupungin arvokasta historiaa ja kulttuuriympäristöämme	Kulttuuriympäristöä palvelevien kaavojen, selvitysten ja suunnitelmien edistäminen. Kulttuuriympäristötietoisuuden lisääminen.	Kulttuuriympäristöä palvelevien kaavojen, selvitysten ja suunnitelmien määrä.	Kulttuuriympäristöä palvelevia kaavoja edistetty ja valmisteltu mm. Styfin talon ja Seurahuoneen ympäristön kaava sekä Pysäkin kaava.

Ihana Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Iisalmen viheraluejärjestelmän toteuttaminen.	Viheraluejärjestelmän strategisten linjausten ja toimenpideohjelman toteutuminen.	Viheraluejärjestelmän päivitys on käynnissä.
Toimitilamme ovat terveellisiä käyttää ja edistämme vähähiilistä rakentamista	Laadukas toimitilojen rakentaminen ja ylläpito. Terve talo - ja kiviakku10 prosessien käyttö rakennuttamisessa.	Olosuhdehaittaepäilyjen määrän pitäminen vähäisellä tasolla.	Olosuhdehaittaepäilyilmoitusten määrä pysynyt vähäisellä tasolla alkuvuoden aikana.
Tarjoamme laadukkaita asuin- ja työpaikkatontti-alueet sekä kehittyvät kyläalueet uusille rakentajille	Elinkeinoelämää palvelevat maankäyttöpäätökset mm. maanhankinta, kaavoitus, infran rakentaminen ja tonttivarannon ylläpito.	Elinkeinoelämää palvelevat maankäyttöpäätökset. Luovutusvalmiiden asuintonttien määrä.	Elinkeinoelämää palvelevia maankäyttöpäätöksiä ovat tonttien luovutukset ja sopimukset Kirkonsalmen alueella ja Marjahaassa.
Ihmeiden Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Meillä arki on helppoa kaikentyyppisille ja elinvoimainen keskusta houkuttelee asioimaan	Laadukkaita ja turvalliset liikkumisen reitit. Palvelujen hyvä saavutettavuus. Yksityisten liiketoimintaideoiden jalostaminen kaavoituksen keinoin.	Liikenneväylien kehittäminen huomioon ottaen kaikki liikkumismuodot. Pysäköintipaikkojen riittävyys. Hankekaavat ja yksityisten kiinteistönomistajien ja investoreiden konsultointi osana kaavoitusprosessia. IPY:n tontin hankekaava saadaan kaavaehdotusvaiheeseen.	IPY:n kaava on saatu kaavaluonnosvaiheeseen. Liike-elämän, palveluiden ja asumisen kehittäminen.
Kestävä kuntatalous			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.

Kestävä kuntatalous			
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Toimitilat ovat tehokkaassa käytössä. Vapaina olevia tiloja markkinoidaan aktiivisesti. Vailla käyttöä olevat tilat myydään tai puretaan.	Vuokratelpoisten tilojen keskimääräinen vuokrausaste vuoden aikana vähintään 95 % ja toimitilojen kokonaisvuokrausaste vähintään 90 %. Tarpeettomiksi käyneistä rakennuksista luovutaan.	Vuokratelpoisten tilojen keskimääräinen vuokrausaste oli alkuvuoden aikana 93 % ja toimitilojen kokonaisvuokrausaste 92 %.
Hankintapolitiikkamme on yrittäjäystävällistä ja paikallisen tarjonnan huomioivaa	Markkinavuoropuhelut merkittävimpien hankintojen yhteydessä.	Markkinavuoropuhelut pääsääntöisesti kansallisen kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa.	Markkinavuoropuheluita seuraavissa hankinnoissa: 1. talvihoidon alueurakka, 2. kuorma-auton hankinta liikenneväylien hoitoon ja rakentamiseen.
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioiden	Rakennetun omaisuuden arvon ja korjausvelan seuranta.	Rakennetun omaisuuden arvo säilyy ja korjausvelka vähenee.	Infran korjausvelka väheni 23 % edellisen vuoden määrään verrattuna. Määrä on n. 4,4 M€.
Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti	Yhteiset kehittämistulokset, yksikköpalaverit ja keskustelemaan ilmapiiriin ylläpitäminen.	Yhteisten kehittämistulosten määrä, työhyvinvointikyselyn tulokset ja käytyjen kehityskeskustelujen määrä.	Yksikkö- ja vastuualuepalaverit on pidetty säännöllisesti.

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Tietojärjestelmät ovat voimassa olevan lainsäädännön mukaisia ja hyödynnämme niitä tehokkaasti päivittäisessä työssä. Tietojärjestelmät mahdollistavat palvelujen kehittämisen paikkatietopohjaisesti.	Paikkatietoanalyysien määrä osana palvelujen ja maankäytön suunnittelua. Riittävät investoinnit tietojärjestelmiin rakennetun ympäristön digitalisointia turvaamiseksi.	Tietojärjestelmiin on tehty investointipäätöksiä niiden kehittämiseksi. Paikkatietoanalyysijä on tehty valmisteilla oleviin kaavoihin ja viheraluejärjestelmään, mm. Kirkonsalmen alue.
Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti	Palautejärjestelmän hyödyntäminen, kyselyt/kartoitukset ja paikkatietoanalyysit.	Reagointi palautejärjestelmän palautteisiin. Paikkatietoanalyysien käyttömäärät poikkihallinnollisesti.	Palautteisiin on vastattu ja tapauskohtaisesti on tehty tarvittavia toimenpiteitä.

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Olosuhteet vaikuttavat ihmisten viihtyvyyteen, terveyteen ja tuottavuuteen.	- Toimintamalli olosuhdehaittaepäilytilanteissa - Olosuhdekyselyt, kunto- ja sisäilmatutkimusten käyttö - Nopea reagointi ongelmatapauksiin - Terve Talo -vaatimusten ja Kuivaketju 10 toimintamallin käyttö rakennushankkeissa - Rakennusterveysasiantuntijoiden käyttö rakennushankkeissa	

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Investointimäärärahat ovat riittämättömiä suhteessa rakennetun omaisuuden korjausvelkaan.	- Verrataan toteutunutta investointitasoa korjausvelkaan - Korjausvelan ja pidemmän aikavälin investointitarpeiden määrittely sekä kunnallistekniikan että toimitilojen osalta - Tiedottaminen päättäjille - Tiedolla suunnittelu ja valmistelu	
Energian hankintasopimukset.	Sähköenergian ja polttoaineiden kilpailuttaminen siten, että hinnat ovat järkevällä tasolla ja tiedossa hyvissä ajoissa. Uusiutuvien ja edullisempien energialähteiden käyttö. Energiankäytön tehostaminen.	
Resurssien riittävyys ja laatu	- huolehditaan riittävästä määrärahoista ja siitä, että rekrytoitava henkilöstö on riittävän pätevää - ostopalvelujen kartoittaminen	Liikuntapaikkojen ylläpidossa on osaavan työvoiman resurssivajasta ja vakituisten henkilöstön eläköityminen jatkuu myös ensi vuonna.

8.1 Teknisen toimialan hallinto

6000 Teknisen toimialan hallinto	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	26 600	0	26 600	13 308	13 292	50
Henkilöstökulut	-139 500	0	-139 500	-65 471	-74 029	46,9
Toimintakulut	-255 000	0	-255 000	-26 946	-228 054	10,6
Toimintakate	-367 900	0	-367 900	-79 108	-288 792	21,5
Muut laskennalliset kustannukset	-778 700	0	-778 700	183 950	-962 650	-23,6
Laskennalliset tuotot	1 146 600	0	1 146 600	0	1 146 600	0
Tehtävän kokonaiskustannukset	-26 600	0	-26 600	91 534	-118 134	-344

Tekninen lautakunta kokoontui kahdeksan kertaa ja tekninen jaosto neljä kertaa. Jälkisen nushissien rakentamiseen ja esteettömyyden parantamiseen varattuja avustussumma-rahvoja ei ole vielä maksettu. Yksi noin 33 000 euron avustus on myönnetty ja hankkeen on arvioitu valmistuvan heinäkuussa 2025.

8.2 Maankäyttö ja asuminen -vastuualue

6150 Maankäyttö ja asuminen	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	1 664 500	0	1 664 500	856 768	807 732	51,5
Henkilöstökulut	-924 000	0	-924 000	-455 471	-468 529	49,3
Toimintakulut	-467 500	0	-467 500	-194 224	-273 276	41,5
Toimintakate	273 000	0	273 000	207 072	65 928	75,9
Poistot ja arvonalentumiset	-52 900	18 200	-34 700	-17 201	-17 499	49,6
Muut laskennalliset kustannukset	-75 300	0	-75 300	-37 890	-37 410	50,3
Laskennalliset tuotot	0	0	0	240	-240	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-1 519 700	18 200	-1 501 500	-704 546	-796 954	46,9

Sähköistä asiointia on kehitetty tehokkaasti vuoden 2025 alkupuolella. Kuntalaisilla säilyy lakisääteinen oikeus hoitaa muun muassa rakennusvalvonnan asiointi paperisena jatkossakin. Sekä paperisen että sähköisen asioinnin järjestäminen samanaikaisesti lisää prosessien päällekkäisyyksiä sekä lisää resurssitarvetta muutosprosessin aikana asiakirjojen ja tietokantojen konvertointiin. Edellyttää tiivistä yhteistyötä arkistointi- ja tietohallintovastaavien sekä järjestelmätoimittajien kanssa. Kaupungin

strategian mukaisesti rakennusvalvonnan arkisto digitalisoidaan. Tähän on varattu 45 000 euroa, mutta työ ei ole vielä valmistunut.

Talousarviovuonna rakennusvalvonnan osalta rakentamisen määrä on säilynyt vuoden 2024 tasolla rakennuslupamäärillä sekä rakennetulla kerrosalalla mitattuna. Rakentamisen painopiste on ollut teollisuus- liike- ja palvelurakentamisessa sekä korjausrakentamisessa.

Vuorimäen osayleiskaavan on kaupunginvaltuusto hyväksynyt tavoitteen mukaisesti. Kaavasta on valitettu, joten se ei ole lainvoimainen. Runnin alueen osayleiskaavaa ei ole käynnistetty. Iisalmen kaupunkiin saapui aloite aurinkovoimaosayleiskaavasta Rajamäen alueelle. Kaava käynnistyi. Kaavoituksessa ja palveluverkon suunnittelussa paikkatieto-osaamista ja järjestelmiä on hyödynnetty tehokkaasti. Asemakaavoituksessa painopiste on ollut elinvoimaa ja työpaikkaomavaraisuutta sekä palveluverkkoa palvelevissa hankkeissa. Esimerkiksi kaupunginpuutarhan ympäristön asemakaavoitusta on valmisteltu. Uusien asumisen mahdollisuuksien kehittämistä on edistetty IPY:n kaavaa edistämällä. Kaava on ollut luonnoksena nähtävillä.

Vihreän siirtymän työpaikka-alueen laajentamista ja kehittämistä ei ole vielä valmisteltu hankerahoituksen hakemisella asemaakaavoitusta ja kunnallistekniikan rakentamista varten. Omana työnä on keskitytty palveluverkon uudistamista koskeviin hankkeisiin resurssien puitteissa. Joitain asemakaavoitushankkeita toteutetaan edelleen ostopalveluna, jos ne ovat rakennuskielossa kaavan vanhentuneisuuden vuoksi tai ovat olleet työohjelmassa pitkään.

Tonttien ulkoisia vuokratuottoja on kertynyt noin 581 000 euroa. Tonttien myyntivoittoa on tuloutunut noin 31 000 euroa. Asumisen tonttien kysyntä pysynyt edelleen alhaisena.

Iisalmen osalta tietojärjestelmä on vaihtunut kokonaan Trimble Locus- tuotteeksi. Tietojärjestelmän kehittäminen sekä selainpohjaisen sovelluksen rakentaminen uuteen järjestelmään on edelleen vaatinut kertaluontoisia investointeja sekä henkilöresursseja maankäyttö- ja asuminen vastualueen järjestelmämuutoksen koordinoimiseksi. Tavoitteena on suunnitelmakauden lopulla kokonaan sähköiset palvelut asiakkaille. Tiekartta muutoksille on tehty vuoteen 2023 saakka, mutta työtä jatketaan edelleen vuoden 2025 puolella. Laki rakennetun ympäristön tietojärjestelmästä, rakentamislaki, alueidenkäyttölaki, yhdyskuntarakentamislaki sekä yhdyskuntakehittämislaki tarkentuvat suunnitelmakaudella. Nämä aiheuttavat kehittämistarpeita tietojärjestelmiin. Iisalmen kaupungin valitsema tietokantapohjainen Trimble Locus tietojärjestelmä tukee kehittämistarpeiden kohtuullisuutta investointien näkökulmasta. Iisalmi on mukana valtionhallinnon Ryhti-järjestelmään siirtymiseksi tähtäävien

kehittämishankkeiden valmistelussa ja rahoitushakemuksissa. Asemakaavojen muutoshankkeet ovat keskittyneet erityisesti vanhentuneiden asemakaavojen uudistamiseen ja yhdyskuntarakenteen uudelleen arviointiin alueiden käyttötarkoitusten osalta.

Kirkonsalmen alueen asemakaava on työohjelmassa ja saatu kaavaluonnosvaiheeseen.

Kaavoitettavan raakamaan hankinnan tarvetta arvioidaan tapauskohtaisesti yleiskaavan ja maapoliittisen ohjelman pohjalta. Maanhankinnan painopiste on ollut kaavaa toteuttavissa kiinteistöjärjestelyissä.

8.3 Kadut ja ympäristö -vastuualue

6200 Kadut ja ympäristö	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	2 196 100	0	2 196 100	1 168 150	1 027 950	53,2
Henkilöstökulut	-2 119 000	0	-2 119 000	-1 083 576	-1 035 424	51,1
Toimintakulut	-3 330 200	0	-3 330 200	-1 704 678	-1 625 522	51,2
Toimintakate	-3 253 100	0	-3 253 100	-1 620 105	-1 632 995	49,8
Poistot ja arvonalentumiset	-2 653 100	106 800	-2 546 300	-1 240 832	-1 305 468	48,7
Muut laskennalliset kustannukset	-294 900	0	-294 900	-147 570	-147 330	50
Laskennalliset tuotot	0	0	0	120	-120	*****
Tehtävän kokonaiskustannukset	-8 397 200	106 800	-8 290 400	-4 176 536	-4 113 864	50,4

Vastuualue on vastannut kaupungin yleisten alueiden ylläpidon lisäksi kaupungin kiinteistöjen piha-alueiden ylläpidosta. Piha-alueiden talvikunnossapito on hankittu pääasiassa ostopalveluna paikallisilta koneyrityksiltä ja kesäkunnossapitotyöt on tehty omana työnä määräaikailla työntekijöillä. Toritoiminnan järjestäminen on hankittu ostopalveluna Safecare Oy:ltä. Vierasmaastataman polttoaineenjakelu- ja puhtaanapito- ja puhtaanapito on hoidettu omana työnä. Kaupunginrannan kioskiki/kahvilarakennus on vuokrattu ja siihen kuuluu uimaranta-alueen ylläpitoa.

Katujen peruskorjausta on tehty Lippuniemen ja keskustan alueilla. Päälysteiden uusintaa on tehty ajoradoilla ja kevyen liikenteen väylillä.

Ilvolankadun pyöräkatuosuuden rakentaminen on aloitettu Salmenkadun ja Kirkonsalmentien välillä.

Pihlajaharjun asuinalueella on jatkettu kunnallistekniikan rakentamista Pihlajaharjun tien pohjaustöillä sekä Huokaustensillan tien ja Varstatien kääntöpaikkojen

rakentamisella. Pihlajaharjun kevyen liikenteen väylän rakentamiseen välillä Pihlajaharju-Papinaho haettiin valtionavustusta, mutta päätös oli kielteinen. Perusteluina päätökselle olivat vuoden 2025 määrärahatilanne ja hankkeen vaikutukset arvioitiin pienemmiksi kuin avustusta saaneilla hankkeilla.

Leikkikenttiä on kunnostettu Lahtelanpuiston ja Linjamaan leikkikentillä välineitä uusimalla. Liikuntapaikkoja on kehitetty Soinlahden lähiliikuntapaikan täydentämisellä ja ulkokuntopaikkojen välineitä uusimalla.

Katujen talvikunnossapidosta on hoidettu 65 % katupituudesta alueurakoina ja tunti-hintaisilla talvihoitokoneilla. Viher- ja liikunta-alueita on ylläpidetty hoitoluokituksen mukaisessa kunnossa omana työnä.

Työvoiman yhteiskäyttöä vastuualueen ja toimialan sisällä on pyritty optimoimaan.

Metsän myyntituotoista on toteutunut noin 75 %.

Yksityistieavustuksia on myönnetty noin 61 %.

8.4 Toimitilat -vastuualue

6310 Toimitilat	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	19 393 900	0	19 393 900	9 755 505	9 638 395	50,3
Henkilöstökulut	-1 842 600	0	-1 842 600	-923 391	-919 209	50,1
Toimintakulut	-9 345 100	0	-9 345 100	-4 297 777	-5 047 323	46
Toimintakate	8 206 200	0	8 206 200	4 534 337	3 671 863	55,3
Poistot ja arvonalentumiset	-5 763 400	255 000	-5 508 400	-2 711 210	-2 797 190	49,2
Muut laskennalliset kustannukset	-2 351 400	0	-2 351 400	-1 179 626	-1 171 774	50,2
Tehtävän kokonaiskustannukset	-19 302 500	255 000	-19 047 500	-9 112 004	-9 935 496	47,8

Vastuualueen toiminnassa lähtökohtana on terveiden ja turvallisten tilojen tuottaminen käyttäjille. Suunnittelussa ja rakennuttamisessa tämä huomioidaan käyttämällä Kuivaketju 10-toimintamallia. Kaikissa uudisrakennus- ja korjaushankkeissa käytetään rakennusterveysasiantuntijoita. Kulttuurikeskuksen peruskorjaus- ja uudistamishankkeessa otettiin käyttöön RT-ympäristöluokitus.

Olemassa olevien kiinteistöjen teknistä kuntoa ja sisäilmaolosuhteita seurataan ja selvitystyössä käytetään tarvittaessa erikoisasiantuntijoita.

Kiinteistöjen korjausvelkalaskelmat ja pidemmän aikavälin investointisuunnitelma päivitetään vuosittain. Rakennuskohtaisia tietoja päivitetään ja ajantasaistetaan

Haahtelan kiinteistönhallintajärjestelmään. Kevään aikana laadittiin ja tuotiin päätöksen tekoon suojeltujen ja arvotettujen rakennusten toimenpideohjelma.

Tekninen lautakunta päätti, että Iisalmen kaupunki luopuu ulkopuolisille toimijoille vuokrattujen tilojen vuokrien indeksitarkistuksista vuosien 2025 ja 2026 osalta. Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen vuokrat nousivat 1,08 % elinkustannusindeksin muutoksen mukaisesti.

Väistötilavuokriin oli varattu talousarviossa 219 000 euroa, mutta kulttuurikeskuksen väistötiloja saatiin omiin tiloihin enemmän ja näyttäisi, että väistötilavuokrat tulisivat olemaan noin 170 000 euroa. Talousarviovuoden aikana väistötiloissa toimii Paloisten päiväkotia ja kulttuurikeskus. Kulttuurikeskuksen toiminnoista lähes kaikki toiminnot ovat kaupungin omistamissa rakennuksissa. Ulkopuolisissa väistötiloissa toimii kirjasto, kirjastoauton säilytys ja musiikkiopiston aamupäivän opetus sekä flyygeliin säilytystila. Runnin siirtokelpoisen koulun vuokrat ovat noin 180 000 euroa vuodessa ja Jäähallin sosiaali- ja huoltotilojen tilavuokrat noin 425 000 euroa vuodessa.

Uimahalliin tehtiin ensimmäinen suurempi vuosihuolto sisältäen mm. altaiden silikonisaumauksien ja saunatilojen rakenteiden uusimista. Juhani Ahon koululla tehtiin laadunvarmistusmittauksia ja tiivistyskorjauksia. Lisäksi alasalin lattiapintarakenne uusittiin parketiksi. Liikuntahallin lattiapinnoite ja rakennusautomaatio uusittiin. Kauppahallin julkisivun maalausurakka alkoi kesäkuussa. Terveyskeskuksen neuvola-siivessä tehtiin tiivistyskorjauksia. Keväällä Raatihuoneen lattian pinnoite maalattiin ja seinien pinkopahveja korjattiin. Kulttuurikeskuksen väistötiloihin tehtiin käyttäjien edellyttämiä muutostöitä.

Kiinteistöjen ilmanvaihtokanavistojen puhdistuksia jatketaan sisäilmariskien minimoimiseksi. Tilojen siivousta toteutetaan sekä omana palveluna että ostopalveluna. Oman palvelun osuus on 37 prosenttia ja ostopalvelun osuus 63 prosenttia koko siivottavasta pinta-alasta.

Iisalmen kaupunki on mukana kuntien energiatehokkuussopimuksessa. Toimitilojen energiankulutus on merkittävässä asemassa ajatellen energiatehokkuussopimuksen mukaisten tavoitteiden saavuttamista. Energian hinta luo paineita tehostaa energiankäyttöä. Vuoden aikana uusitaan valaisimia energiatehokkaiksi Led-valaisimiksi sekä päivitetään automaatiojärjestelmiä useissa eri kiinteistöissä.

Iisalmen kaupunki oli mukana KTI-kiinteistötieto Oy:n ylläpitokustannusvertailussa ja asiakastyytyväisyydenmittauksessa. Vertailun perusteella kaupungin kiinteistöjen ylläpitokustannukset ovat keskimääräistä tasoa ja asiakastyytyväisyys tilahallintaan, kiinteistöhoitoon ja kunnossapitoon erinomaista tasoa.

Kiinteistöjen kunnossapitotoiminnassa keskeisessä roolissa ovat vuosittaiset kiinteistökohtaiset vuosikorjauskatselmukset. Näiden perusteella määritellään tarpeen mukaiset vuosikorjaukset ja päivitetään pidemmän aikavälin kunnossapitosuunnitelmat. Ensimmäisen vuosipuolikkaan aikana katselmoitiin yli puolet kaupungin kiinteistöistä, mm. koulut ja päiväkodit.

Kiinteistöjen kunnossapitoon on talousarviossa varattu 100 000 euron lisäys haja-asutusalueen koulujen huoltokorjauksiin, koska valtuuston päätöksen mukaisesti suurempia investointeja näihin rakennuksiin ei tehdä. Haja-asutusalueen koulujen kunnossapitotoimenpiteet toteutetaan vasta syksyn aikana.

Kulttuurikeskuksen peruskorjaus - ja uudistamishanke rakennussuunnittelu on valmis ja urakat kilpailutettu. Rakennusurakoitsijan valinnasta on tehty valitus markkinaoikeuteen. Talviuintipaikan pukutilarakennuksen rakentaminen siirtyi vuodelle eteenpäin ja valmistuu vuonna 2026 suunnitelmien mukaisesti.

Henkilöstön osaamista ylläpidetään suunnitelmallisella koulutuksella. Mm. kiinteistöhuoltopäällikkö ja uimahallin kiinteistöhoitajat hankkivat lisäosaamista uimahallien huoltoon liittyen uimahalli- ja kylpyläpäivillä. Lisäksi vastuualueella on hankittu lisäkoulutusta rakennuttamistehtäviin, suunnitteluosaamiseen ja varautumiseen liittyen.

Huonokuntoiset ja vailla käyttöä olevat rakennukset pyritään myymään tai purkamaan strategian mukaisesti. Purettavia kohteita ei ollut ensimmäisen puolen vuoden aikana, koska purettavia kiinteistöjä sisältäviä kiinteistökauppoja ei tehty eikä kaupungin hallinnassa olevia purettavaksi suunniteltuja kohteita voitu vielä purkaa käytön ja meneillään olevien kaavamuutosten takia. Loppuvuodesta tulee purettavaksi ainakin Kivirannan puutarhan rakennukset.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyen kunnilla on yhtiöittämisvelvoite ns. sote-kiinteistöjen osalta. Tämä merkitsee sitä, että kaupunki ei voi enää jatkossa omistaa hyvinvointialueen käytössä olevia tiloja ja kiinteistöjä, vaan ne on yhtiöitettävä. Kyse on merkittävästä kiinteistöomaisuudesta, sillä hyvinvointialueen käytössä olevat kiinteistöt muodostavat lähes kolmanneksen kaupungin koko kiinteistökannasta. Tämä aiheuttaa erittäin merkittäviä muutoksia kaupungin vuokratuloihin ja kiinteistökustannuksiin 1.1.2026 alkaen.

9 Ylä-Savon jätehuoltolautakunta

Strategiset tavoitteet

Toteutunut
Toteutunut osittain
Ei toteutunut
Ei vielä tietoa

Ihana Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Jätehuollon palvelutason määrittäminen	Palvelutason määrittämistyö pyritään saattamaan loppuun vuonna 2025.	Palvelutason määrittäminen on aloitettu laatimalla jätehuoltopalvelujen nykytilaraportti. Raportti on laadinnassa ja se viedään lautakuntaan syksyllä.
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista ympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Kuntien jäteliikenteen ohjelman laatiminen	Aiemmin aloitettu kuntien jäteliikenteen ohjelman laatiminen saadaan valmiiksi vuoden 2025 aikana.	Valmisteilla ollut jäteliikenteen ohjelma sisältää vanhentunutta tietoa jäteliikenteen muutosten sekä toimialueella muuttuneiden jätehuollon kuljetusten vuoksi. Jäteliikenteen ohjelman laadinta aloitetaan alusta. Suunnitelmassa on, että Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan kokouksessa syksyllä päätettäisiin pyytää toimialueen osakaskuntia nimeämään uudestaan jäsenet jäteliikenteen ohjelman ja jätehuollon palvelutason valmistelutyöryhmään.

Riskit

Ei toteumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Uhkaavasti / väkivaltaisesti käyttäytyvä asiakas	- Poistumistiet pyritty varmistamaan - Toimintatavat sovittu kyseisen tilanteen varalta	

7010 Jätehuolto	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	187 600	0	187 600	125 066	62 534	66,7
Henkilöstökulut	-118 300	0	-118 300	-55 705	-62 595	47,1
Toimintakulut	-59 800	0	-59 800	-26 764	-33 036	44,8
Toimintakate	9 500	0	9 500	42 597	-33 097	448
Muut laskennalliset kustannukset	-9 600	0	-9 600	-4 800	-4 800	50
Tehtävän kokonaiskustannukset	-187 700	0	-187 700	-87 269	-100 431	46,5

Jätehuollon palvelutason määrittäminen on aloitettu kartoittamalla jätehuoltopalvelujen nykytila. Tiedot on koostettu raporttiin, joka esitellään syksyllä jätehuoltolautakunnalle. Valmisteilla ollut jättepoliittinen ohjelma sisältää vanhentunutta tietoa jätelain muutosten sekä toimialueella muuttuneiden jätehuollon kuljetusten vuoksi. Jättepoliittisen ohjelman laadinta aloitetaan alusta. Tarkoituksena on, että Ylä-Savon jätehuoltolautakunnan syksyn kokouksessa päätettäisiin pyytää toimialueen osakaskuntia nimeämään uudestaan jäsenet jättepoliittisen ohjelman ja jätehuollon palvelutason valmistelutyöryhmään.

Jätehuoltoviranomaista on työllistänyt jätehuollon liittymisvelvollisuuden jatkuva seuranta sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely. Erityisesti Pielavedellä huhtikuussa alkanut kunnan järjestämä jätteenkuljetus on lisännyt neuvonnan tarvetta ja saapuneiden ilmoitusten määrää. Hakemukset ja ilmoitukset on kuitenkin saatu käsiteltyä tavoiteajassa. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta on yhdessä Ylä-Savon jätehuollon kanssa järjestänyt jätehuollon infotilaisuuksia Iisalmessa ja Pielavedellä.

Viranomaisen on jatkanut kiinteistöjen suunnitelmallista kehottamista järjestettyyn jätehuoltoon liittymiseksi. Kehotuksilla on lähestytty kiinteistöjä, joiden osalta viranomaisella ei ole tietoa jätehuollon järjestämisestä. Erityisesti tarkastelussa on ollut Iisalmen taajama-alueen kiinteistöt, jotka eivät ole liittyneet biojätteen erilliskeräykseen tai ilmoittaneet jätehuoltoviranomaiselle biojätteen omatoimisesta käsittelystä.

Lautakunta hankkii tarvitsemiaan tietoja sekä Digi- ja väestötietovirastolta että Maanmittauslaitokselta. Ylä-Savon jätehuoltolautakunta hyötyy Ylä-Savon ympäristölautakunnan kanssa tekemästä yhteistyöstä Sitowisen Louhi -paikkatietosovelluksen kanssa. Yhteistyö vähentää paikkatietojärjestelmän käyttökustannuksia.

Pielaveden kunnan sekajätteen keräys on järjestetty kunnan järjestämänä kuljetuksena huhtikuusta alkaen. Kuljetusmuutoksen vuoksi jätetaksa ja jätehuoltomääräykset päivitettiin alkuvuodesta.

10 Ylä-Savon ympäristölautakunta

Ylä-Savon ympäristölautakunta toimii Iisalmen, Kiuruveden, Sonkajärven ja Vieremän ympäristönsuojelu-, terveydensuojelu-, kemikaali- ja leirintäalueviranomaisena sekä elintarvikelain, tupakkalain ja lääkelain 54 a § - 54 d § mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi Ylä-Savon ympäristölautakunta toimii Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena viranomaistehtävien hoitamisesta tehdyn sopimuksen perusteella.

Ylä-Savon ympäristölautakunnan alaisuudessa toimii kaksi vastuualuetta:

1. Ympäristöterveyspalvelut-vastuualue pyrkii ylläpitämään ja edistämään ihmisten ja eläinten terveyttä, vähentämään ja poistamaan elinympäristöjen ja elintarvikkeiden terveyshaittatekijöitä sekä estämään tartuntojen leviämistä elintarvikkeiden välityksellä eläimistä ihmisiin. Vastuualueen tehtäväkokonaisuuksiin kuuluu terveysvalvonta ja eläinlääkintähuolto. Ympäristöterveyspalvelujen valvontaeläinlääkärit, kunnaneläinlääkärit ja ympäristöterveystarkastajat ovat myös eläinten hyvinvointilain (693/2023) mukaisia paikallisia eläinsuojeluvalvontaviranomaisia. Valtio korvaa kunnalle valvonta- ja kunnaneläinlääkäreiden suorittamien eläinten hyvinvointi-, eläintauti-, sivutuote-, eläinten lääkitsemis-, eläinten kuljetus- ja eläinten tunnistamis- ja rekisteröimislakien mukaisten tehtävien kustannukset.

Ympäristöterveyspalvelut – vastuualueella on kuusi toimipistettä. Eläinlääkintähuollossa on toimipisteet jokaisessa sopimuskunnassa. Iisalmissa ja Kiuruvedellä kunnaneläinlääkäreillä on klinikkatasoiset vastaanotot ja Sonkajärvellä ja

Vieremällä on hyvin varustellut perustasoiset vastaanotot. Terveysvalvonnalla on toimipisteet Iisalmissa ja Kiuruvedellä.

- Ympäristönsuojelupalvelut-vastuualue vastaa Iisalmen, Kiuruveden, Pielaveden, Sonkajärven ja Vieremän ympäristönsuojelusta. Vastuualueen tehtäviä ovat mm. ympäristö-, maa-aines- ja maastoliikennelakien mukaisten lupahakemusten käsittely, meluilmoitusten käsittely sekä päätösten valmistelu vesi- ja viemäriverkkoon liittymisestä. Ympäristönsuojelupalvelut-vastuualue vastaa myös ympäristön tilan seurannasta sekä luonnonsuojeluun liittyvistä tehtävistä sekä antaa lausuntoja muille viranomaisille toimintaansa kuuluvista asioista.

Ympäristönsuojelupalvelut-vastuualueella on toimipisteet Iisalmissa, Kiuruvedellä ja Pielavedellä.

Strategiset tavoitteet

Toteutunut
Toteutunut osittain
Ei toteutunut
Ei vielä tietoa

Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Olemme hyvinvointia ja osaamista aktiivisesti kehittävä kaupunki, jossa toimintaa uudistetaan rohkeasti kouluttamalla henkilöstöä, tarjoamalla uusia palveluja sekä olemalla mukana kekeiluissa.	Henkilöstön osallistaminen ja koulutuksiin osallistuminen.	Koulutuspäivien lkm	Ulkoinen koulutus ympäristönsuojelu 2 koko päivän koulutuspäivää ympäristöterveyspalvelut, 29 koko päivän koulutuspäivää, 8 osapäivän koulutuspäivää
Huolehdimme kaupungin siisteydestä ja kannustamme myös kuntalaisia huolehtimaan ympäristöstään	Ohjaus ja neuvonta, lausunnot	Lausuntojen lkm	Ympäristönsuojelu 39 Terveysvalvonta 9

Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Valvonta, ohjaus ja neuvonta. Luonnonvarojen kestävä käyttö. Riittävät eläinlääkintähuollon palvelut	Vedenlaatu Elintarvike- ja talousvesiperäisten epidemioiden lkm Lupien ja ilmoitusten käsittelymäärät Eläinsuojelutoimenpiteiden ja terveydenhuoltokäytien lkm	Veden laatu on ollut hyvä Talousvesi- tai vesiperäisiä epidemioita ei ole ollut Luvat ja ilmoitukset ympäristönsuojelu 38 Ilmoitusten ja hakemusten käsittely, terveysvalvonta 48 Hallinnolliset pakkokeinopäätökset, terveysvalvonta 1 Eläinsuojelutarkastuksia 52 Terveysvalvontakäyntejä n. 100
Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittämiseen on erinomaisella tasolla	Säännöllinen työpaikkakokouskäytäntö.	Työpaikkakokousten lukumäärä.	Ympäristönsuojelu 6 Terveysvalvonta 19 Eläinlääkintähuolto 2
Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti	Työhön perehdyttäminen. Kehityskeskustelut.	Henkilökunnan vaihtuvuus. Kehityskeskustelujen toteuma. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutusaste (tavoite vähintään 70 %).	Ympäristönsuojelupalveluiden ja ympäristöterveyspalvelujen henkilöstön kehityskeskustelut käydään pääosin syksyllä. Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteutumisaste oli 30.6.2025 elintarvikevalvonnassa 33 %, terveysvalvonnassa 30 % ja tupakka- ja nikotiinivalvonnassa 33 %.
Kehitämme työhyvinvointia aktiivisesti ja pitkäjänteisesti	Työnohjaus. Sisäinen koulutus.	Työnohjauskertojen ja järjestettyjen koulutusten lukumäärä. Sairauspoissaolojen lukumäärä.	Ympäristöterveyspalveluissa työnohjauskertoja 17 Sairauspoissaolot: ympäristönsuojelu 4,7 kpv/htv

			ympäristöterveyspalvelut 20,9 kpv/htv
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyn-tään	Tietojärjestel-mien hankinta	Uusien sähköisten palveluiden käyt-töönotto	Sähköinen ajanvaraus otettu osittain käyttöön Ylä-Savon eläinklinikalla.

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Päätökset eivät pysy oikeusasteissa.	Lautakunnan jäsenten koulutus ja viranhaltijoiden ammattitaidon ylläpito koulutukseen osallistumalla.	
Ympäristövahinko. Vaikutus ympäristön pilaantuminen.	Lupa-, ilmoitus- ja rekisteröintimenettelyt sekä viranomaisvalvonta.	
Riistakatu 5:n sisäilmaongelmat. Sisäilmaongelmien vaikutus henkilöstön työkykyyn.	Etätyön joustava käyttö.	
Laiterikot	Huoltosopimuksilla varmistetaan laitteiden säännöllinen huolto. Varaudutaan laiterikkoihin käyttötaloudessa.	
Henkilöstön työhyvinvoinnin heikentyminen.	Osallistava ja kuunteleva henkilöstöpolitiikka sekä työssäjaksamisen tukeminen.	

	Säännölliset työyhteisöpalaverit. Huomioidaan työn aiheuttama psykososiaalinen kuormitus: - Työstä palautumisen mahdollistaminen. - Riittävät työterveyshuollon palvelut. - Työnohjaus. - Työturvallisuudesta huolehtiminen.	
Riittämättömät resurssit, sijaisten rekrytoinnin epäonnistuminen. Eläinlääkäripäivätyksen järjestämisen vaikeutuminen.	Henkilöstön työolosuhteisiin panostetaan työn vetovoimaisuuden lisäämiseksi. Terveysvalvonnassa esitetään uutta ympäristöterveystarkastajan virkaa. Ylä-Savon eläinklinikan klinikkahoitajaresurssi nostetaan 2,4 htv:sta 3 htv:een Henkilöstöresurssit ovat tarvetta vastaavia. Varataan määräraha valvontaeläinlääkärin palkkaamiseen vuoden ajaksi. Eläinlääkintähuollossa kunnaneläinlääkäreiden palkkausta tarkastellaan suhteessa Eläinlääkäriliiton suosituspalkkaan.	

10.1 Ympäristöterveyspalvelut

7020 Ympäristöterveys-	TA2025	TA+muutos	Toteutunut	Jäljellä	
palvelut	TA 2025	muutos	2025	2025	Tot %
Toimintatuotot	1 667 700	0	1 667 700	854 764	51,3
Henkilöstökulut	-1 971 900	0	-1 971 900	-964 559	48,9
Toimintakulut	-529 200	0	-529 200	-250 902	47,4
Toimintakate	-833 400	0	-833 400	-360 697	43,3
Muut laskennalliset kustannukset	-130 800	0	-130 800	-65 400	50
Tehtävän kokonais- kustannukset	-2 631 900	0	-2 631 900	-1 280 861	48,7

Toimintasuunnitelman toteutuminen

Ympäristöterveyspalvelujen vastuualueella on lisätty terveystarkastuksen resursseja täyttämällä viides ympäristöterveystarkastajan virka 1.4.2025 alkaen. Lisäksi Ylä-Savon eläinklinikalla klinikkaeläinhoitajan resurssia lisättiin 0,6 htv:llä koko-aikaistamalla yksi osa-aikainen klinikkaeläinhoitajan toimi. Praktikkoeläinlääkäreiden kesälomien sijaisuuksiin saatiin sijaisia hyvin, sillä Iisalmen kaupungilla on hyvä maine kunnaneläinlääkäreiden työnantajana. Eläinsuojeluvalvonnassa on tapahtunut henkilöstövaihdoksia alkuvuoden aikana viranhaltijoiden irtisanoutumisten vuoksi. Lisäksi eläinsuojeluvalvonnassa on ollut runsaasti ennakoimattomia poissaoloja, jonka vuoksi valvontaeläinlääkäriresursseissa oli 0,7 htv:n vaje toteutuneen resurssin ollessa 0,8 htv. Tämän vuoksi eläinsuojeluvalvontaan on käytetty myös ympäristöterveystarkastajien työaikaa.

Terveystarkastuksen valvontasuunnitelman toteutumisaste oli elintarvikevalvonnassa 33 %, terveydensuojeluvalvonnassa 30 % ja tupakka- ja nikotiinivalvonnassa 33 %. Toteutumisaste on alempi mitä ajankulun mukainen toteuma edellyttäisi. Osasyynä toteuman alijäämään on se, että terveystarkastuksen resurssia on käytetty myös eläinsuojeluvalvontaan.

Riistakatu 5:n toimistotiloissa olevan sisäilmaongelman vuoksi korvaavien toimistotilojen tarve on käynyt yhä ilmeisemmäksi. Henkilökunnan oireilu on lisääntynyt ja useassa toimistohuoneessa on kesäaikana ollut mikrobiperäistä hajua. Iisalmen kaupungin tilapalvelut on tämän vuoksi aloittanut toimenpiteet korvaavien tilojen järjestämisestä.

Olennaiset muutokset

Uusi eläinlääkintähuoltolaki 285/2023 tulee voimaan 1.1.2026. Ennen lain voimaantuloa tulee tehdä päätökset eläinlääkintähuollon järjestämisvastuun laajuudesta, palveluvalikoimakokonaisuudesta sekä järjestämistavasta sekä täydentävien palvelujen hinnoitteluperusteista. Uuden eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä on määritelty yleisen edun kannalta välttämättömien eläinlääkäripalvelujen enimmäislaajuus. Kunta voi tarjota myös järjestämisvastuun ulkopuolisia täydentäviä eläinlääkäripalveluja, mutta niiden hinnoittelu tulee tehdä markkinaperusteisesti. Kunnaneläinlääkäreiden toimenpidepalkkiot perustuvat kunnalliseen eläinlääkäritaksaan, joten markkinaperusteisuus huomioidaan kunnalle perityissä klinikkamaksuissa. Ympäristöterveyspalvelut-vastuualueella on tätä varten tehty laskelmia eläinlääkintähuollon palvelujen tuottamisen tuntihinnasta.

10.2 Ympäristönsuojelupalvelut

7040 Ympäristönsuojelupalvelut	TA 2025	TA2025 muutos	TA+muutos 2025	Toteutunut 2025	Jäljellä 2025	Tot %
Toimintatuotot	342 800	0	342 800	130 314	212 486	38
Henkilöstökulut	-425 200	0	-425 200	-218 416	-206 784	51,4
Toimintakulut	-138 800	0	-138 800	-60 618	-78 182	43,7
Toimintakate	-221 200	0	-221 200	-148 719	-72 481	67,2
Muut laskennalliset kustannukset	-30 500	0	-30 500	-15 250	-15 250	50
Tehtävän kokonaiskustannukset	-594 500	0	-594 500	-294 284	-300 216	49,5

Ympäristönsuojelutehtäviin kuuluvat mm. vesiensuojelu, jätevalvontaan, ilmanlaatuun, meluntorjuntaan, ympäristölupiin, rekisteröintiin ja ilmoituksiin liittyvät asiat sekä maa-ainesasiat.

Iisalmen, Kiuruveden, Sonkajärven ja Vieremän sekä Pielaveden kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Ylä-Savon ympäristölautakunta. Ympäristölautakunnan tehtävänä on:

1. Huolehtia lautakunnan hoidettavaksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä
2. Huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä
3. Huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista.
4. Osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen
5. Antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille
6. Huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa
7. Edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasioissa

Ympäristönsuojelun painopistealueiden toteuma 30.6.2025:

- määräaikaistarkastusten suorittaminen valvontaohjelman mukaisesti: Tarkastuksia tehtiin valvontaohjelman mukaisesti
- maa- ja kiviaineslupien käsittely ja neuvonta: Maa- ja kiviaineslupahakemuksia oli käsittelyssä 17 kpl, joista 2 eteni Ylä-Savon ympäristölautakuntaan päätösasiana. Yrittäjille annettiin neuvontaa maa- ja kiviainesasioissa.
- yritysten jätehuoltoselvitysten jatkaminen: Resurssit eivät riittäneet selvityksen jatkamiseen
- Ylä-Savon ja Pohjois-Savon ilmastohankkeisiin osallistuminen: Viranhaltijat osallistuivat ilmastohankkeiden ohjausryhmiin

Ympäristönsuojelun kustannukset jaetaan kuntien asukaslukujen mukaisessa suhteessa. Toimintamenot koostuvat pääosin henkilöstömenoista – vastuualueella on viisi vakinaista viranhaltijaa. Vuoden 2025 loppuun saakka on lisäksi yksi määräaikainen viranhaltija.

Vuodelle 2025 ympäristönsuojelussa ei ole investointitarpeita. Toimintatuottojen arvio lupa-, ilmoitus-, rekisteröinti- ja valvontamaksuista talousarviossa on 115 000 euroa. Puolen vuoden toteuma on alle tasaisen kertymän. Myyntituottojen kertymä on vuoden toisella puoliskolla tyypillisesti suurempi, koska silloin laskutetaan enemmän valvonta- ja tarkastusmaksuja. Tuottoihin kirjataan myös kuntien maksuosuudet, jotka ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti. Vireille tulevien asioiden määrää on ennakolta vaikea arvioida, joten tuottojen kertymä vaihtelee vuosittain.

Oleennaiset muutokset

Vesihuoltolain muutos, jolla on vaikutusta viemäriin liittymisvelvollisuuteen ja vapautushakemusten käsittelyn maksullisuuteen, ei ole vielä valmistunut. Ympäristönsuojelumääräykset tulisi päivittää, koska nykyiset määräykset ovat vuodelta 2012. Ympäristönsuojelumääräykset vahvistetaan kaupunkien / kuntien valtuustoissa, mutta ympäristönsuojeluviranhaltijoilla on ollut keskeinen rooli ympäristönsuojelumääräysten valmistelussa – päivitystyötä ei ole vielä aloitettu.

Biokaasulaitosten rakentuminen aiheuttaa lietevarastoinvestointeja biokaasulaitosten sopimustiloilla, jolloin ympäristönsuojelupalveluihin tulee vireille lietevarastojen ilmoitusmenettelyjä ja ympäristöluvan muutoshakemuksia. Liettevarastojen ilmoitusmenettelyjä ja ympäristöluvan muutoshakemuksia on ollut käsiteltävänä muutamia 30.6.2025 mennessä. Tuuli- ja aurinkovoima-alueiden rakentuminen puolestaan

lisää runsaasti maa-aineslupien ja kiviaineksen murskaamiseen liittyvien ympäristölupien vireilletuloa – tämä ei vielä näy merkittävästi 30.6.2025 tilanteessa.

Jätehuollossa on tullut muutoksia mm. biojätteiden käsittelyyn, mikä edellyttäisi valvonnan kohdentamista myös kompostoinnin toteuttamiseen, mutta tähän ei ole riittävää henkilöstöresurssia – valvontaa tehdään tapauskohtaisesti harkinnan perusteella. Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömiä kiinteistöjä on runsaasti – asian korjaamiseksi käytetään tarvittaessa hallintopakomenettelyä.

11 Iisalmen Vesi -liikelaitos

Iisalmen Vesi -liikelaitos vastaa Iisalmen kaupungin vesihuollon palveluista. Se hoitaa vesihuoltoverkostojen ja -laitosten kunnossapidon, uudisrakentamisen sekä vesihuollon kehittämisen kaupunginvaltuuston määrittämällä alueella. Palveluja tarjotaan resurssien puitteissa myös jakeluverkon alueella oleville yksityistalouksille, vesiosuuskunnille ja vesiyhtiöille. Laitoksen keskeisinä tavoitteina ovat puhtaat talousveden laadun ja saatavuuden varmistaminen sekä jäteveden tehokas puhdistus.

Vuoden 2024 lopussa Iisalmen Vedellä oli vastuullaan 4 784 kulutuspaikkaa, joiden vedenjakelun ja/tai jätevedenkäsittelyn se takaa. Vesijohtoverkostoa hallinnoidaan 323 km ja viemäriverkostoa 200 km verran. Iisalmen Vesi ei vastaa vain kaupungin omista jätevesistä, vaan käsittelee Vieremän ja Sonkajärven kuntien jätevedet. Lisäksi Iisalmen kaupungin hulevesiverkosto, joka on 133 km pitkä, kuuluu laitoksen toiminta-alueeseen. Ylä-Savon Vesi Oy vastaa alueelle toimitettavan talousveden tuotannosta ja sen johtamisesta vesilaitoksilta vesitorniin, mutta Iisalmen Vesi vastaa veden jakelusta paikallisille kuluttajille ja yrityksille varmistaen, että vesi tulee turvallisesti jokaiseen talouteen.

Investoinnit painottuvat nykyisen vesihuoltoinfrastruktuurin kunnossapitoon ja saneeraukseen, mikä on keskeinen osa pitkän tähtäimen suunnitelmaa. Etenkin saneeraustoimilla pyritään varmistamaan, että verkosto pysyy hyvässä toimintakunnossa ja mahdolliset viat voidaan ehkäistä ennakolta. Uudisrakentaminen puolestaan keskittyy pääasiassa täydentämään jo olemassa olevia alueita.

Iisalmen Veden henkilöstö keskittyy erityisesti jakelu- ja laitostoiminnan ylläpitoon sekä verkoston käytön ja kunnossapidon toteuttamiseen. Nykyisellään resursseja kuuluu kuitenkin paljon saneeraus- ja rakennushankkeisiin, mikä rajoittaa aikaa varsinaisen verkoston kunnossapitoon ja korjaamiseen. Kuitenkin pyrkimyksenä on ollut, että toinen asentajapareista pysyy vuorollaan kunnossapitotehtävissä. Nykyisen verkoston toimivuuden ja luotettavuuden varmistamiseksi olisi tärkeää kohdistaa enemmän resursseja kunnossapitotyöhön. Yhteistyötä kaupungin ja ulkopuolisten

urakoitsijoiden kanssa tehdään investointien toteuttamisessa, ja erityisesti laajemmissa hankkeissa ulkopuolisten urakoitsijoiden käyttö voisi vapauttaa resursseja kriittisempään tehtävään: olemassa olevan verkoston kunnossapitoon ja korjauksiin.

Vastuualue sisältää seuraavat toimintayksiköt:

- Hallinto ja verkostot
- Laitokset

Iisalmen Veden vakituisesta henkilöstöstä yksi on tuntipalkkainen, loput kuukausipalkkaisia. Vesihuoltoverkoston ja jätevedenpumppaamoiden parissa työskentelee viisi verkostoasentajaa, jotka huolehtivat verkoston sujuvasta toiminnasta. Jätevedenpuhdistamolla puolestaan käyttöpäällikkö ja kaksi kokenutta puhdistamonhoitajaa vastaavat laitoksen ylläpidosta. Kunnossapitoinsinööri toimii molemmissa toimintayksiköissä ja on tämän lisäksi Iisalmen Veden sähkötyönjohtaja. Koko henkilöstö on monipuolisesti koulutettua, ja joustavuus on olennainen osa toimintaa, sillä työntekijät pystyvät tarvittaessa sijaistamaan toisiaan eri yksiköissä, mikä lisää tehokkuutta ja tukee vahvaa yhteistyötä.

Vesihuoltoinsinööri vastaa verkostoon liittyvien töiden suunnittelusta ja kilpailutuksesta, valvoo työmaita ja osallistuu asiakaspalveluun. Lisäksi hän koordinoi työmaiden käytännön toteutusta ja aikataulutusta. Vesilaitoksen johtajan ja vesihuoltoinsinöörin yhteistyö varmistaa, että projektit etenevät sujuvasti ja korkealla ammattitaidolla.

Iisalmen Vesi palkkaa kausiluontoisesti määräaikaista työntekijöitä erityisesti varautumissuunnitteluun, tietoteknisiin tehtäviin ja toimistotöihin. Lisäksi laitos tarjoaa vuosittain harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille verkostotyömailla ja jätevedenpuhdistamolla, mahdollistaen uusien osaajien kehittymisen. Joka vuosi pyritään tarjoamaan myös opinnäytetyö mahdollisuus insinööriopiskelijalle, mikä tukee uusien ammattilaisten kasvua alalle.

Henkilöstön ammattitaito on Iisalmen Veden kulmakivi, ja sitä kehitetään jatkuvasti erilaisten lisä- ja pätevyyskoulutusten avulla. Uudet verkosto- ja laitosasentajat saavat myös mahdollisuuden suorittaa vesihuoltoalan peruskoulutusta työn ohessa. Yhteishengen ja työhyvinvoinnin vahvistaminen on tärkeää, ja tämän tueksi järjestetään säännöllisesti työpaikka- ja tiimikokouksia sekä tyhy-toimintaa, jotka parantavat tiedonkulkua ja tiimien välistä yhteistyötä. Tämä luo positiivisen ja kannustavan työympäristön, jossa jokaisen ammattitaito pääsee kukoistamaan.

Strategiset tavoitteet

Toteutunut
Toteutunut osittain
Ei toteutunut
Ei vielä tietoa

Inspiroiva Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Päätöksenteko, johtaminen ja henkilöstön osallistaminen kehittämiseen on erinomaisella tasolla	Henkilöstön osaamiseen tähtäävät koulutukset ja osaamisen ylläpitäminen. Hyvinvointia tuetaan aktiivisesti.	Vuosittaisen koulutusohjelman toteuttaminen. Säännölliset henkilöstöpäivät ja tyhy-tapahtumat.	Henkilöstöpäiviä pidetty, kevään tp-kokous pidetty. Koulutuksissa käyty tarpeen mukaan.
Huomioimme väestörakenteen muutokset ennakoivasti palvelutarjonnan kehittämisessä eri ikä-tasolle ja kohderyhmille	Erityisten käyttäjäryhmien huomioiminen	Vesiosuuskuntien kanssa tehtävä yhteistyö, koulutukset ja toimintojen yhdistäminen. Asiakastyytyväisyyskyselyn järjestäminen.	Eri käyttäjäryhmät huomioitu.

Ihana Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Olemme toiminnassamme hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä	Ilmasto- ja energiapäästöjen vähentämiseen liittyvät ratkaisut ja investoinnit ilmastotavoitteen saavuttamiseksi.	Jatketaan energiansäästömahdollisuuksien kartoittamista.	Askeleita kohti hiilineutraaliutta otettu, mm. biodiesel, aurinkovoimala ja älykäs vesitorni

Ihana Iisalmi			
Rakennamme toimivaa, viihtyisää ja turvallista kaupunkiympäristöä eri käyttäjäryhmien tarpeet huomioiden	Vesihuollon toimintavarmuuden ylläpitäminen	Jatkuvan varautumisen ylläpitäminen, varautumissuunnitelmat ajan tasalla. Vesihuoltoverkoston seurantajärjestelmän rakentaminen.	Varautuminen hyvällä tasolla ja asioita testattu vesitornin saneerauksen yhteydessä

Ihmeiden Iisalmi			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Omistajapolitiikkamme on aktiivista, tarkoituksenmukaista ja tehokasta	Vesihuollon palvelut tuotetaan laadukkaasti ja tehokkaasti	Toiminnan laadun ja kustannusten tunnuslukujen vertailu toiminnaltaan vastaavien vesilaitosten kanssa valtakunnallisella tasolla	Varautuminen hyvällä tasolla ja asioita testattu vesitornin saneerauksen yhteydessä
Toimimme yritysturvallisesti ja tarjoamme kilpailukykyiset yrittämisen olosuhteet, kehittämisspalvelut sekä laajan yhteistyöverkoston niin teollisille kuin palveluyrityksillekin	Yritysten huomioiminen palveluntarjonnassa	Yhteistyöpalaverit ja ajantasaiset teollisuusjätevesisopimukset	Suurkuluttajien teollisuusjätevesisopimukset ajan tasalla ja keskusteluyhteydet hyvät
Olemme vetovoimainen ja palveluiltaan monipuolinen Ylä-Savon seutukeskus, kehitämme kaupungin elinvoimaa määrätietoisesti uusien asukkaiden ja yritysten saamiseksi alueelle yhteistyössä muiden seudun kuntien kanssa	Vesihuollon operatiivisten palvelujen ylläpitäminen ja yhteistyön tiivistäminen Ylä-Savon Vesihuollossa	Siirrytään vaiheittain kohti operointiyhteistyön tiivistämistä seuraavien vuosien aikana	Selvityksessä

Kestävä kuntatalous			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioon	Investointien suunnitelmallisuus ja korjausvelan hallinta. Pitkän tähtäimen suunnitelman tarkentaminen.	Vuosittaisen työohjelman toteuttaminen ja tavoitteiden saavuttaminen. Korjausvelka pidetään alle 10 % tasolla.	Investointiohjelma toteutuu ja pitkän tähtäimen suunnitelmaa noudatetaan
Investoimme vastuullisesti talouden realiteetit huomioon	Vesihuollossa tiloja käytetään tehokkaasti, korvaavat ja uudet tilat ovat tarkoituksenmukaisia ja energiataloudellisia	Tilojen tehokas hyödyntäminen. Kunto- ja tarveselvitykset uusittavien tilojen osalta.	Investointiohjelma toteutuu ja pitkän tähtäimen suunnitelmaa noudatetaan

Hyvinvoiva henkilöstö			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Henkilöstö tietää, mitä heiltä odotetaan ja työtä tehdään innostuneesti	Osaaminen korkealla tasolla. Tehtäväkuvat ajan tasalla.	Tehtäväkuvien tarkastelu ja ammattitaidon ylläpitäminen ja kehittäminen tarvittavilla koulutuksilla.	Osaaminen ja motivaatio hyvällä tasolla. Keskusteluyhteys erinomainen ja avoin

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen			
Tavoite	Toimenpide	Mittarit	Toteuma 30.6.
Kehitämme tiedolla johtamisen prosesseja organisaatiossa aktiivisesti	Dokumentaation hallinta ja tietoturvalliset ratkaisut dokumenttien tallentamisessa	Tiedonohjaussuunnitelman laadinta ja dokumentinhallinnan tarkentaminen	Tiedolla johtamista kehitetty ja saavutettu hyvä taso
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Palvelutason nostaminen	Vuosittain vaihdetaan 300–500 etäluettavaa vesimittaria	Ajanvarausjärjestelmä ja palveluportaali otettu käyttöön, asiakasportaali miltei valmis

Digitalisaatio, tiedonhallinta ja tiedolla johtaminen			
Kehitämme palveluita ja työmenetelmiä digitaalisuuden mahdollisuudet hyödyntäen	Sähköisten ja etäpalvelujen kehittäminen	Lähes kaikki asiakaspalvelut saatavilla verkon kautta	Asiakkaat löytäneet sähköisen asioinnin kanavat hyvin

Riskit

Ei toteutumassa
Riski kasvanut
Riski toteutui

Riskin kuvaus ja mahdollinen vaikutus	Ennakoivat toimenpiteet riskin hallintaan	Toteuma 30.6.
Talousveden saastuminen ja siitä aiheutuva epidemia	Riskienhallinnan vuosittainen tarkastelu. Riskienhallinta jatkuu, mm. varautumissuunnittelu. Vuosittaiset investoinnit verkoston ja laitekannan ylläpitämiseksi	Varautumissuunnitelman mukaiset kriisinhallinnan toimenpiteet toteutettu.
Jätevedenpuhdistamon lupaehtojen ylittyminen tai jäteveden ylivuoto	Jatkuva seuranta ja toimenpiteet. Huollot ja kunnossapito ajan tasalla. Päivystysjärjestelmä. Toimiva puhdistamoseuranta (myös yhteistyökumppanit) Viemäriovuotojen seuranta ja hallinta	Lupaehdot saavutettiin. Lietevoitoja ei ollut.
Puutteet tarvikkeiden ja varaosien saatavuudessa	Hankintasopimusten laatuun kiinnitetty huomiota. Kriittiset tarvikkeet omassa varastossa. Varastotoiminnan kehittäminen ja toimitussopimukset tavarantoimittajien kanssa.	Pyritään pitämään tärkeimpiä varaosia varastossa. Korvaavien tuotteiden hankinta mahdollista.

Iisalmessa asiakaskentässä tai vedenkulutuksessa ei ole tapahtunut suuria muutoksia viime vuosina. Vesilaitoksen toimintaa ja organisaatiota sekä osaamista on kehitetty viime vuosien aikana.

Ylä-Savon kuntien vesihuollon yhteistyön kehittäminen käynnistyi vuonna 2018. Yhteistyöhön konkreettinen kehittäminen on tarkentunut erilaisten selvitysten myötä ja suunnittelutyötä jatkettiin edelleen Ylä-Savon Vesi Oy:n palvelutarjonnan laajentamiseen tähtäävällä vesihuollon operointimallilla, joka on sisältänyt muun muassa organisaation ja teknisten järjestelmien yhdistämisen suunnittelua sekä taloudellisten vaikutusten arviointia. Päätöksiä ja sopimuksia toiminnan käynnistämisestä suunniteltiin vuodelle 2022, mutta päätöksenteko on viivästynyt.

Vesilaitoksen hallinto- ja asiakaspalvelu toimii kaupungintalolta käsin. Viime vuosina on asiakaspalvelua pyritty siirtämään enenevässä määrin sähköisiin etäpalveluihin. Jätevedenpuhdistamon ja verkoston henkilöstön valvomo- ja henkilöstötilat ovat Vuohiniemen jätevedenpuhdistamon yhteydessä. Kaupungin varikolla Iisalmen Vedellä on käytössään lähinnä varastoja sekä puhdasvesipuolen huoltopaja.

Vuodelle 2025 talousvesimaksun kuutiohintaa korotettiin 0,09 € (alv 0 %). Vuonna 2025 talousvesimaksu on 1,45 €/m³ (alv 0 %). Suurimpana tekijänä talousveden korotukseen oli tukkuveden hinnan korotus. Kustannukset yleisesti ovat edelleen noususuunnassa. Investointeja on jatkettava edelleen kohtuullisella tasolla, ettei korjausvelka kasva liian suureksi ja aiheuta riskiä veden jakeluun.

Jätevedenpuhdistamon prosessien säätämisellä on saavutettu säästöjä muun muassa kemikaalien kulutuksessa ja energian kulutuksessa, mutta kohonneet käyttökustannukset, kuten lietteen käsittelyn hinnankorotukset sekä korkotaso, aiheuttivat korotuspainetta myös jätevesimaksuun. Jätevesimaksua korotettiin 0,03 €/m³ (alv 0 %). Talousarviokaudella jätevesimaksu on 2,48 €/m³ (alv 0 %).

Jätevesimaksuun on tulossa mahdollisesti maltillisia korotuksia myös tulevana vuosina verkoston ikääntyessä ja saneeraustarpeen vähitellen kasvaessa.

Teollisuuden jätevesisopimukset päivitettiin nykytasolle vuodenvaihteen molemmin puolin ja nyt ne seuraavat Vesilaitosyhdistyksen nykyistä mallia.

Talousveden ja jäteveden perusmaksuihin tehtiin 4 % korotus. Perusteluna perusmaksujen korotuksille ovat vesihuoltoalan maksusuositukset, joissa maksujen tulisi

kohdistua sinne, missä kustannuksia syntyy. Iisalmissa perusmaksut asettuvat edelleen maksuvertailussa valtakunnallisen keskitason alapuolelle.

Maksukorotusten pitäminen maltillisena vaatii investointitason sekä kustannusten sopeuttamista ja kaupungille maksettavan peruspääomakorvauksen pitämistä ennallaan. Talousarviossa esitettiin, että Iisalmen kaupungille maksettava korvaus peruspääomasta on 50 000 euroa (1,8 % peruspääomasta, peruspääoma 2 842 189,22 euroa).

Osa vesiosuuskunnista on ilmaissut halukkuutensa liittyä Iisalmen Veteen. Iisalmen Vedellä on laadittu yhtenäiset ohjeet vesiosuuskuntien liittämisestä kunnalliseen vesihuoltolaitokseen. Tähän projektiin saatiin ELY:n avustusta ja se toteutettiin oman henkilökunnan voimin pois lukien arvonmäärityslaskuri, joka hankittiin konsulttityönä. Ohje valmistui maaliskuun lopussa ja on ensimmäinen laatuaan tässä laajuudessa. Uusien ohjeiden avulla Kumpusenrannan vesiyhtiön johto-omaisuus siirtyi Iisalmen Veden omistukseen ja lisää vastaavia hankkeita on tulossa.

11.1 Laskelmat

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma

Tuloslaskelma

19.8.2025

Tammikuu-Kesäkuu 2025

(sisäiset ja ulkoiset)

EUR	TA 2025	TA 2025	TA-muutos 2025	Toteutunut 30.6.2025	Jäljellä 2025	Tot %	Ed. v. tot.	TP 2024
Liikevaihto	6 867 200	0	6 867 200	3 061 722	3 805 478	44,6	3 080 006	6 178 292
Valmistus omaan käyttöön	31 800	0	31 800	12 002	19 798	37,7	3 833	13 829
Liiketoiminnan muut tuotot	19 400	0	19 400	32 293	-12 893	166,5	33 659	53 032
Materiaalit ja palvelut	-3 558 600	0	-3 558 600	-1 709 095	-1 849 505	48	-1 657 120	-3 280 670
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 023 400	0	-2 023 400	-930 156	-1 093 244	46	-920 086	-1 796 554
Ostot tilikauden aikana	-2 023 400	0	-2 023 400	-930 156	-1 093 244	46	-920 086	-1 796 554
Palvelujen ostot	-1535 200	0	-1535 200	-778 938	-756 262	50,7	-737 034	-1 484 116
Henkilöstökulut	-746 400	0	-746 400	-354 463	-391 937	47,5	-366 028	-706 520
Palkat ja palkkiot	-608 200	0	-608 200	-290 481	-317 719	47,8	-295 327	-569 398
Eläkekulut	-117 900	0	-117 900	-55 618	-62 282	47,2	-63 205	-122 309
Muut henkilösivukulut	-20 300	0	-20 300	-8 364	-11 936	41,2	-7 496	-14 813
Poistot ja arvonalentumiset	-1 897 500	0	-1 897 500	-914 918	-982 582	48,2	-902 266	-1 830 063
Suunnitelman muk. poistot	-1 897 500	0	-1 897 500	-914 918	-982 582	48,2	-902 266	-1 830 063
Liiketoiminnan muut kulut	-167 400	0	-167 400	-72 532	-94 868	43,3	-72 020	-150 391
Liikeliikäämä (-aliäämä)	548 500	0	548 500	55 009	493 491	10	120 063	277 509
Rahoitustuotot ja -kulut	-362 200	0	-362 200	-156 253	-205 947	43,1	-175 346	-378 344
Korkotuotot	10 000	0	10 000	9 570	430	95,7	6 275	16 104
Muut rahoitustuotot	8 000	0	8 000	5 936	2 064	74,2	6 133	10 953
Muille maksetut korkokulut	-330 000	0	-330 000	-146 808	-183 192	44,5	-162 556	-354 107
Korvaus peruspääomasta	-50 000	0	-50 000	-25 000	-25 000	50	-25 000	-50 000
Muut rahoituskulut	-200	0	-200	50	-250	-24,9	-199	-1293
Ylijäämä (ali.) ennen satunnaisia eria	186 300	0	186 300	-101 244	287 544	-54,3	-55 284	-100 835
Ylijäämä (ali.) ennen varauksia	186 300	0	186 300	-101 244	287 544	-54,3	-55 284	-100 835
Poistoeron muutos	9 800	0	9 800	4 898	4 902	50	5 239	10 478
Tilikauden ylijäämä (ali.)	196 100	0	196 100	-96 346	292 446	-49,1	-50 045	-90 357

Investoinnit

Investointiraportti
Tammikuu-Kesäkuu 2025
Projekti

19.8.2025

EUR	TA 2025	TA 2025 muut.	TA-muut. 2025	Tot 2025	Jäljellä 2025	Tot %
9900 Vesijohtoverkoston rak. ja peruskorjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-805 000	0	-805 000	-260 940	-544 060	32,4
Netto	-805 000	0	-805 000	-260 940	-544 060	32,4
9940 Koneet ja kalusto,						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0
Netto	-60 000	0	-60 000	0	-60 000	0,0
9950 Jätev.pumpp.hankinta ja peruskorjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-150 000	0	-150 000	-108 039	-41 901	72,1
Netto	-150 000	0	-150 000	-108 039	-41 901	72,1
9951 Viemäriverk.rak.ja peruskorjaus						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-315 000	0	-315 000	-75 383	-239 617	23,9
Netto	-315 000	0	-315 000	-75 383	-239 617	23,9
9952 Jäteveden puhd.saneer.ja uudist.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-250 000	0	-250 000	-20 252	-229 748	8,1
Netto	-250 000	0	-250 000	-20 252	-229 748	8,1
9960 Koneet ja kalusto, jätevedenpuhd.						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
Netto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
9980 Koneet ja kalusto,						
Tuotot	0	0	0	0	0	0,0
Kulut	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
Netto	-10 000	0	-10 000	0	-10 000	0,0
RAPORTTI YHTEENSÄ						
Kulut	-1 600 000	0	-1 600 000	-464 674	-1 135 326	29,0
Netto	-1 600 000	0	-1 600 000	-464 674	-1 135 326	29,0

11.2 Investointien toteutuminen

Vesi- ja viemärijohtoverkoston rakentaminen ja peruskorjaus

Vesihuoltoverkostojen saneeraustyöt ovat jatkuneet pitkän aikavälin saneeraussuunnitelman mukaisesti. Katuverkon korjausvelka-analyysissä on huomioitu vesihuoltoverkoston kasvava korjausvelka, mikä osaltaan ohjaa sekä katu- että vesihuoltoverkoston saneeraustoimenpiteitä. Vuoden 2025 aikana vesihuoltoverkostoa uusitaan yhteistyössä Kadut ja ympäristö -yksikön kanssa muun muassa Lippuniemen ja Lintukylän alueilla. Lisäksi uutta verkostoa rakennetaan tarpeen mukaan täydentämään nykyistä verkostoa asuinalueilla Pihlajaharjussa.

Pihlajaharjun uudiskohde aloitettiin talvityönä tammi-maaliskuussa. Vesi- ja viemäriverkostojen saneerauksiin ja uudisrakentamiseen on varattu noin 1,1 milj. euroa. Tammikuussa saneerattiin Makkaralahdella ns. Pumppukujan linja, joka oli vuodelta 1955 ja saneerausta jatkettiin kesäkuussa Pumppukujan linjansiirrolla tonteilta tien alle. Ahmolantiellä vanha erittäin huonokuntoinen vesijohtorunkolinja sujutettiin, mikä varmistaa alueen vesihuoltoa. Huhtikuussa siirryttiin tekemään Majavankadun saneerauskohdetta, joka aloitettiin viime kesänä ja keskeytettiin talven ajaksi.

Iisalmen vesitorni saneerataan vuonna 2025, keskittyen erityisesti putkistojen venttiilien ja automaatiojärjestelmien uudistamiseen. Lisäksi vesisäiliön sisäpussi uusitaan. Saneerauksen kustannusarvio on 330 000 euroa. Kohde aloitettiin kesäkuun viimeisellä viikolla ja valmistuu viikolla 39.

Vuonna 2024 käyttöön otettu vesimittareiden ajanvarausjärjestelmä on osoittautunut erinomaiseksi ja tämän avulla mittareiden vaihtonopeus on yli kaksinkertaistunut.

Jätevesipumppaamoiden hankinta ja peruskorjaus

Jätevesipumppaamoiden peruskorjauksen ja uusimisen tarve määritetään pumppaamoiden kuntoraporttien perusteella. Niihin perustuen päätetään, mitkä laitteistot, sähkökaapit tai kokonaiset pumppaamot vaativat vuosittain korjausta tai uusimista. Iisalmen Vedellä on yhteensä 75 pumppaamoa, joista 2–5 päivitetään tai uusitaan vuosittain. Vuonna saneerauslistalla on kaksi pumppaamoa: Muovikatu ja Soinlahti ja näiden kohteiden urakointi aloitettiin kesäkuussa. Urakoitsija kilpailutettiin keväällä.

Jätevedenpuhdistus

Jätevedenpuhdistamon saneerauksen myötä laitoksesta on saatu energiatehokas ja teknisesti hyvin toimiva kokonaisuus, jossa myös hajuhaittoja pystytään hallitsemaan varsin tehokkaasti. Vuonna 2023 ja 2024 puhdistamolle hankitut rumpuvalpät ovat mahdollistaneet esiselkeytyksen kaksilinjaisuuden, mikä puolestaan parantaa toimintavarmuutta ja mahdollistaa huoltojen sujuvan toteuttamisen. Laitoksen muu osa on jo valmiiksi kaksilinjainen. Lisäksi laitoksen ajotapaa on optimoitu, mikä on vähentänyt kemikaalien käytön tarvetta ja parantanut puhdistustuloksia.

Puhdistamoalueella sijaitseva vanha laitehuoltorakennus, johon saneeraus ei ole ulottunut, on todettu kuntokartoituksen perusteella huonokuntoiseksi. Rakennuksen peruskorjaus ei ole taloudellisesti kannattavaa, ja korvaavien tilojen rakentamista on siirretty eteenpäin tuleville vuosille.

Jätevedenpuhdistamolle on hankittu aurinkovoimala ja tähän investointiin on varattu noin 125 000 euroa. Aurinkovoimalan asennus on käynnissä ja valmistuu elo-syyskuussa. Lisäksi kemikaalisopimukset kilpailutettiin ja niissä saavutettiin merkittäviä säästöjä.

Jätevedenpuhdistamolla flotaation kompressorit rikkoontuivat, jolloin niiden tilalle tilattiin uudet. Laitteiden rikkoontuminen aiheutti poikkeusjärjestelyjä, mutta luparajoja ei ylitetty. Rikkoontuminen tapahtui normaalia lyhyemmässä ajassa ja tutkimusten perusteella syyksi varmistuivat epäedulliset olosuhteet.

Koneet ja kalusto

Koneet ja kalusto ovat pääosin hyväkuntoisia ja soveltuvat hyvin tarkoitukseensa, mutta niitä uusitaan tarpeen mukaan. Etäluettavien mittareiden asentaminen on aloitettu, ja niitä tullaan hankimaan vuosittain noin 500 kappaletta. Tämän investoinnin kustannukset ovat noin 50 000 euroa vuodessa. Kaloustouudistuksiin kuuluvat muun muassa uudet putkihitsauslaitteet.